

Společné stavební řízení se tvoří jen 14 procent všech řízení. Nejvíc se uchytilo u rekonstrukcí

[URL](#)

[WEB](#), Datum: 03.10.2018, Zdroj: iHNed.cz +1, Návštěvnost: 5 397 490, Vydavatel: Economia, a.s.

Obsahové duplicity: 03.10.2018 - Hospodářské noviny

Jen jedno povolení. Změna zákona podle šéfa ŘSD zjednoduší přípravu silničních staveb [URL](#)

[WEB](#), Datum: 20.09.2018, Zdroj: euro.cz, Návštěvnost: 1 282 185, Vydavatel: Mladá fronta a.s.

Kupka (ODS): Drobná změna stavebního zákona ušetří lidem měsíce čekání [URL](#)

[WEB](#), Datum: 17.09.2018, Zdroj: politicke-listy.cz, Autor: Hans Štembera, Místopředseda Ods Martin Kupka

Radikální změna stavebního zákona? Stát chce zatočit s "aktivisty za práva křečků" [URL](#)

[WEB](#), Datum: 20.09.2018, Zdroj: eurozpravy.cz, Návštěvnost: 3 573 033, Vydavatel: Active Solutions s.r.o. - media group

Nedostatek bytů na trhu

[RÁDIO](#), Datum: 17.09.2018, Zdroj: ČRo Plus, Strana: 1, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS

Nový most za miliardu odkáže na kubismus

[TISK](#), Datum: 03.10.2018, Zdroj: Mladá fronta DNES, Strana: 16, Autor: Matěj Ludvík, Vytiskeno: 150 328, Prodáno: 123 870, Vydavatel: Mafra, a.s., Rubrika: Praha

České dráhy a Penta chtějí zastřešit koleje u Hlavního nádraží. Na střeše mají vyrůst domy [URL](#)

[WEB](#), Datum: 02.10.2018, Zdroj: euro.cz, Autor: Ipr Ondřejem Boháčem, Návštěvnost: 1 282 185, Vydavatel: Mladá fronta a.s.

Politici chtějí zaujmout voliče v Praze projekty z šuplíků [URL](#)

[WEB](#), Datum: 02.10.2018, Zdroj: regiony.impuls.cz +1, Autor: Petr Stuchlík, Jakub Horák, Návštěvnost: 54 370

Obsahové duplicity: 02.10.2018 - idnes.cz [URL](#)

Postavit rezidenční developerský projekt v Praze trvá devět let, tvrdí analýza [URL](#)

[WEB](#), Datum: 24.09.2018, Zdroj: kladensky.denik.cz, Návštěvnost: 93 897, Vydavatel: VLTAVA LABE MEDIA, a.s.

Chtějí stavební uzávěru

[TISK](#), Datum: 22.09.2018, Zdroj: Právo, Strana: 13, Autor: (cie), Vytiskeno: 124 405, Prodáno: 73 570, Vydavatel: Borgis, a.s., Rubrika: Praha - Střední Čechy

Česká spořitelna buduje novou obří centrálu na pražském Smíchově. Inspiraci našla u "matky" ve Vídni [URL](#)

[WEB](#), Datum: 17.09.2018, Zdroj: iHNed.cz +1, Návštěvnost: 5 397 490, Vydavatel: Economia, a.s.

Obsahové duplicity: 17.09.2018 - Hospodářské noviny

Brno chce dál jednat se studiem, které podalo žalobu kvůli sálu [URL](#)

[WEB](#), Datum: 03.10.2018, Zdroj: archiweb.cz +1, Autor: Ateliér Brno, Návštěvnost: 193 815

Obsahové duplicity: 02.10.2018 - vz24.cz [URL](#)

Na Brno míří kvůli miliardové stavbě koncertního sálu žaloba. Údajně porušilo licenční smlouvu

[URL](#)

[WEB](#), Datum: 14.09.2018, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Tomáš Kremr, Návštěvnost: 1 360 643, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS

Janáčkovo kulturní centrum v Brně - prohlášení Autorů k momentální situaci projektu [URL](#)

[WEB](#), Datum: 25.09.2018, Zdroj: archiweb.cz, Návštěvnost: 193 815

Dětské centrum Brno - otevřený dopis [URL](#)

[WEB](#), Datum: 03.10.2018, Zdroj: archiweb.cz, Autor: Martin Klenovský, Ivan Palacký, Návštěvnost: 193 815

Děčín zná podobu lávky

[TISK](#), Datum: 03.10.2018, Zdroj: Týdeník Děčínsko +2, Strana: 3, Autor: ALEXANDR VANŽURA, Vydavatel: VLTAVA LABE MEDIA, a.s., Rubrika: Událost týdne

Obsahové duplicity: 26.09.2018 - Děčínský deník, decinsky.denik.cz [URL](#)

Morový sloup bez lip i Prior jako dům. Jihlava zná možnou podobu náměstí [URL](#)

[WEB](#), Datum: 01.10.2018, Zdroj: idnes.cz, Autor: František Jirků, Návštěvnost: 65 280 239

Za projekt dopravního terminálu v Jablonci zaplatí magistrát 24 milionů korun [URL](#)

[WEB](#), Datum: 01.10.2018, Zdroj: denik.cz, Autor: Autor:, Jan Sedlák, Návštěvnost: 7 768 045, Vydavatel: VLTAVA LABE MEDIA, a.s.

Primátor: Na Vřídlo by měl přispět stát

[TISK](#), Datum: 22.09.2018, Zdroj: Mladá fronta DNES, Strana: 17, Autor: (ple), Vytištěno: 150 328, Prodáno: 123 870, Vydavatel: Mafra, a.s., Rubrika: Kraj Karlovarský

Architektonická soutěž je neplatná, rozhodl úřad

[TISK](#), Datum: 19.09.2018, Zdroj: Horácké noviny, Strana: 8, Autor: (mach), Vytištěno: 25 000, Vydavatel: YASHICA s.r.o., Rubrika: Servis

Zastupitelstvo uvolní na novou sochu Masaryka čtyři miliony korun [URL](#)

[WEB](#), Datum: 29.09.2018, Zdroj: hranicky.denik.cz, Návštěvnost: 47 692, Vydavatel: VLTAVA LABE MEDIA, a.s.

Lávku v Hlásné Třebani zkusí navrhnout sedm týmů [URL](#)

[WEB](#), Datum: 18.09.2018, Zdroj: archiweb.cz +1, Autor: Zuzana Kučerová, Návštěvnost: 193 815

Obsahové duplicity: 17.09.2018 - asb-portal.cz [URL](#)

Nymburk bude zdobit nová elegantní lávka pro pěší i cyklisty [URL](#)

[WEB](#), Datum: 16.09.2018, Zdroj: stredoceskenovinky.cz, Autor: (jv,stredoceskenovinky.cz,foto:meunymburk), Návštěvnost: 925, Vydavatel: REGIONÁLNÍ NOVINKY a.s.

Příbor otevře novou lávku přes Lubinu

[TISK](#), Datum: 13.09.2018, Zdroj: Právo, Strana: 23, Autor: Aleš Honus, Vytištěno: 124 405, Prodáno: 73 570, Vydavatel: Borgis, a.s., Rubrika: Severní Morava a Slezsko

Pohled na využití vody v zahradě se mění [URL](#)

[WEB](#), Datum: 01.10.2018, Zdroj: zahradaweb.cz, Návštěvnost: 36 735

Španělsko chce zasáhnout proti majitelům prázdných domů [URL](#)

[WEB](#), Datum: 20.09.2018, Zdroj: rozhlas.cz, Autor: Adrianna Calvo, Návštěvnost: 2 643 856

Kotva či Thermal. Architektka brutalistních staveb oslavila devadesáté narozeniny [URL](#)

WEB, Datum: 30.09.2018, Zdroj: lidovky.cz **+3**, Návštěvnost: 8 085 896, Vydavatel: Mafra, a.s.

Obsahové duplicity: 04.10.2018 - 24zpravy.com [URL](#) , 27.09.2018 - tyden.cz [URL](#) , 25.09.2018 - archiweb.cz [URL](#)

Grand Prix architektů získává hala, která přes den poslouží žákům a večer kulturním akcím [URL](#)

WEB, Datum: 02.10.2018, Zdroj: novinky.cz, Návštěvnost: 67 165 622, Vydavatel: Borgis, a.s.

Královna brutalismu

TISK, Datum: 27.09.2018, Zdroj: Pátek Lidových novin, Strana: 12, Autor: Zdeněk Lukeš, Vytištěno: 69 722, Prodáno: 52 993, Vydavatel: Lidové noviny, a.s., Rubrika: Téma

Modrá kostka Grand Prix Obce architektů patří sportovní hale v Dolních Břežanech [URL](#)

WEB, Datum: 03.10.2018, Zdroj: moderniobec.cz, Návštěvnost: 22 704

Rozhovor s Petrem Hájkem

RÁDIO, Datum: 21.09.2018, Zdroj: ČRo Radiožurnál, Strana: 1, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS

Eva Jiříčná: Kreslit si do šuplíku nestačí [URL](#)

WEB, Datum: 14.09.2018, Zdroj: neolivni.cz, Autor: Adam Junek, Návštěvnost: 372 909, Vydavatel: Dead Line Media s.r.o.

PRVOREPUBLIKOVÉ SKVOSTY: Tyršův dům, fénix z ruin Michnova paláce. Otevíral ho Masaryk

[URL](#)

WEB, Datum: 21.09.2018, Zdroj: lidovky.cz, Návštěvnost: 8 085 896, Vydavatel: Mafra, a.s.

Nejlepší stavby z nejlepších let české architektury

TISK, Datum: 26.09.2018, Zdroj: Respekt Speciál, Strana: 46, Autor: KAROLÍNA VRÁNKOVÁ, Vydavatel: Economia, a.s., Rubrika: Respekt Speciál 1918 - 1938

Praha nacistická: Drastická proměna pod taktovkou Hitlera!

TISK, Datum: 03.10.2018, Zdroj: Epocha, Strana: 15, Autor: Karolína Steinbergerová, Vytištěno: 91 647, Prodáno: 59 071, Vydavatel: RF Hobby s.r.o., Rubrika: Metropole, jak ji neznáme

Společné stavební řízení se tvoří jen 14 procent všech řízení. Nejvíce se uchytilo u rekonstrukcí

[URL](#)

WEB, Datum: 03.10.2018, Zdroj: iHNed.cz **+1**, Návštěvnost: 5 397 490

Obsahové duplicity: 03.10.2018 - Hospodářské noviny

Povolování rezidenčních developerských projektů zabere v Praze v průměru sedm let. Stavba samotná pak do procesu přidá další dva roky.

Zjistila to poradenská společnost Deloitte, jež analyzovala všechny připravované developerské záměry tohoto typu, které se objevily na úředních deskách v Praze za poslední více než čtyři roky.

Novela stavebního zákona, jež nabyla účinnosti v lednu, měla přinést výrazné zrychlení povolování staveb. Umožnila totiž širší využití společného územního a stavebního řízení.

"U obecných stavebních úřadů by mělo společné územní a stavební řízení výrazně pomoci u bytové výstavby. A to u rodinných i bytových domů," říká Vilém Frček, mluvčí ministerstva pro místní rozvoj. Odpadla tím povinnost vést u několika stavebních úřadů několik samostatných řízení o umístění nebo povolení hlavní stavby pro

bydlení a staveb vedlejších, včetně příjezdové komunikace či studny. Díky novele může všechno posoudit jeden stavební úřad v jednom řízení.

Další výhodou pro investory je to, že v rámci společného řízení lze i případným odvoláním či žalobou napadnout pouze jedno povolení, a ne postupně několik rozhodnutí, jak je tomu v případě, kdy stavebník novou možnost společného územního a stavebního řízení nevyužije. Tím se může proces povolování staveb teoreticky zrychlit. "Pro stavebníka je tato nová forma i finančně výhodnější, hradí pouze jeden správní poplatek," upozorňuje Frček.

Ministerstvo ale podle něj neví, jak moc investoři možnosti společného řízení využívají. Podle Frčka je navíc na jakékoliv vyhodnocení poměrně krátká doba.

HN si nechaly zpracovat přehled o využívání těchto řízení, a to konkrétně u pražských rezidenčních developerských projektů s více než jedním bytem od ledna do konce srpna. Společné řízení tvoří přibližně 14 procent všech řízení, ukazuje analýza, kterou pro HN zpracoval František Brož, analytik portálu cenovamapa.org. V případě projednávaných bytů se pak bavíme o pouhých třech procentech.

Investory společné řízení u výstavby bytových domů na zelené louce odrazuje. "My je nepoužíváme, protože zajištění kvalitní dokumentace pro sloučené řízení u stavebního projektu trvá mnohem déle," vysvětluje Martin Svoboda, výkonný ředitel developera JRD. "V okamžiku, kdy narazíte na nějaká stanoviska a musíte to předělávat, to je velice pracné a drahé. A riziko, že se vrátíte na začátek, je příliš velké," dodává.

Kde se ale sloučené řízení uchytilo, jsou rekonstrukce, především menších objektů. "V rekonstrukcích je tento legislativní typ projednávání dominantní - tvoří 44 procent na počtu zahájených řízení a 62 procent na počtu bytů v těchto řízeních," komentuje Brož. Nejvíce je to patrné v Praze 1.

"Když rekonstruuje, máte spoustu omezujících vlivů už dopředu definovaných, a tím pádem vyřešených. Jsou to příjezdy, inženýrské sítě, zástavba v okolí nebo tvar budovy. Větší podíl povolování je v úrovni stavebního povolení. Z toho vyplývá, že u rodinných domů a u rekonstrukcí dává sloučené řízení smysl," říká Svoboda z JRD s tím, že stavebník tak neztrácí čas zpracováním dvou dokumentací.

Spojené územní a stavební řízení připravuje hned u několika projektů Central Group, největší rezidenční developer v Česku. "Problém s touto novou formou řízení je zatím především ten, že jednotlivé stavební úřady k němu nepřístupují jednotně," konstatuje Marcela Fialková, mluvčí Central Group. "Některé si s ním poměrně vědí rady, jiné zatím váhají," dodává.

Sloučené řízení Central Group podle ní zvažuje u projektu ve Švehlově ulici v Praze 10, kde firma plánuje postavit dům s přibližně 50 byty s komerčními prostory v přízemí. Ten navazuje na již dokončený rezidenční projekt Central Group. Firma již dříve uvedla, že věří, že se jí podaří zkrátit dobu povolování na třetinu, možná i na polovinu. Dále je firma ale se sloučeným řízením u projektu Parková čtvrť na Žižkově.

Zda ale jedno řízení s případným jedním soudním řízením bude skutečně kratší než současné dvoustupňové řízení, ukáže až čas. Sloučené řízení bude na úředníky náročnější, podotýká Fialková. Jejich rozhodnutí bude velmi rozsáhlé a vznikne prostor pro procesní chyby, které bude snadnější ze strany různých odpůrců napadnout u správních soudů.

Sloučené územní a stavební řízení připravuje pro jeden ze svých pražských bytových projektů i developer Trigema. "Pokud se naučí stavební úřady s uvedeným modelem pracovat, může to 1hůtu pro přípravu jednotlivých projektů zkrátit," říká Marcel Soral, předseda představenstva společnosti Trigema. "V tuto chvíli jsme však teprve na samém počátku. Až budou mít úřady správné prováděcí předpisy, doufáme, že se situace změní k lepšímu," dodává.

Nalezli jste v článku chybu? Nebo máte zajímavou informaci, která v článku chybí? Napište redakci nebo přímo šéfredaktorovi. Děkujeme.

O povolení formou společného řízení plánuje požádat developer Central Group u projektu Parková čtvrť, který připravuje v části areálu nákladového nádraží Žižkov v Praze. autor: Central Group.

Jen jedno povolení. Změna zákona podle šéfa ŘSD zjednoduší přípravu silničních staveb [URL](#)

[WEB](#), Datum: 20.09.2018, Zdroj: euro.cz, Návštěvnost: 1 282 185

Změna stavebního zákona, kterou připravuje ministerstvo pro místní rozvoj, zjednoduší přípravu silničních

staveb, řekl generální ředitel Ředitelství silnic a dálnic ČR (ŘSD) Jan Kroupa. Podle představ ministerstva by po změně zákona stačilo k zahájení stavby vyjádření jednoho úřadu a získání jednoho povolení.

„Nový stavební zákon by měl zjednodušit všechny procesy a vyjádření, protože v současné době máme desítky jednotlivých stanovisek a správních rozhodnutí k tomu, abychom vůbec mohli požádat o územní rozhodnutí nebo stavební povolení,“ řekl Kroupa na dopravní konferenci v Luhačovicích na Zlínsku. Chystaná změna zákona má podle něj velký potenciál, a to nejen pro liniové dopravní stavby, ale obecně pro celý sektor stavitelství. Podle náměstkyně ministryně pro místní rozvoj Marcely Pavlové bude případná změna stavebního zákona politickým rozhodnutím. „Je moc stavebních úřadů. Činnost vykonávají v přenesené působnosti, je tam problém se systémovou podjatostí. Musíme přehodnotit, zda by tuto činnost neměl vykonávat sám stát. Až bude jasno, máme hodně dotčených orgánů. To jsou ti hygienici, hasiči, památkáři, se kterými stavebník musí projednávat svou dokumentaci. Dnes jich máme zhruba 50, to je hrozně moc. Chceme to podstatným způsobem snížit,“ uvedla náměstkyně.

Konec slev: tendr na část dálnice D3 ukázal, že doba levného stavění je pryč

Změnu příslušných zákonů považují dopravní odborníci za nejlepší cestu, jak v rozumné době dostavět páteřní dopravní infrastrukturu v České republice. Jejich současná podoba podle nich způsobuje, že některé projekty nabírají zpoždění až deset let. Proto prý hrozí, že se České republice nepodaří čerpat na některé důležité investice evropské dotace a vše bude muset hradit z národních zdrojů. „Musíme mít takové zákony, které primárně hájí zájmy naprosté většiny lidí. Aktivisté schovávající se za křečky nesmí mít takové možnosti. Současný stav, kdy skupinka jednotlivců může obstrukcemi mařit naprosto klíčové stavby, není normální,“ uvedl předseda Sdružení pro rozvoj dopravní infrastruktury na Moravě Libor Lukáš.

Podle Pavlové by měl být věcný záměr nového stavebního zákona připravený do konce roku. Paragrafové znění zákona a změnových zákonů by pak následně podle ní mohlo ministerstvo představit koncem roku 2020. Za reálné považuje jeho schvalování nejdříve v létě 2021. Změny by se mělo dočkat i asi 80 souvisejících zákonů. Od začátku letošního roku už v Česku platí novela stavebního zákona, která má za cíl povolovací řízení zjednodušit a zrychlit. Podle odborníků je však třeba stavební legislativu vyřešit komplexně.

Kupka (ODS): Drobná změna stavebního zákona ušetří lidem měsíce čekání [URL](#)

[WEB](#), Datum: 17.09.2018, Zdroj: politicke-listy.cz, Autor: Hans Štembera, Místopředseda Ods Martin Kupka

Místopředseda ODS a poslanec Martin Kupka dnes podal návrh novely stavebního zákona, která ruší povinnost stavebníka získat závazné stanovisko orgánu územního plánování. Ruší více než sto tisíc zbytečných papírů a razítek ročně.

„Do konce roku 2017 bylo posouzení souladu s územním plánem součástí řízení u obecních stavebních úřadů, kterých je v zemi kolem 700. Nevznikaly při tom žádné zásadní problémy, přesto se Ministerstvo pro místní rozvoj rozhodlo pro přenesení takového posuzování na orgány územního plánování při obcích s rozšířenou působností, kterých je pouze kolem 200,“ říká ke svému návrhu Martin Kupka. Již během prvních měsíců po lednovém zavedení této nové povinnosti se jasně ukázalo, že zahlcené úřady nově požadovaná stanoviska nestíhají vydávat v přiměřeném čase, takže se stavební řízení zkomplikovalo a prodloužilo až o několik měsíců. Ministerstvo si tohoto přešlapu bylo dobře vědomo, a tak urychleně prosadilo další novelizaci stavebního zákona, která zbavila povinnosti získat závazné stanovisko orgánu územního plánování při schvalování některých staveb, např. studní pro individuální zásobování vodou. „Vyřazena ale byla jen malá část staveb, takže většina stavebníků novou povinností stále musí zvládat a místo kýženého zjednodušení logicky vnímají spíš další komplikaci na cestě k nezbytnému stavebnímu povolení,“ vysvětluje Martin Kupka.

Mgr. Martin Kupka

ODS poslanec

Sympatizovat Profil

Položit dotaz Odpovědi

Hodnotit Štítky

Nově podaný návrh problematickou povinností stavebníka získat závazné stanovisko orgánu územního plánování odstraňuje, a přitom zachová to přínosné, co úprava stavebního zákona účinná od počátku letošního roku přinesla – sloučení územního a stavebního řízení. K návrhu se připojili nejen poslanci ODS, ale i poslanci Starostů a nezávislých.

„Mohlo by se zdát, že je to jen malý krok, ale zrušením povinnosti získat toto zbytečné razítko v celé zemi ročně ušetříme přes sto tisíc zbytečných dokumentů. Lidem, kteří potřebují stavět, odpadne úplně zbytečná povinnost a dlouhé měsíce čekání,“ dodává Martin Kupka.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se ZDE.

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se ZDE.

Radikální změna stavebního zákona? Stát chce zatočit s "aktivisty za práva křečků" [URL](#)

WEB, Datum: 20.09.2018, Zdroj: eurozpravy.cz, Návštěvnost: 3 573 033

Luhačovice - Změna stavebního zákona, kterou připravuje ministerstvo pro místní rozvoj, zjednoduší přípravu silničních staveb. Novinářům to dnes na dopravní konferenci v Luhačovicích na Zlínsku řekl generální ředitel Ředitelství silnic a dálnic ČR (ŘSD) Jan Kroupa. Podle představ ministerstva by po změně zákona stačilo k zahájení stavby vyjádření jednoho úřadu a získání jednoho povolení.

Dálnice Zlín - Přerov FOTO: Adam Mráček / EuroZpravy.cz / INCORP images.

Nedostatek bytů na trhu

RÁDIO, Datum: 17.09.2018, Zdroj: ČRo Plus, Strana: 1

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Stavbu až 40 tisíc nových bytů v Praze blokuje zdlouhavé stavební řízení. V Dánsku trvá povolení nového developerského projektu 2 měsíce, v Belgii půl roku, v Praze 7 let. Ve městě se letos začalo budovat o 70 % bytů méně než před 10 lety. Podle studie Centra ekonomických a tržních analýz nese administrativa hlavní podíl viny na tom, že ceny bytů letí vzhůru. Problém se týká i dalších měst, například Brna a Ostravy. Bydlení se stalo jedním z hlavních témat i říjnových komunálních voleb. A tak se vás dnes ptáme, jak se s nedostatkem bytů na trhu potýkáte vy osobně? Jak jste s vaším stavebním projektem případně pochodili na úřadech? A čekáte, že nové radnice po volbách zkrátí stavební řízení? A proč podle vás dosavadní snahy politiků, byly-li nějaké omezit administrativu, vyšly na prázdno. Těšíme se i na vaše názory. Můžete nám je telefonovat. Naše číslo do studia je 221552777. Těšíme se na vaše názory. A pozvání do studia dnes přijala členka České společnosti pro stavební právo Renáta Pintová, která je také zakládající členkou Sdružení pro architekturu a rozvoj. Dobrý den.

Renáta PINTOVÁ, členka České společnosti pro stavební právo, zakládající členka Sdružení pro architekturu a rozvoj

Dobrý den.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Paní Pintová, my jsme v úvodu zmínili tu studii Centra ekonomických a tržních analýz, která tak vlastně shrnuje důvody, které stojí za tím, že se v Praze a v dalších městech nestaví, tak souhlasíte s těmi závěry?

Renáta PINTOVÁ, členka České společnosti pro stavební právo, zakládající členka Sdružení pro architekturu a rozvoj

S těmi závěry samozřejmě souhlasím. A je nutné podpořit výstavbu bytů, ale nejenom bytů, ale i související technické a dopravní infrastruktury a nastavit nějaká jasná pravidla. Ale zároveň je nutné si uvědomit, že Praha je bohatým regionem a proto i ceny bytů se pohybují v těch úrovních, v jakých se pohybují.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Ale pokud by se stavěly byty, pokud by se tedy stavěly a prodávaly byty, šla by ta cena podle vás dolů?

Renáta PINTOVÁ, členka České společnosti pro stavební právo, zakládající členka Sdružení pro architekturu a rozvoj

Podle mého názoru by šla dolů o nějaké procento, určitě ano.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Podle závěru Českého statistického úřadu posílila stavební výroba během první poloviny letošního roku o desetinu. Bytová výstavba se na něm potom podílela dokonce 12 %. No, a podle serveru Cenová mapa šla dokonce v prvním pololetí letošního roku do prodeje nejvíc bytů za poslední 4 roky. Jak si vysvětluje, že vlastně ty dvě instituce došly jakoby k protichůdným závěrům?

Renáta PINTOVÁ, členka České společnosti pro stavební právo, zakládající členka Sdružení pro architekturu a rozvoj

Já si to vysvětluji tak, že ty byty, které se nyní staví a výroba, která nyní probíhá, vlastně čerpá z těch minulých let, kdy ještě dobíhají všechna ta, nebo všechna ta povolení a ty stavby využívají právě povolení, která, která byla vydána před několika lety, zatímco nyní je vydávání povolení docela zablokováno.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

My jsme v úvodu říkaly, že u nás trvá vydání stavebního povolení 7 let. To je kolik razítek?

Renáta PINTOVÁ, členka České společnosti pro stavební právo, zakládající členka Sdružení pro architekturu a rozvoj

Je to asi tak 50 razítek, minimálně, ale ono je nutné říct, že to není jenom stavební povolení, každý ten, stavba, aby mohla být realizována, vyžaduje vydání územního rozhodnutí a následně stavebního povolení, tím pádem jde o dva procesy, dvě dokumentace, každý ten, pak vydání dvou rozhodnutí a každé to rozhodnutí může být zvlášť napadeno žalobou, odvoláním, to znamená ten proces vlastně běží dvakrát.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A jak je možné, že u nás to trvá 7 let a třeba právě v Dánsku, jak jsme uváděly, se to počítá na měsíce?

Renáta PINTOVÁ, členka České společnosti pro stavební právo, zakládající členka Sdružení pro architekturu a rozvoj

Je, neznám přímo příklad Dánska, ale je možné, že vlastně v těch..., v zahraničí to funguje tím způsobem, že je vydáváno pouze jedno rozhodnutí, ale hlavně mají rozpracovanější územně plánovací podklady, to znamená územní plány. Oni je mají o tolik detailnější, že pak ten jeden proces, který následuje, už je vlastně jednodušší. Všichni lidé, kteří bydlí v daném území, vědí, co tam bude stát a vědí asi, jak to bude vypadat, už jenom, když se podívají do toho územního plánu.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

No, a dobře, a pomohl by teda, nebo mohl by pomoci třeba Praze nový metropolitní plán, který je teď v připomínkovém řízení a schvaluje se?

Renáta PINTOVÁ, členka České společnosti pro stavební právo, zakládající členka Sdružení pro architekturu a rozvoj

No, mohl by pomoci jakýkoliv plán. Metropolitní plán není zas až tak detailní, i když v různých částech je detailnější, než stávající plán. Oni ještě kromě územních plánů se mohou pořizovat i regulační plány, což jsou, což je podrobnější územní plánovací dokumentace, která by tomu procesu výrazně pomohla. Ovšem pořídit regulační plán je záležitost opět na několik let, v tom našem, v těch našich procesech, které upravuje stavební zákon.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Možná, kdyby se začalo před několika lety, už ho máme, tak proč se nezačne?

Renáta PINTOVÁ, členka České společnosti pro stavební právo, zakládající členka Sdružení pro architekturu a rozvoj

Je to otázka, proč se nezačne. Praha třeba má za X let jeden jediný regulační plán v Anenské čtvrti, tam záleží opravdu vždy na dohodě více subjektů, a ta dohoda je leckdy nemyslitelná.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Dovolať se nám Filip snášel, kterého teď máme na lince. Dobrý den.

posluchač

Dobrý den.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Pane Snášele, tak jak vy se díváte na ten nedostatek bytů na trhu a na ty vysoké ceny, kde vidíte důvody a co by, co by způsobilo, že ta situace bude lepší?

posluchač

No, tak my, vlastně nás donutila tahle současná situace opustit Prahu a poohlédnout se jinde, naštěstí jsme uspěli v Ústeckém kraji, kde naopak třeba jednání se Stavebním úřadem v Libochovicích bylo úplně bezproblémové, rychlé a je pravda, že to bylo ohlášeno, takže jsme nemuseli, nemuseli absolvovat celý ten dlouhý proces, ale ta dokumentace byla v podstatě velmi podobná, naštěstí nám ji teda vypracovávali architekti a ten inženýring za nás dělali architekti s jednotlivými úřady, protože sami bychom to nebyli určitě schopni vůbec, vůbec udělat při ještě normální, normální práci, takže, takže člověk na tom, s tím většinou opravdu jako potřebuje, potřebuje pomoc jako laik, pokud není tady toho vzdělaný, ale jinak, jinak, jak se jako nadává na stavební úřady, tak já musím říct, možná je to tím, že to není, není pražský stavební úřad, že prostě tady, tady jsou ty úřady zavalené a v podstatě mají, mají stovky a tisíce žádostí, takže to trvá extrémně dlouho, ale my jsme buď měli štěstí nebo prostě tam, tam těch žádostí je méně.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A když říkáte, že vám to netrvalo tak dlouho, že to bylo docela rychlé, tak co to znamená docela rychle, od té chvíle, než jste začali tak do konce?

Renáta PINTOVÁ, členka České společnosti pro stavební právo, zakládající členka Sdružení pro architekturu a rozvoj

Dokumentaci jsme přinesli ve středu, ten fascikl vlastně ve třech vyhotoveních pro úřad, pro, pro stavební úřad a pro nás, přinesli jsme ho ve středu, s paní jsme na tom byli dohodnutí, my jsme s ním samozřejmě komunikovali, nebo respektive architekt s ní komunikoval i v průběhu příprav, takže je to asi i o komunikaci s daným úřadem. A další týden, další týden jsme měli, jsme měli rozhodnuto, protože je pravda, že my tam, my se snažíme tomu domu navrátit trošku charakteristiku tak, jak vypadal před tím, než do něj zasáhli soudruzi...

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Což se asi líbí.

posluchač

Což asi, asi jakoby líbí. Na druhou stranu jako asi se tam potkalo to, že architektu k tomu přistoupili s citem, my to tak chceme, protože prostě chceme navrátit tomu domu nějaký ráz, jako to mělo na fotografiích, které jsme dohledali, než opravdu do toho zasáhla rekonstrukce v 80. letech, která nebyla úplně ideální. Takže se to potkalo a opravdu během týdne jsme měli...

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Takže zkušenost dobrá. Děkuje.

posluchač

Ano, zkušenost dobrá. A tady v Praze jenom možná budme rádi za to, že, že pan Stropnický už si užívá života na zámku a nebude Strana zelených, doufám, ty procesy blokovat, že třeba ke stáří se vrátíme do Prahy a bude to tady fungovat o trošku lépe.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Pane Snášele, děkujeme za vaší zkušenost, ať se vám daří při rekonstrukci.

posluchač

Taky díky, na shledanou.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Na slyšenou. Poslouchala samozřejmě i Renáta Pintová, která je s námi v studiu. Paní Pintová, tak liší se ta situace i třeba kraj od kraje, je pravda, že tady šlo o ohlášení, samozřejmě něco jiného je rekonstruovat dům a něco jiného je developerský projekt velký, ale liší se ta situace v jednotlivých krajích?

Renáta PINTOVÁ, členka České společnosti pro stavební právo, zakládající členka Sdružení pro architekturu a rozvoj

Určitě ano. Máte pravdu v tom, že to bylo ohlášení, že to nebyla nová stavba, ta je vždycky složitější. Ale ta situace se liší. A já tvrdím, že Praha je v těchto těch svých procesech opravdu specifická. Ve chvíli, kdy se připravuje nějaký developerský projekt, ale nemusí být ani velký, stačí jeden bytový dům, tak vám do něj do mohou vstoupit samozřejmě účastníci řízení, tak to je jasné, ale oni jsou na takové odborné úrovni, že se "vrtají" do jednotlivých částí projektové dokumentace a to potom ve chvíli, kdy máte projektovou dokumentaci, zpracovanou autorizovanou osobou a oni ji dokáží nějakým způsobem stále napadat, že se jí něco nelíbí, pak neustále stavební úřad vyžaduje, aby byly dokládány další podklady a další posudky a tím se ty procesy natahují.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Znamená to, že ta situace v Praze je tedy specifická a že se tu, řekněme, střetávají zájmy těchto si ji stavět a zájmy těch, kteří by chtěli zachovat Prahu v nějakém, řekněme, stavu, jak je teď?

Renáta PINTOVÁ, členka České společnosti pro stavební právo, zakládající členka Sdružení pro architekturu a rozvoj

Je to tak. Tady je velká, velké množství lidí, kteří jsou rádi, že bydlí v Praze, ale zároveň nechtějí, aby vedle nich bydlel někdo jiný, oni vlastně, někdy ještě se setkávám s názorem, že oni chtějí, aby se stavělo, ale ne za mým dvorem...

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Za mým dvorem, jak se říká v angličtině, ano.

Renáta PINTOVÁ, členka České společnosti pro stavební právo, zakládající členka Sdružení pro architekturu a rozvoj

Přesně.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A když byste vy mohla změnit jednu věc, která by pomohla asi hlavně v těch velkých městech vyřešit tu situaci s byty, třeba zkrátit celé to řízení, co by se mělo změnit? Možná nejen jedno, můžete říct víc.

Renáta PINTOVÁ, členka České společnosti pro stavební právo, zakládající členka Sdružení pro architekturu a rozvoj

I kdybych se soustředila na jednu věc, možná byste, nebo čekáte, že řeknu nový stavební zákon, ale podle mého názoru, ať je zákon jakýkoliv, vždycky musí být vyjasněn ten jeho výklad. To je na tom to nejdůležitější, aby všichni rozhodovali stejně. Kdybych mohla změnit tu jednu věc, tak bych se snažila ten výklad vytvořit, abych přišla na Stavební úřad do Prahy, do Brna nebo i do různých městských částí Prahy a dozvěděla se k té dané věci stejný názor. To se dneska bohužel neděje. A on ten výklad by výrazně pomohl i v rychlosti rozhodování stavebních úřadů, protože vůbec se taky nechci nikdy navážet do stavebních úřadů, jednak toho mají hodně a jednak oni se obávají rozhodovat v určitých případech, protože ty názory nejsou vyjasněné, nejsou jednotné, takže ten strach spěje k tomu, že oni raději nerozhodnou, raději počkají. Pokud by byla jednotná metodika a věděli by, že za ní stojí nejenom úřad, ale i jejich nadřízený orgán a dokonce i soudy, tak by rozhodovaly velice rychle, protože by opravdu neměly obavy, ale bohužel to tak není.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

My dnes mluvíme o tom, jak stavbu bytů v Praze a v dalších velkých městech blokuje zdouhavé stavební řízení. Můžete nám k tomuto tématu samozřejmě zavolat i vaše zkušenosti, váš názor. Naše telefonní číslo 221552777. Vy nám ale píšete i na sociální sítě. Marián Vojtek, editor sociálních sítí Českého rozhlasu pročítá vaše komentáře a teď je tady mám pěkně pohromadě. Dobrý den, Mariáne.

Marián VOJTEK, editor sociálních sítí Českého rozhlasu Plus

Dobré odpoledne. Jiří Svoboda nám na Facebooku napsal: "Život v Praze je nákladný a mimořádně nezdravý. Praha má jedno z nejvíce znečištěných ovzduší z evropských metropolí, především díky emisím z dopravy. V srpnu byla vyhlášena smogová situace s doporučením omezit pohyb venku. Je rozumné do Prahy stěhovat několik desítek tisíc lidí ročně? Není rozumnější podporovat rozvoj v regionech?" Ptá se Jiří Svoboda na našem Facebooku. Dominik Wetter píše toto: "Jsou desítky zájemců při inzerátu podnájmu během pár hodin. A když už se na nějakou prohlídku vůbec dostanete, ještě jsou před vámi 2 až 3 lidé, na které se čeká, máte za majitele ezoterického ezopana, jak píše pan Wetter, který vám ve volných chvílích nabízí mentální koučing, protože jste podle něho v tenzi, a nedoporučuje zamykání koupelny během hygienických procedur. Nebo můžete bydlet v bytě hned nad, kulantně řečeno, nočním klubem, přičemž celý dům vlastní jedna jakási společnost. Proč jsou takové byty asi volné? Zdravím z Brna." Uzavírá Dominik Wetter. Z dalších názorů třeba Ladislav Harvánek, ten se ptá a odpovídá si: "Proč dnes trvá vyřízení všech povolení ke stavbě tak dlouho? Obávám se, že je to zapleveleností našeho právního systému, zbytečnými a zdvojenými úkony. A také nedostatečnou odbornou vybaveností úředníků, kteří povolení vyřizují. Jestliže tedy je jednou v územním plánu města či obce výstavba bytů, měly by se řešit už jen drobné detaily, což by mohla být záležitost v řádu týdnů a ne řešit protesty a námitky jakýchsi aktivistů, které měly být vypořádány už při sestavování územního plánu. A nebo těch úředníků máme tolik a aby se necítili zbyteční, musí se ke všemu vyjadřovat." Vyjádřit se samozřejmě můžete i vy na našem Facebooku, také Twitteru a v mobilní aplikaci. Co se týká Twitteru, ptáme se vás dnes. Co myslíte, povede se novým radnicím po volbách zkrátit stavební řízení? No, a samozřejmě i zde na Twitteru máme ohlasy. "Chtěl bych věřit, že ano," myslí si Petr Rýdl "ne proto, že nová zástavba bude šikovnější než stávající, ale proto, že bude tlak shora, aby se už konečně ukázalo, že nekecáme, ale makáme." A Pavel Netolický k tomu poznamenává toto: "Nepovede, protože stavební řád je kompetence zákonodárce a gestorem je ministerstvo pro místní rozvoj. A ministerstvo zajistilo ve stavebním zákoně právo blokačního stanoviska kdekomu. Je to jeden z nejzlobovanějších zákonů a podle toho také nefunguje výstavba. Na tohle je zastupitelstvo, obce, města bezzubé."

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Vaše názory poslouchá Renáta Pintová, členka České společnosti pro stavební právo. A přesně to, o čem mluví ten poslední příspěvek, který jsme slyšeli, opravdu mohou radnice něco dělat s tím stavem, kdy tedy to stavební řízení je opravdu neúměrně dlouhé a i z těch reakcí jsme viděli, že ta situace asi speciálně v Praze je opravdu docela, docela šílená si dovolím říct.

Renáta PINTOVÁ, členka České společnosti pro stavební právo, zakládající členka Sdružení pro architekturu a rozvoj

Podle mého názoru s tím nemohou dělat nic, mohou, zastupitelstvo hlavního města Prahy má zákonodárnou iniciativu, může iniciovat třeba další novelu stavebního zákona nebo navrhnout nový stavební zákon a předložit, předložit posouzení, ale starostové nebo dokonce primátor nemohou zasahovat do těch procesů ve stavebním řízení nebo procesu podle stavebního zákona, a to je z toho principu, že primátor i starostové městských částí jsou samosprávou, zatímco stavební řízení a rozhodování vykonává státní správa. A primátor ani starostové nemohou zasahovat do rozhodování státní správy, proto mně přijdou nějaká předvolební hesla, že se zrychlilo

stavební řízení na městských částech, případně, že zrychlí stavební řízení, či odvolací řízení, tak ta hesla jsou velice úsměvná a irelevantní, protože to nelze.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Marta Novotná nás poslouchá. Dobrý den. Tak ne, Marta Novotná už není na lince, ale nevadí, třeba se dovolá ještě jednou. My jsme také slyšeli o tom, že to bydlení v Praze už nabývá místy až, řekněme, neuvěřitelných rozměrů, tak je podle vás už ten současný stav v Praze a velkých městech něčím nebezpečný?

Renáta PINTOVÁ, členka České společnosti pro stavební právo, zakládající členka Sdružení pro architekturu a rozvoj

No, myslíte z hlediska obyvatel?

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Jak z hlediska lidí, ale tak třeba i z hlediska těch jednotlivých úřadů a rozvoje města spíš.

Renáta PINTOVÁ, členka České společnosti pro stavební právo, zakládající členka Sdružení pro architekturu a rozvoj

Ne, tak to určitě, z hlediska rozvoje města je ten stav velice nebezpečný, protože každý má opravdu strach přijít s něčím novým, radši je tak jako při zdi, aby náhodou někoho nezrušil a nikoho někdo zase proti tomu něco nenamítal. A právě osoby, které jsou proti všem stavbám, tak mají obrovskou moc a navíc oni o těch svých pravdách nikdy nepochybují. Zatímco stavební, který splní všechny požadavky, donese více jak 50 razítek, tak si není nikdy jistý, že to povolení dostane. A opravdu rámci odvolání, ale i v rámci žalob se vyskytují případy, kde namítají se, třeba stále se doplňují různé námítky, neřeknou všechno najednou, a tím pádem prodlužují ten proces, až to vede i k jejich obstrukčnímu jednání, i to jednou nazval Nejvyšší správní soud, že už některé jednání, například spolku, bylo obstrukční.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

O dlouhém stavebním řízení nicméně mluví jako o příčině bytové krize všichni relevantní kandidáti na pražského primátora, ale vidíte to jako jedinou příčinu té bytové krize, to dlouhé stavební řízení?

Renáta PINTOVÁ, členka České společnosti pro stavební právo, zakládající členka Sdružení pro architekturu a rozvoj

No, já si myslím, že ano, že opravdu je to, neříkám, že úplně jediná, ale je to jedna, jedna z příčin, a docela zásadních, protože jak jsem řekla v úvodu, co se staví nyní, ty byty, tak opravdu dojíždějí ta stará povolení, zatímco těch nových povolení je velice málo.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Z odborných kruhů také někdy slyšíme, že by pomohl nějaký centrální úřad, řekněme, ministerstvo stavebnictví. Vyřešilo by to podle vás situaci?

Renáta PINTOVÁ, členka České společnosti pro stavební právo, zakládající členka Sdružení pro architekturu a rozvoj

Ministerstvo stavebnictví by částečně vyřešilo situaci v tom, že by koordinovalo nebo určitým způsobem řídilo nejen stavební zákon, ale i všechny související předpisy jako je posuzování vlivu na životní prostředí, zákon o pozemních komunikacích a všech ostatních, já nevím, 40 právních předpisů. Z tohoto hlediska by opravdu ta věc nebo to věci pomohlo i s tím, že ono by mohlo metodicky řídit právě všechny tyto související další resorty. Třeba v úrovni, na úrovni hlavního města Prahy je možné, a také už se to vyskytuje i v těch v rámci volebních prezentací, tak se vyskytuje názor, že by i Praha měla mít jeden velký stavební úřad, který by rozhodoval o velkých stavbách, to je, myšlenka je to skvělá, hlavně tento stavební úřad tady už byl, až do roku 2003 to takhle fungovalo, že rozhodoval o velkých stavbách a zase mohl ty stavby určitým způsobem koordinovat mezi s sebou a existovala nějaká jednotnost výkladu, vy jste přišla na úřad a věděla jste, že do jakýchkoliv dveří vejdete, tak se dozvíte stejný názor. A to by mohli ale zastupitelé, respektive primátor zařídit, k tomu by stačila jenom změna statutu hlavního města Prahy.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

My jsme se za uplynulé roky dozvídali o různých nových schválených opatřeních ze sněmovny a i z vlády, která měla to stavební řízení zkrátit. Proč ale v praxi vlastně neměla skoro žádný dopad?

Renáta PINTOVÁ, členka České společnosti pro stavební právo, zakládající členka Sdružení pro architekturu a rozvoj

No, teď ta poslední novela, tedy nemůžu říct poslední, ona už v roce 2018 byla další novela stavebního zákona, ale ta velká novela, která je účinná od 1. ledna 2018, tak přinesla institut jednoho povolení, ale aby se ukázala v praxi, tak chce to nějaký čas, nepřijde to hned, ale při tvorbě té novely se předpokládalo, že k tomu jednomu povolení také se vytvoří nějaká zjednodušená dokumentace projektová, která je ale velice složitá, k tomuhle ale nedošlo a tím pádem využití toho institutu je možné u menších staveb, ale u těch velkých staveb je to zase složité právě...

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Proč k tomu nedošlo?

Renáta PINTOVÁ, členka České společnosti pro stavební právo, zakládající členka Sdružení pro architekturu a rozvoj

Pravděpodobně nedošlo k nějakým dohodám mezi i autorizovanými inženýry a ministerstvem, prostě nedošlo k tomu, i když byly velké diskuse právě o tom zjednodušit dokumentaci.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Můžete vy jako, řekněme, stavebníci a architekti, inženýři tlačit nějak na zjednodušení, řekněme, toho stavebního řízení, existují nějaké expertní skupiny, se kterými by ti kompetentní jednali, probírali, co je potřeba udělat, kde opravdu je potřeba ty věci změnit?

Renáta PINTOVÁ, členka České společnosti pro stavební právo, zakládající členka Sdružení pro architekturu a rozvoj

Expertní skupiny existují i v rámci teď rekonstrukce stavebního zákona, tak existují různé skupiny, kde se objevují zástupci, ať z České komory architektů, tak České komory autorizovaných inženýrů a techniků, i například z dalších Svazů průmyslu a dopravy, takže si myslím, že ty tlaky nebo ty poznatky z praxe tam budou přenášeny právě v těchto skupinách.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A ke komu vlastně ty poznatky by měly mířit, kdo je ten, co může něco udělat, řekněme tedy poslanci, zákonodárci nebo přímo vláda?

Renáta PINTOVÁ, členka České společnosti pro stavební právo, zakládající členka Sdružení pro architekturu a rozvoj

Z mého pohledu je to ministerstvo pro místní rozvoj a pak případně i vláda, která by měla si tuhle tu situaci uvědomit.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Ještě jedna věc, my jsme stále teď mluvili vlastně hlavně o bydlení, ale jak je na tom třeba Praha, Brno, Ostrava s budováním dalších důležitých staveb. My jsme v Praze například naposledy slyšeli například o tunelu Blanka, od té doby tady o žádné větší stavbě ani nevíme, natož abychom jí otevírali.

Renáta PINTOVÁ, členka České společnosti pro stavební právo, zakládající členka Sdružení pro architekturu a rozvoj

V Praze, ale i v jiných městech, je ta situace složitá, i u té dopravní, velké dopravní, velké technické infrastruktury právě z důvodu všech těch projednání. V Praze třeba by se měl jednoznačně vyřešit pražský okruh, i městský okruh a případně i metro D, když si vybereme tyhle ty dopravní stavby. Okruhy měly nebo podle mého názoru některé části mají zpracovanou projektovou dokumentaci, takže na ní by se mělo začít dál ještě pracovat a mělo by se požádat o vydání povolení. Metro D má vydané územní rozhodnutí, které je ovšem napadeno žalobou, takže jako v dohledné době, že by se něco začalo dělat, to se asi určitě nestane.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Kdybychom se chtěli inspirovat v nějakém zahraničním městě, tak kam byste poslala ty, co rozhodují?

Renáta PINTOVÁ, členka České společnosti pro stavební právo, zakládající členka Sdružení pro architekturu a rozvoj

Většinou se uvádí jako nejbližší ta Vídeň, kde, kde mají některé příklady, jenže, anebo pak i v Německu, ale on je velký problém v tom, že, že oni tam mají trochu jinou situaci, právě mají rozpracované ty plány až na úroveň regulačních plánů. A na těch pracovali od války, takže my jsme na začátku.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Věděla byste o nějakém konkrétním případě, kde by se mohlo začít stavět, ale prostě je tady ta brzda toho zdlouhavě povolení a nefunguje to a přitom by ty byty tam mohly a měly být?

Renáta PINTOVÁ, členka České společnosti pro stavební právo, zakládající členka Sdružení pro architekturu a rozvoj

No, těch míst je několik, já se většinou setkávám s těmi problematickými akcemi, ač se děje něco na západním městě, na Barrandově nebo jsou to Štěrboholy, prostě každá městská část má to svoje území, nejde říct, že by to bylo jedno konkrétní.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Říká Renáta Pintová, členka České společnosti pro stavební právo. Děkujeme, že jste přišla, na slyšenou.

Renáta PINTOVÁ, členka České společnosti pro stavební právo, zakládající členka Sdružení pro architekturu a rozvoj

Děkuji za pozvání. Na shledanou.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A Mariána se zeptám, jak dopadla dnešní anketa na Twitteru.

Marián VOJTEK, editor sociálních sítí Českého rozhlasu Plus

Co myslíte, povede se novým radnicím po volbách zkrátit stavební řízení? Ne 71 %.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Tak to není příliš povzbudivá odpověď, ale třeba pro nás bude mít dobré zprávy Jan Burda.

Nový most za miliardu odkáže na kubismus

TISK, Datum: 03.10.2018, Zdroj: Mladá fronta DNES, Strana: 16, Autor: Matěj Ludvík, Vytisknuto: 150 328, Prodáno: 123 870, Rubrika: Praha

Nejdříve za šest let bude sloužit tramvajím, cyklistům a chodcům Dvorecký most mezi Prahou 4 a Prahou 5. O vítězném návrhu rozhodl ve veřejné soutěži jediný hlas.

PRAHA Nové dopravní spojení, ale i výrazný prvek na nezaměnitelném panoramatu pražských mostů klenoucích se přes Vltavu. Takový dopad pro město bude mít stavba dlouho plánovaného Dvoreckého mostu. Radní Prahy včera odtajnilo výsledky veřejné architektonické soutěže na jeho podobu a zároveň schválili vítězný návrh zpracovaný studií Tubes a Atelier 6.

Samotná výstavba mostu včetně úpravy obou předmostí a napojení kolejí na tratě na obou stranách řeky má město podle předběžných odhadů vyjít na jednu miliardu korun. Kdy by mohlo být hotovo, zatím není zcela jasné. Během následujícího volebního období to ale magistrát určitě nestihne. „Pokud vše půjde standardně, výstavba by se měla uskutečnit v horizontu šesti let. V tuto chvíli jsou ale ještě odhady předčasné,“ říká k tomu náměstek primátorky pro oblast dopravy Petr Dolínek (ČSSD).

Most na východní straně oproti původním předpokladům nepovede v ose s Jeremenkovou ulicí, ale severně od ní ke Žlutým lázním. Díky tomu bude možné využít stávající tramvajovou zastávku Dvorce, čímž se cestujícím zjednoduší případné přestupování. Na smíchovské straně most vyústí u Lihovaru a tam se napojí v místě stoupání do Hlubočep. Vznikne tam nová zastávka Dvorecký most. Trasování je už zaneseno ve stávajícím územním plánu, stejně jako v návrhu nového Metropolitního plánu.

Kromě tramvajového koridoru nebudou na mostě chybět ani samostatné pruhy pro cyklisty a chodce. Pro auta bude platit zákaz vjezdu, neboť se dotčené městské části obávaly nárůstu dopravy v oblasti. Výjimka bude platit pouze pro složky integrovaného záchranného systému a náměstek Dolínek ani nevyklučuje, že po mostě by v budoucnosti mohly jezdit i autobusy hromadné dopravy.

Cílem záměru je lépe dopravně propojit Prahu 4 s Prahou 5 a částečně ulehčit tramvajovým tratím v centru města.

„Most bude zárodkem takzvané jižní tramvajové tangenty, propojí významné tramvajové tratě od Barrandova i Modřan a umožní v systému veřejné dopravy nová spojení mimo centrální dopravně přetíženou oblast města,“

vysvětluje architekt a člen výběrové poroty Roman Koucký.

V příštích letech navíc začne mohutná bytová a administrativní výstavba na sousedním rozvojovém území v oblasti Smíchova. Vzniknout tam má i autobusový terminál a záchytné parkoviště P+R. I díky těmto okolnostem město předpokládá zvýšenou poptávku po navazující hromadné dopravě, což by měl právě Dvorecký most pokrýt.

Návrh s prvky kubismu

Do veřejné soutěže se loni koncem roku přihlásilo celkem 38 architektonických ateliérů, z nichž jich do druhého kola postoupilo jen sedm. V něm nakonec komise vybrala vítězný návrh, který je specifický svými kubistickými prvky. Nepočítá s žádnou konstrukcí nad mostovkou, takže by most neměl nijak narušovat pohled na nedaleký Vyšehrad. Magistrát nyní pověří vítěze, aby podle návrhu zpracoval i podrobný projekt.

Při rozhodování však porotci zdaleka jednotní nebyli. „Nechci se k tomu příliš vyjadřovat. Jak to tak bývá, diskuse byla bouřlivá a vybraný návrh vyhrál o jediný hlas,“ sdělila stručně primátorka a členka hodnotící poroty Adriana Krnáčová (ANO).

O poznání spokojenější s výběrem nové podoby mostu byl starosta Prahy 4 Petr Štěpánek (Zelení). Podle něj návrh, který skončil v pořadí druhý, měl čnít do výšky 140 metrů. „Absolutně by se nehodil do ochranného pásma pražské památkové rezervace. Proto jsem hlasoval pro návrh, který nakonec zvítězil,“ prozradil Štěpánek. Starosta Prahy 5 Pavel Richter (TOP 09) by si dokázal představit obě varianty, s finálním výběrem proto podle svých slov žádný problém nemá.

České dráhy a Penta chtějí zastřešit koleje u Hlavního nádraží. Na střeše mají vyrůst domy [URL](#)

[WEB](#), Datum: 02.10.2018, Zdroj: euro.cz, Autor: Ipr Ondřejem Boháčem, Návštěvnost: 1 282 185

Blok domů za několik miliard korun nad kolejíštěm u hlavního nádraží v Praze chtějí postavit státem vlastněný dopravce České dráhy, investiční skupina Penta a projekční firma Sudop. Projekt počítá se zastřešením kolejí mezi ulicemi Španělská, Legerova a Vinohradská u jižního konce nádraží. Na této ploše by poté vyrůstly několikapatrové domy.

„Celé nádraží a koleje chceme zastřešit, a na desce, která nad kolejemi vznikne, se budou stavět domy nebo administrativní budovy. Mají to být čtyř- až pětipatrové stavby, které nebudou bránit ve výhledu na Pražský hrad,“ řekl deníku E15 generální ředitel Českých drah Miroslav Kupec. Investice do tohoto projektu budou podle něj v řádu jednotek miliard korun. Společný podnik firem by stavbu financoval částečně z vlastních zdrojů a částečně bankovním úvěrem.

„Velikost dané plochy dovolí výstavbu menšího bloku domů, územní plán tam umožňuje stavět,“ sdělil deníku ředitel Penty pro komerční výstavbu Pavel Streblov. ČD podle Kupce pozemky pro stavbu budov prodají, až se podaří získat stavební povolení. Dosáhnou tak podle něj výrazně vyšší ceny.

ČD, Penta a Sudop spolupracují také na stavbě komplexu budov u Masarykova nádraží v centru Prahy. Vzniknout tam podle plánů mají kanceláře, obchody, restaurace, hotel či park. I u tohoto projektu se pravděpodobně budou náklady pohybovat v miliardách korun.

Přečtěte si rozhovor s šéfem IPR Ondřejem Boháčem:

Šéf IPR Boháč: Za peníze nasypané do Blanky mohly být vyřešeny Bubny, Smíchov a Žižkov

Politici chtějí zaujmout voliče v Praze projekty z šuplíků [URL](#)

[WEB](#), Datum: 02.10.2018, Zdroj: regiony.impuls.cz +1, Autor: Petr Stuchlík, Jakub Horák, Návštěvnost: 54 370

Obsahové duplicity: 02.10.2018 - idnes.cz [URL](#)

Je potřeba postavit něco jako Tančící dům, Praze chybí moderní architektura, říkají v rámci předvolební kampaně politici napříč stranami. A jelikož obraz vydá za tisíc slov, někteří z kandidátů na magistrát přicházejí s vizualizacemi více či méně velkolepých staveb, mnohdy vytažených „z šuplíku“.

S fantazií a vizí města budoucnosti cílí na voliče nejvíce kandidát ANO na primátora Petr Stuchlík a marketér Jakub Horák, jenž kandiduje na 22. místě kandidátky Spojené síly pro Prahu (TOP 09 a STAN).

Oba shodně slibují udělat plovoucí lázně na Vltavě, na nichž už se ale nyní pracuje a měly by být hotovy příští rok na Výtoni.

Do voleb jdou však i s návrhy, které si někteří architekti udělali v minulosti tak trochu do zásoby. Stuchlík v půlce září prezentoval vizi obytného Libeňského mostu. „Praze chybí moderní architektura a tato vize měla otevřít debatu o ní,“ popisuje Stuchlík s tím, že rád představí projekty i dalších architektů.

Pokud by se stavěl nový most místo současného Libeňského, má jeho podoba vzejít podle Stuchlíka z architektonické soutěže. Že by ji mohl veřejným představením obytného mostu ovlivnit, odmítá. Určitou komplikaci pro budoucí architektonickou soutěž však zveřejnění návrhu může přinést.

„Do budoucna to způsobuje mnoho problémů. Architektonické soutěže musí být anonymní. Kdybyste se přihlásil s projektem obytného Libeňského mostu do soutěže, tak už je autor známý a není to tedy anonymní návrh,“ vysvětluje architekt Petr Lešek, který se v rámci České komory architektů (ČKA) zabývá architektonickými soutěžemi.

„Každý ať ukazuje své nápady, ale kdyby došlo na soutěž, může to přinést tyto komplikace,“ dodává architekt, jenž je jedním z autorů podoby Národní technické knihovny v Dejvicích.

I Horák jde do voleb s tím, že chce přivést k životu několik návrhů z dřívějších let. Ke své kandidatuře na magistrát udělal i webovou stránku, na které mají lidé hlasovat o tom, které z nápadů by se měly i postavit.

Další resuscitace blobu

Vedle plovoucích lázní na Vltavě má hodně hlasů také projekt lávek spojujících pražské břehy přes Žofín a Střelecký ostrov. Jde o projekt architekta Vlada Miluniče, spoluautora Tančícího domu. A také návrh Národní knihovny na Letné přezdívaný „chobotnice“ či „blob“ od již zesnulého Jana Kaplického.

Další vize kandidátů

Marketér Jakub Horák už při startu kampaně Spojených sil pro Prahu říkal, že bude na nevolitelné pozici, a pokud ho lidé dostanou do zastupitelstva, znamená to, že o jeho návrhy mají zájem. Vedle Kaplického knihovny, plováren a lávek mohou lidé na jeho stránkách hlasovat pro vybudování lanovky mezi Výstavištěm a trojskou zoo nebo pro stavbu čínské čtvrti na Císařské louce, kde by byl i buddhistický chrám

„Praze úplně chybí 21. století. Mám pocit, jako bychom žili v 19. století. Městu chybí krásné věci, které nás kopnou dopředu,“ popisuje Horák, proč chce oživit oba zmíněné návrhy. Ani na jednu z obou věcí by nevyhlašoval architektonickou soutěž, kterou odborníci doporučují dělat pro veřejné stavby.

„Všechno už bylo vymyšlené, jsou tuny nápadů, které nikdo nerealizoval,“ zdůvodňuje marketér, proč by se na budovu knihovny či lávku spojující pražské břehy nedělala veřejná soutěž.

Že architektonická soutěž není nutná na všechno, přiznává i Lešek. „Není vyloučeno použít nějaký starý projekt, ale měl by projít nějakou velkou oponenturou, zda má návrh vůbec cenu budovat. Jestli se na místo hodí, aby to nebylo jen na efekt. Zda návrh není zastaralý,“ dodává architekt.

Proto je podle něj cesta architektonické soutěže lepší v tom, že je transparentní a nikomu nenahrává, vybere se nejlepší návrh pro danou lokalitu a všem je srozumitelná. Prezentování jedné konkrétní stavby pak Lešek vnímá spíše jako marketingový tah.

(Ne)podpora projektů

Jak moc mají návrhy, které kandidáti na radnici hlavního města představili, blízko k uskutečnění, není jasné. A to i přesto, že Horák tvrdí, že jeho snaha na vybudování moderních staveb má podporu vedení kandidátky, za niž jde do voleb na magistrát.

Problém je hlavně u Kaplického knihovny na Letné. Přestože měl budovu dříve stavět stát pro Národní knihovnu, z čehož sešlo mimo jiné kvůli protestům, tak by podle Horáka nyní mělo vybudování blobu financovat samo město.

„Stejně jako se země Praze složila na Národní divadlo, tak že by Praha postavila tuto knihovnu a věnovala ji celé zemi,“ líčí Horák s odhadem, že by stavba vyšla zhruba na tři miliardy korun. Minulý týden v debatě kandidátů na primátora, kterou pořádal server iDNES.cz, však lídr Spojených sil pro Prahu Jiří Pospíšil (TOP 09) uvedl, že s výstavbou Kaplického návrhu nepočítá.

Spolu s dalšími stranami se totiž Pospíšil shoduje na tom, že by moderní budovou, kterou město postaví, mělo

být nové sídlo pro filharmonii. Koncertní síň by měla stát v Holešovicích, poblíž zastávky Vltavská.

Postavit rezidenční developerský projekt v Praze trvá devět let, tvrdí analýza [URL](#)

WEB, Datum: 24.09.2018, Zdroj: kladensky.denik.cz, Návštěvnost: 93 897

Povolení rezidenčních developerských projektů zabere v Praze v průměru sedm let. Celkový proces od první fáze předprojektové přípravy do doby dokončení stavby pak trvá téměř 9 let. Do komplikovaného procesu navíc v jakékoliv fázi mohou vstoupit různé instituce a o řadu roků je zdržet. Úřady přitom bez jakýchkoliv sankcí nedodržují zákonem dané lhůty. To jsou zjištění Analýzy připravovaných projektů Deloitte.

dnes 13:48

Analýza se zaměřila na všechny rezidenční developerské projekty různé velikosti, které se objevily na úředních deskách metropole v období od 1. 1. 2014 do 31. 3. 2018 a doposud nejsou po stavební ani právní stránce dokončeny. Zkoumala schvalovací proces přípravy projektů zahrnující tři hlavní fáze – zahájení a dokončení EIA (tedy posouzení vlivů na životní prostředí), vydání územního rozhodnutí (ÚR) a stavebního povolení (SP). Z hlediska jednotlivých fází bylo rozhodující datum vydání rozhodnutí.

„Za posledních deset let se doba povolování výstavby nových bytů významně prodloužila. Na trhu navíc často dochází k dalším nešvarům. Například nejsou dodržovány správní lhůty. Stále více se tak prohlubuje problém s nedostatkem nových bytů, které je možné na trhu vůbec nabídnout,“ říká Miroslav Linhart, partner a vedoucí oddělení nemovitostí společnosti Deloitte.

Praha má 400 žádostí o změnu územního plánu. „Na schvalovací proces mají navíc vliv organizace, které mohou do jednání kdykoli vstoupit. Jedná se o takzvané privilegované žalobce, tedy dotčenou veřejnost, která hájí různé zájmy dle zákonem stanovených omezujících podmínek. Vedle nich jsou to i účastníci řízení podle stavebního zákona, zejména žadatelé a vlastníci sousedních pozemků,“ doplňuje Petr Hána, senior manažer společnosti. Relativně dlouhá doba předchází zahájení samotného řízení. Investoři reálně zahájí povolovací proces až po několika letech od doby, kdy pozemek určený k výstavbě získali. V průměru je to 1,7 roku. V případě potřeby změny Územního plánu pak dochází k dalšímu výraznému zdržení. Jen v současné době Praha eviduje přibližně 400 žádostí o změnu Územního plánu, které nebyly projednány zastupitelstvem hl. m. Prahy. Většina z nich se přitom zastavila v rámci politického rozhodování.

Studie neřeší případná odvolání proti rozhodnutí úřadů. Pokud jsou vydána a následně soudně napadena, jejich lhůta se fakticky prodlužuje o další roky. Jak uvádějí investoři, běžnou dobou pro vyřízení soudních pří jsou dva roky.

Délka jednotlivých fází procesu Průměrná doba mezi dokončením procesu EIA a vydáním ÚR: 1,7 roku

Průměrná doba mezi vydáním ÚR a vydáním SP: 2,9 let

Délka trvání cyklu od zahájení EIA přes dokončení EIA, vydání ÚR a SP: 5,1 let

Předprojektová příprava: 1,7 roku

Výstavba: 2 roky

Praha se nicméně může pochlubit i extrémy. Analýza společnosti Deloitte ukázala také na projekt, který je v Praze v procesu povolování evidován již více než 24 let.

Připravované projekty v číslech V rámci zhruba 730 rezidenčních developerských projektů byly evidovány údaje o více než 42 000 bytech.

Nejvíce rezidenčních projektů v přípravě se nachází v Praze 5 (168).

Nejvíce bytů v přípravě je v Praze 4 (8 898).

Z hlediska průměrného počtu bytů se největší bytové rezidenční projekty plánují v devátém městském obvodu.

Nejvíce bytů v přípravě na 1 000 obyvatel vzniká v Praze 19 (88).

Chtějí stavební uzávěru

TISK, Datum: 22.09.2018, Zdroj: Právo, Strana: 13, Autor: (cie), Vytiskeno: 124 405, Prodáno: 73 570, Rubrika: Praha - Střední Čechy

PRAHA – Kvalifi kovaný podklad, který by měl iniciovat vydání stavební uzávěry pro sídliště Ďáblice a Střížkov,

si u advokátní kanceláře nechala zpracovat Praha 8, uvedl starosta osmé části Roman Petrus (ČSSD). Na místě chce soukromý investor stavět výškové domy, proti čemuž protestují obyvatelé okolních paneláků. Praha 8 v podnětu navrhuje, aby stavební činnost byla na těchto sídlišťích zakázána anebo omezena, a to až do doby nabytí platnosti Metropolitního plánu. Poté by neměla být s ohledem na podobu nového Metropolitního plánu realizovatelná vůbec.

Region vydání: Právo - Praha - střední Čechy

Česká spořitelna buduje novou obří centrálu na pražském Smíchově. Inspiraci našla u "matky" ve Vídni [URL](#)

WEB, Datum: 17.09.2018, Zdroj: iHNed.cz +1, Návštěvnost: 5 397 490

Obsahové duplicity: 17.09.2018 - Hospodářské noviny

Budovy peněžních ústavů přispěly k architektonickému obohacení Prahy. Především honosné domy postavené od druhé poloviny 19. století do začátku první světové války jsou považované za přední výtvořiny našich architektů. Patří mezi ně bývalá Zemská banka v ulici Na Příkopě či Anglo-československá banka v Hyberské ulici. Většina z nich už bankéřům neslouží, zůstaly v nich převážně jen pobočky pro klienty. Banky, konkrétně ČSOB, Komerční banka či UniCredit, sestěhovaly své zaměstnance do velkých, moderních, efektivně řešených administrativních center mimo nejužší centrum města.

Na stavebníky a architektky historických budov kladly banky vysoké požadavky vedle bezpečnosti především na jejich reprezentativnost. Domy měly ohromit už svým vnějškem, u zákazníků měly vzbuzovat pocit důvěry, jistoty a velkých možností. Bohatě zdobené jsou proto už jejich fasády, průčelí či vchody a umělecká výzdoba je i v jejich interiérech. Výsledkem byly někdy až okázalé stavby.

Například při soutěži na výstavbu budovy Městské spořitelny pražské v Rytířské ulici v roce 1890 se žádný z předložených čtrnácti projektů nezdál dost vhodný k realizaci a takových neúspěšných soutěží bylo více, píše se v diplomové práci z roku 1975 Architektura budov pražských peněžních ústavů ve vývoji let 1850-1950 od Zdeňka Malého.

Zmíněná banka v Rytířské proto vyhlásila v roce 1891 další soutěž. Výsledná podoba o tři roky později dokončeného domu je dílem architektů Antonína Wiehla a Osvalda Polívky. Novorenesanční palác byl v 50. letech minulého století přestavěn na Muzeum Klementa Gottwalda, po revoluci získala tuto nemovitou kulturní památku v rámci privatizace Česká spořitelna. A ta si jako jediná z velkých bank v Praze ještě nepostavila jedno centrální sídlo. To se ale změní.

Inspirace z Vídně Česká spořitelna, největší banka v zemi podle počtu klientů, bude mít novou centrálu na Smíchově. Firma se rozhodovala mezi třemi lokalitami, limitem byly požadavky na dopravní dostupnost a velikost pozemku. Hledala parcelu, kam se vejde administrativní centrum o velikosti přibližně 75 tisíc metrů čtverečních, které pojme asi 3500 lidí.

"Vybrali jsme Smíchov, protože tato část města si zaslouží rozvoj a kultivaci a my k tomu chceme přispět," říká Tomáš Salomon, generální ředitel České spořitelny. Novostavba vyroste na brownfieldu u vlakového nádraží. Stane se součástí projektu Smíchov City, nové městské čtvrti developera Sekyra Group, kde vedle kancelářských budov vznikne bydlení pro více než tři tisíce lidí, škola, obchody a zelené plochy.

Spořitelna vypsal na novou centrálu mezinárodní architektonickou soutěž a v nejbližších týdnech oznámí vítěze. Podle Hospodářských novin je jím sdružení ateliérů Baumschlager Eberle Architekten z Rakouska a českého Pavel Hnilička architekti. Ostatně Baumschlager Eberle se dostal mezi tři finalisty architektonické soutěže na tři roky starou vídeňskou centrálu bankovní skupiny Erste, která je vlastníkem České spořitelny. Banka nakonec dala návrh zpracovat vídeňskému studiu Henke Schreieck. Do soutěže se tehdy přihlásilo kolem 150 ateliérů z 35 zemí.

Zaměstnanci spořitelny dnes sedí v Praze 4 v pěti budovách, což podle Salomona není dlouhodobě únosné i z důvodu rozdílné životnosti objektů. "Výšková budova na Budějovické byla navíc stavěna jako hotel a její skelet neumožňuje propojení jednotlivých kanceláří tak, aby v něm vznikl otevřený prostor. Drtivá většina činností v naší bance je dnes spíše týmového zadání. Víme, že když posadíme zaměstnance k jednomu stolu, práce se

zrychlí," vysvětluje Salomon.

Začít stavět se má v roce 2021 a nejdříve za dva roky by mohli zaměstnanci spořitelny pracovat v novém. "Byl bych rád, aby v době, kdy bude spořitelně 200 let, seděla v nové centrále," říká Salomon.

Nové sídlo spořitelny by mělo mít podobu kampusu, který bude kromě samotných kanceláří zastřešovat služby pro zaměstnance banky i veřejnost. Podobně, jako je tomu v centrále mateřské skupiny Erste ve Vídni.

Spořitelna rovněž zvažuje, že část prostor v novostavbě vyčlení na projekty sloužící ke zvyšování finanční gramotnosti. Právě takové centrum funguje úspěšně ve vídeňském kampusu.

Lidé by se pak neměli bát do budoucí centrály spořitelny na Smíchově vstoupit. Ambicí banky podle Salomona je, aby se budova stala komunitním centrem Pražanů, které je zároveň dostatečně reprezentativní na to, aby bylo jasné, že to je centrála České spořitelny. "Rozhodně nechceme, aby komplex působil arogantně. Měl by vyjadřovat to, co máme jako spořitelna v genetickém základu. Před 200 lety byly jednotlivé městské spořitelny zakládány jako součást komunity, většinou vznikaly na náměstí. Jejich úkolem bylo pomáhat občanům města hospodařit s jejich finančními prostředky. Do té doby měl k finančním službám přístup pouze někdo - majitel fabriky nebo pozemků," líčí Salomon.

Banky opouštějí historické budovyK sestěhovávání svých zaměstnanců na jedno místo přistupují i další banky. Třeba Komerční banka přesunula do nové kancelářské budovy u stanice metra Stodůlky část svých zaměstnanců, celkem 1400, už v roce 2012. Od letošního července postupně následuje další tisícovka pracovníků do sousední, nově přistavěné budovy. Historický dům v ulici Na Příkopě banka prodala už loni, zbaví se také další nemovitosti na náměstí OSN ve Vysočanech.

Komerční banka si nechá pouze komplex tří propojených domů na Václavském náměstí 42, kde zůstanou sedět především bankéři pečující o firemní klienty a také privátní bankovnictví. Firma nemovitost už zhruba rok za provozu modernizuje. Rekonstrukcí, jež má být dokončena na konci letošního roku, se její kapacita navýší o 400 míst na 1700 zaměstnanců. "Prostory banky v ulici Na Příkopě a ve Vysočanech jsou z dnešního pohledu již značně zastaralé," říká Tomáš Talaš, manažer, který má v Komerční bance budovy centrály na starosti.

Stodůlky banka pro svou centrálu zvolila hlavně kvůli dobré dostupnosti hromadnou dopravou. Většinu ploch v budově tvoří open space kanceláře, svůj vlastní prostor bude mít jen nejužší vedení banky, což je přibližně 20 lidí. Každý zaměstnanec ale bude mít vlastní místo.

Svou centrálu momentálně rozšiřuje také ČSOB u stanice metra Radlická. Už před deseti lety si nechala postavit novostavbu, ve své době označovanou za nejekologičtější kancelářskou budovu ve střední Evropě. Jenže ta už je ČSOB malá, a proto si staví v sousedství další, která má být k životnímu prostředí ještě šetrnější.

Banka vidí ve výstavbě nového ústředí mimo historické centrum přednosti. "Podstatná je koncentrace celé skupiny v otevřeném prostředí, které usnadňuje týmovou práci," popisuje Ivo Koukol, vedoucí výstavby nových budov ČSOB. Dohromady komplex nabídne více než 4100 pracovišť v open space kancelářích, doplněných o řadu alternativních pracovních míst a zón. Tedy pracovišť, která lépe vyhovují klidné a nerušené práci, telefonování, schůzkám či kreativním workshopům. Průzkum ČSOB totiž ukázal, že zaměstnanci banky pro více než 40 procent pracovního času potřebují právě alternativní zóny spíše než standardní pracovní místo v open space.

Novou centrálu si momentálně staví i největší tuzemská privátní banka J&T. Vyrůstá u stanice metra Invalidovna a její náklady včetně vybavení nábytkem dosáhnou 1-1,2 miliardy korun. "Banka obsadí celou osmipatrovou budovu, ale prostory nebudou zahuštěné," říká Michal Dvořák, finanční ředitel J&T Services ČR.

Kapacita budovy je až 750 lidí, ale v době stěhování bude počet uživatelů asi 700. "Prostory pro zaměstnance jsou na dnešní poměry opravdu luxusní," dodává Dvořák. Zaměstnanci si prosadili fitness centrum, v domě bude i dostatek zasedaček či kavárna s kapacitou 53 míst.

Brno chce dál jednat se studiem, které podalo žalobu kvůli sálu [URL](#)

[WEB](#), Datum: 03.10.2018, Zdroj: [archiweb.cz +1](#), Autor: Ateliér Brno, Návštěvnost: 193 815

Obsahové duplicity: 02.10.2018 - [vz24.cz URL](#)

Brno - Vedení Brna bude usilovat o dohodu s ateliérem M1, který v roce 2004 vyhrál architektonickou soutěž na Janáčkovu kulturní centrum v Brně. Město ale v tendru svěřilo dopracování projektu mezinárodnímu týmu kolem Poláka Tomasze Koniora, který letos představil výrazně pozměněnou koncepci prostornějšího sálu v objemnější

budově. Studio M1 proto podalo žalobu na ochranu před zásahem do autorského práva.

Dosáhlo zatím dílčího úspěchu, Krajský soud v Brně nařídil uvádět ateliér M1 architekti jako autory architektonického a urbanistického díla v dokumentu popisujícím propojení stavebních etap.

"Brněnské komunikace se seznamují s textem předběžného opatření, abychom věděli, jak na to budeme reagovat po právní stránce, proti rozhodnutí je možné se odvolat,"

řekl dnes novinářům náměstek primátora Matěj Hollan (Žít Brno). Náměstek pro investice Richard Mrázek (ANO) nevidí v doplnění jmen žádný problém.

Podání žaloby ateliérem M1 pokládá Hollan za zvláštní přístup, Mrázka to překvapilo.

"Než někoho žalovat, tak je lepší si sednout k jednomu stolu," řekl Mrázek. "

"Budeme se s nimi bavit, zda to nechtějí stáhnout, náš zájem je jiný, abychom dosáhli špičkového sálu světových parametrů s nejlepší akustikou. Ten vítězný tým, který to vyhrál, dává předpoklad, že to tak bude," uvedl Hollan. Dodal, že ateliér M1 se účastnil také tendru na dopracování projektové dokumentace, ale neprošel kvalifikačním kolem.

Žaloba ateliéru M1 směřuje proti městu Brnu, městské akciové společnosti Brněnské komunikace, Koniorovu studiu i spolupracujícímu brněnskému ateliéru Architekti Hrůša a spol. Podle žaloby se nový tým projektantů natolik odchýlil od původního návrhu, že došlo ke změně autorského díla bez souhlasu autorů.

"Zajistěte prosím návrat projektu Janáčkova kulturního centra zpět do realizovatelných kolejí v souladu s platným územním rozhodnutím, abychom se všichni dočkali dokončení stavby do konce roku 2020, jak jste plánovali, a nikoliv dalších dekád průtahů a zmařené práce," uvedl ateliér M1 v otevřeném dopise primátorovi Petru Vokřálovi (ANO).

Ministerstvo kultury je připravené sál mezi Besední a Veselou ulicí spolufinancovat částkou 600 milionů korun.

Celkové náklady mohou dosáhnout až 1,5 miliardy korun. Zatím jsou hotové podzemní garáže, nejsou ale dosud v provozu.

Na Brno míří kvůli miliardové stavbě koncertního sálu žaloba. Údajně porušilo licenční smlouvu

[URL](#)

[WEB](#), Datum: 14.09.2018, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Tomáš Kremr, Návštěvnost: 1 360 643

Další fotografie (9)

Brno bude čelit žalobě kvůli chystané výstavbě koncertního sálu za víc než jeden a čtvrt miliardy korun. Podat se jí rozhodli architekti, kteří před čtrnácti lety vyhráli architektonickou soutěž na podobu Janáčkova kulturního centra mezi Veselou a Besední ulicí. Zástupci města v pátek představili nový projekt od jiných autorů. Ten ale podle původních architektů porušuje licenční smlouvu, jak potvrdili Radiožurnálu.

Architekti z pražského ateliéru M1 v čele s Pavlem Jobou tvrdí, že město porušilo licenční smlouvu z roku 2016.

V ní podle nich stojí, že noví autoři mohou na podobu sálu navázat, ale ne ho úplně změnit, a to hlavně zvnějšku. V pátek představená vizualizace budovy se ale podle architektů z M1 liší. Je prý mimo jiné vyšší, širší a stavba je plánována nejen na městských pozemcích, ale také na místě trafostanice hotelu International.

„Náš návrh, který měl být jako podklad architektonicko-urbanistický pro projektanta sálu má platné územní rozhodnutí a lze v něm dále plynule pokračovat,“ vysvětluje pro Radiožurnál Joba.

„Předložený návrh je v rozporu s územním rozhodnutím a nelze jej realizovat. Navrhuje stavbu na cizích pozemcích, které nepatří městu. Ten nový tvůrce se měl soustředit na vnitřní prostory a nezasahovat do architektonického řešení vnějšku,“ dodává.

Ateliér M1 navrhl sál pro 900 až 1000 lidí. Mezinárodní tým vedený polským architektem Tomaszem Koniozem a hlavním akustikem Yasuhisou Toyotou navrhl větší sál pro 1300 posluchačů.

Město jakákoli pochybení odmítlo

Podle primátora Petra Vokřála z hnutí ANO, který letos svůj post obhájuje, ještě není o neplatnosti územního rozhodnutí na větší projekt jasno. Město ani architekti podle něj ještě nepředstavili finální projekt.

Vokřál ale připustil, že nová budova se od původního návrhu liší a že pozemky hotelu International takové stavbě

brání. Dodal také, že město s vedením hotelu jedná.

A k žalobě, kterou chtějí architekti příští týden podat, brněnský primátor v pátek dodal: „Budiž jim přáno. Já musím jen říct, že ateliér M1 neuspěl ve výběrovém řízení, kterého se zúčastnili. A pokud chtějí touto cestou narušit realizaci koncertního sálu, tak je potřeba si tu smlouvu přečíst a vzpomenout si, jak to výběrové řízení probíhalo. Chovali jsme se vůči ateliéru M1 velmi vstřícně a to včetně dnešního dne, kdy jsme je na tuto prezentaci pozvali.“

Podobně reagoval i primátorův náměstek zodpovědný za kulturu Matěj Hollan z hnutí Žít Brno, za které letos znovu kandiduje.

„Město v tomto nepostupuje špatně. Jednáme v souladu s licenční smlouvou a v souladu s veřejným zájmem na tom, aby byl koncertní sál kvalitní. Stavba plně respektuje tu kubaturu, ten základní tvar, vychází z hodně staré architektonické soutěže, ale ta nebyla dělná na kvalitní koncertní sál. Nebyl tam vnitřek sálu. Nebylo tam nic detailně řešeno. A architekti pracují na tom, aby byla budova funkční a respektovala potřeby pro návštěvníky i pro muzikanty a z toho vyplývají změny oproti tomu projektu,“ popsal pro Radiožurnál.

Nový koncertní sál v roce 2023

Podle brněnského primátora by mohl být koncertní sál pro filharmoniky hotový v roce 2022 a naplno otevřený nejpozději v roce 2023.

O náklady se má podělit stát, město a Jihomoravský kraj. Brno dá necelých 600 milionů korun, stát přesně 600 milionů a kraj 100 milionů. Vyplývá to z memoranda podepsaného v roce 2016.

A ministerstvo kultury v pátek potvrdilo, že s financováním nadále počítá. „V souladu s platným memorandumem o spolupráci při přípravě a realizaci projektu Janáčkova kulturního centra, uzavřeným mezi ministerstvem kultury, Jihomoravským krajem a statutárním městem Brnem ze dne 1. října 2016, předpokládá ministerstvo kultury účast státního rozpočtu ve výši 600 milionů korun v letech 2019 až 2021,“ potvrdila mluvčí resortu Simona Cigánková.

Bude se název sálu ještě měnit?

O stavbu sálu usilují filharmonici řadu let. Jejich orchestr čítá 112 hudebníků. Na pódium Besedního domu se jich ale vejde jen polovina, jak upozorňuje jejich šéfka Marie Kučerová. Ta v pátek zároveň řekla, roky známý pracovní název Janáčkovo kulturní centrum se může změnit.

„Ten název vznikl před mnoha, mnoha lety. Mám pochybnosti o tom, jestli zavádět další instituci se jménem Janáček v Brně, protože už jsou dvě – Janáčkovo divadlo a Janáčkova akademie múzických umění. Docela by se mi líbila představa, že ten sál, ta budova bude sama evokovat nějaký název. Že nějaký nápad přijde,“ prohlásila Kučerová.

O vzniku Janáčkova kulturního centra se mluví dlouho, projekt se během let vyvíjel. Politici také zvažovali, že sál přesunou jinam, třeba na brněnské výstaviště, později řešili i problémy s penězi.

Na místě budoucí haly zatím stojí jen podzemní garáže pro necelých dvě stě aut. Magistrát by chtěl podle náměstka Hollana garáže ještě rozšířit, otevřít je ale může, až dostaví celý sál. Několik let tedy ještě bude mezi Veselou a Besední ulicí staveniště.

Dřívější otevření garáží podle Vladimíry Navrátilové, mluvčí Brněnských komunikací, které stavbu za asi 250 milionů korun zajistily, není technicky možné: „Pokud by garáže měly být provozovány i během výstavby druhé etapy, musela by být provedena další dodatečná opatření spočívající v provizorním zřízení chráněných úniků a výstupů z garáží tak, aby nemohlo dojít k ohrožení života a zdraví osob. To představuje další náklady na provizorní konstrukce. Tyto náklady podle orientační propočtu mohou být až dalších 20 milionů korun.“

Janáčkovo kulturní centrum v Brně - prohlášení Autorů k momentální situaci projektu [URL](#)

[WEB](#), Datum: 25.09.2018, Zdroj: archiweb.cz, Návštěvnost: 193 815

Otevřený dopis primátorovi Města Brna, ing. Petru Vokřálovi

Na tiskové konferenci dne 14. 9. 2018 jste společně s Vaším realizačním teamem uvedl zcela nový návrh stavby Janáčkova kulturního centra v Brně.

Tento návrh je i pro laika naprosto odlišný od našeho projektu, jenž byl v roce 2004 odbornou mezinárodní porotou vybrán jako nejlepší ze 76 návrhů v mezinárodní urbanisticko-architektonické soutěži a byl určen

Městkou radou k další realizaci.

Dovolte, abychom Vám vysvětlili, proč jako Autoři projektu JKC s tímto řešením a s Vaším postupem nesouhlasíme a proč se proti postupu Vašeho teamu hodláme hájit soudní cestou.

Na náš vítězný soutěžní návrh z roku 2004 jsme navázali intenzivní prací trvajícím 14 let a to i v dobách, kdy projektu JKC politické špičky nepřály. Včetně Vás se během této doby v Brně vystřídali čtyři primátoři z různých politických stran. V podmínkách městské památkové rezervace, na hranici středověkého jádra města, v kontextu staveb institucí, hotelů i prostých činžovních domů se nám podařilo po 5 letech (2008-2013) získat územní rozhodnutí pro celou stavbu JKC a to pro 1. etapu podzemní části a nádvoří, 2. etapu - nadzemní části i pro vybudování veřejného prostoru - nového náměstí. V letech 2013-2015 jsme získali stavební povolení na stavbu 1. etapy, tedy podzemního veřejného parkovacího domu s nádvořím, zelení a pavilonem ve vnitrobloku a obytného veřejného prostoru v předprostoru. Tento projekt jsme rozpracovali do detailu v prováděcí dokumentaci i v realizační dokumentaci. V letech 2015-2018 jsme vykonávali na stavbě 1. etapy autorský dozor, a to v nelehkých podmínkách archeologického naleziště a v extrémně obtížných zakládacích podmínkách při realizaci třípodlažní podzemní stavby s originální výtvarnou formou železobetonových hříbových stropů. Po celou dobu prací na projektu probíhala řada obtížných jednání s vlastníky okolních staveb, s politiky a s úřady. Především díky tomu, že jsme mohli argumentovat skutečností, že návrh byl vybrán v otevřené a transparentní architektonické soutěži, což je podmínka regulačního plánu MPR, se podařilo vždy najít dohodu, stavba má platné územní rozhodnutí a je již z části postavena.

Nyní jste představili zcela nový návrh. Váš Projektant měl dle našich licenčních dohod primárně řešit akustiku a vnitřní dispozici koncertního sálu. Naše studio i nadále má v roli Autorů stavby proces dohlížet a usměrňovat. Místo soustředění se na vnitřní uspořádání sálu Váš Projektant představil s Vaším souhlasem zcela jiné architektonické i urbanistické řešení, jež v ničem na náš soutěžní návrh ani další dokumentace nenavazuje, a svévolně bez jakkoliv soutěže ruší vše, co již bylo vykonáno.

Nový návrh Projektanta představuje "nafouklá" stavba o 5 m širší, o 4 m vyšší, nežli je v platném územním rozhodnutí, nachází se na pozemcích, jež městu nepatří, necitlivě naborává můstkem roh Besedního domu, namísto pěti podlaží v Besední ulici a Veselé ulici je v průčelí šest podlaží a destruktivně zasahuje do již realizované stavby 1. etapy. Především nemůžeme souhlasit s tím, že do historického centra města chce Projektant umístit z poloviny celoprosklenou stavbu, asociující architekturu 90. let, v protikladu s kontextem místa. Náš návrh vybraný v architektonické soutěži je tvořen vyváženou kompozicí abstraktní nadčasové hmoty sálu a nově vytvořeného náměstí. V šachovnicovém pořadí se střídají plné a prázdné komponenty města: stavby JKC, Pražákova paláce, Besedního domu, hotelu International jsou prostřídány prázdnými prostory nově navrženého náměstí a nádvoří Besedního domu.

Náš návrh je uzavřený až tajemný, soustředěný, klidný a nerušící své okolí. Vnitřní funkce koncertního sálu neatakuje pobytový a klidný veřejný prostor. Naše stavba JKC je navržena symetricky jako soudobý abstrahovaný doplněk paláců na Husově ulici (stavby Teophila von Hansen - Besední Dům, Pražákův palác, UMPRUM muzeum). Stavba je stejně důležitá jako náměstí, náměstí je stejně důležité jako stavba. Boční pětipodlažní fasády navazují kompozicí štíhlých děrových oken na okolní činžovní domy, aniž by je atakovaly. Dva hranoly - bílý hranol sálu a menší travertinový hranol střešní nástavby klidně a vyváženě svými objemy navazují na okolní paláce a ve své materialitě moderním a nadčasovým způsobem navazují na brněnskou tradici meziválečné architektury. Vnitřní řešení koncertního sálu bylo konzultováno se světovými akustiky (Artec, SSD), kteří potvrdili, že v této velikosti lze realizovat sál špičkových akustických parametrů. To prokazuje i skutečnost, že do objemu sálu v našem návrhu se vejde například legendární sál Musikverein Wien s výrazně vyšší kapacitou. (Není tedy pravda, že je stavbu nezbytné zvětšovat kvůli akustickým potřebám. Toto také neformálně potvrdili akustik Projektanta).

Nový návrh Projektanta je zbytnělý, stavba přebíjí veřejný prostor, architektura je plná gest a neopodstatněných nápadů. Šest pater foyerů, svítících za celoprosklenou fasádou do Veselé ulice bude atakovat okna bytů v činžovních domech ve Veselé ulici, vzdálená 15 metrů. Zbytnělá stavba vyžaduje výkup dalších pozemků a svou hmotou přesahuje kapacitní možnosti parcely, jež jsou i v našem štihlejší řešení již vyčerpány na maximum. V tendru na Projektanta koncertního sálu Váš realizační team takřka tři roky (2016-2018) "vybíral" specialistu na projektování koncertních sálů. V médiích tvrdíte, že jste v mezinárodní soutěži vybírali z více nabídek. S tímto

tvrzením nemůžeme souhlasit. Požadavky Vašeho teamu byly předem nastaveny tak vysoko, až v tendru zůstala pouze jediná nabídka a to "překvapivě" nabídka teamu Konior a spol., do jehož referenční stavby v Polsku již během tendru Město a filharmonie opakovaně pořádali exkurze zastupitelů a přípravného teamu. Výběr z jedné nabídky není výběrem. Především je třeba zdůraznit, že jste nehledali architektonický návrh ani řešení, ale pouze cenovou nabídku a team, a poskytli jste tedy jakýsi bianco šek za to, co Vám bude předloženo. Jsou též uváděny záměrně matoucí informace, že projektant byl vybrán v rámci mezinárodní soutěže z několika ateliérů a je tím u neinformované veřejnosti vytvářen mylný dojem, že se jednalo o soutěž architektonickou. Jistě víte, že šlo pouze o veřejnou zakázku na zpracování projektové dokumentace, jejímž jediným kritériem byla po splnění kvalifikačních předpokladů nabídková cena.

Domníváme se, že veřejnost není dostatečně informována o tom, že tato jediná nabídka na projektové práce 2. etapy, která měla navázat na naši dokumentaci k územnímu rozhodnutí, byla "vybrána" s cenou 129.000.000,- Kč + DPH namísto předpokládané hodnoty práce 65.000.000,- Kč.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem se Vás dovolujeme ptát:

1. Proč jste tendr na Projektanta s jedinou, dvojnásobně předraženou nabídkou, nevypsali znovu s otevřenějšími kritérii? Kdo zaplatí rozdíl 64 mil. Kč oproti předpokládaného hodnotě veřejné zakázky? Daňoví poplatníci nebo Váš team? Proč tvrdíte, že jste vybírali z více nabídek, když jste platnou cenovou nabídku obdrželi jen jednu?
2. Kdo z Vašeho teamu je zodpovědný za to, že namísto dopracování vnitřních náležitostí koncertního sálu a jeho akustiky představujete zcela nový architektonický a urbanistický koncept stavby i náměstí?
3. Kdo je zodpovědný za to, že se nové řešení Projektanta nevejde do parametrů Územního rozhodnutí č.222 ze dne 30.4.2013?
4. Kdo je zodpovědný za to, že projekt, který měl v tuto chvíli být již rozpracován v podrobnosti Dokumentace ke stavebnímu povolení, se nachází ve stadiu studie, mimo pozemky Města, v rozporu s Regulačním plánem MPR (nesplněná povinnost architektonické soutěže) a v rozporu s platným územním rozhodnutím? Proč projektový management zakázky společně s ředitelkou filharmonie a náměstkem primátora za prostředky Města tři roky cestoval po Evropě, aby získal inspiraci, místo toho, aby se soustředil na praktickou realizovatelnost stavby?
5. Kdo je zodpovědný za to, že namísto povolené kapacity sálu pro 900 míst je projektován o 40% kapacitnější sál pro 1300 míst a že budova je plná postradatelného zázemí, jako například čtyři apartmány, sklady hudebních nástrojů, notový archiv a další místnosti pro hudebníky filharmonie která má již zázemí v Besedním Domě, i když muselo být zřejmé, že tyto nové požadavky Filharmonie Brno přinesou nutně zvětšení stavby? Kdo je zodpovědný za rozšiřování objemu stavby v podzemní části?
6. Kdo zaplatí navýšení nákladů na rozpínající se stavbu, když již před zahájením činnosti Projektanta měla 2. etapa JKC stát 1,3 miliardy Kč a dnes Projektant předkládá studii s o 48% větším celkovým stavebním objemem? Rozdíl by měl tedy činit přibližně 500-600 mil. Kč - kdo je zaplatí? Daňoví poplatníci?
7. Kdo dal svolení Vašemu Projektantovi navrhnout destrukční a dehonestující zásahy do již realizované stavby 1. etapy, navržené autorsky a výtvarně jako svébytné dílo? (Naše licenční ujednání umožňuje Projektantovi dotvářet objekty 2. etapy, nikoliv destruovat a měnit a bourat 1. etapu).

Vážený pane primátore, ve vší úctě Vás žádáme, abyste se v souladu s našimi smluvními dohodami o autorských právech zasadil o to, aby realizační team respektoval naše práva na kontinuitu našeho návrhu, i když jej bude technicky a akusticky dotvářet jiný Projektant. Projektant ať navrhuje a nově řeší sál a jeho akustiku a nemění vnější vzhled stavby, její rozměry a urbanisticko-architektonické řešení a nezasahuje do již realizované 1. etapy. Zajistěte prosím návrat projektu JKC zpět do realizovatelných kolejí v souladu s platným územním rozhodnutím, abychom se všichni dočkali dokončení stavby do konce roku 2020, jak jste plánovali, a nikoliv dalších dekád průtahů a zmařených prací.

S úctou Autoři stavby JKC :

Jan Hájek, Jakub Havlas, Pavel Joba
(Atelier M1 architekti s.r.o.)

Dětské centrum Brno - otevřený dopis [URL](#)

WEB, Datum: 03.10.2018, Zdroj: archiweb.cz, Autor: Martin Klenovský, Ivan Palacký, Návštěvnost: 193 815

Vážené zastupitelky, vážení zastupitelé městské části Brno-střed, obracíme se na Vás jakožto členové týmu,

kteřý získal v květnu minulého roku 1. cenu v jednofázové vyzvané architektonické soutěži na „Dětské sportovně-kulturní centrum, Staré Brno“.

Zadavatel a investor, Statutární město Brno, městská část Brno-střed nám, po prezentaci vítězného návrhu na vernisáži a v tisku, zadal dopracování soutěžního návrhu podle doplňujících požadavků zástupců investora, provozovatelů jednotlivých částí centra.

Toto mělo za následek navýšení kapacity navrhovaného objektu více než o třetinu (o cca 4000 m³). Upozornili jsme zadavatele na fakt, že to bude mít logicky za následek i navýšení investičních nákladů. Zadavatel na navýšení kapacity trval, přičemž argumentoval provozními náklady, respektive že vyšší kapacita objektu povede k atraktivitě z hlediska komerčních subjektů, kterým bude moci jednotlivé části (víceúčelový sál, tělocvična atd.) pronajímat a pokrýt tak část provozních nákladů na Dětské centrum.

Dopracovanou studii podle požadavků investora jsme odevzdali začátkem března 2018. Součástí studie byl vypracovaný rozpočet stavby. Zadavatel, zastoupený Ing. arch. Bořeckým, byl opakovaně upozorňován (ústně i e-mailovou komunikací) na skutečnost, že se jedná o hrubý odhad nákladů, že ve fázi studie nelze stanovit závazný rozpočet stavby, jelikož některé podstatné skutečnosti nejsou v dané době známy. To lze seriózně provést až v dalších fázích projektové dokumentace. Zadavatel např. v odpovědi na naši e-mailovou žádost odmítl zadat inženýrsko-geologický průzkum, který je zásadní pro návrh zakládání stavby, s tím, že to považuje v dané fázi projektové dokumentace za předčasné.

Na opakované žádosti o schůzku ohledně pokračování projektu zástupce zadavatele v osobě Ing. arch. Petra Bořeckého nereagoval, a teprve po šesti měsících souhlasil se schůzkou, na které oznámil, že zadal oponentní rozpočet na návrh, který se umístil na druhém místě.

Z něj vyplynulo, že při stejném objemu je objekt o cca 15 mil. levnější, a že se tedy rozhodl (jako řádný hospodář) pokračovat v projektování návrhu, který se v soutěži umístil na druhém místě.

Domníváme se, že oba rozpočty nelze odpovědně porovnat. Jsme přesvědčeni, že při aplikaci stejných kritérií není náš návrh dražší.

Odhad nákladů našeho návrhu byl proveden na základě dopracované studie, ve které jsme akceptovali požadavky investora a zapracovali větší objem objektů víceúčelového sálu a tělocvičny. Rozpočet návrhu, který se umístil na druhém místě, byl, dle slov Ing. arch. Bořeckého na zmíněné schůzce, zpracován pouze na základě soutěžního návrhu, tedy v jiném stadiu rozpracovanosti.

Porota navíc tomuto návrhu ve svém hodnocení vytkla nedostatky řešení provozu: „... dispozice jsou však zbytečně formálně podřízeny pravoúhle struktuře doplněné o kruhový motiv na úkor kvality provozního řešení.“ Lze tedy předpokládat, že dispozice budou muset být v dalších fázích projektování revidovány.

Porota návrhu dále vyčítá, že: „...zvolená forma fasádního pláště, i přes jeho klady, bude mít za následek vysoké provozní náklady.“ Také v tomto bodě tedy existuje předpoklad, že návrh bude muset být modifikován.

Jsme přesvědčeni, že oba návrhy a rozpočty mohou být srovnávány až po dopracování soutěžního návrhu týmem, který se umístil na druhém místě a teprve po tomto dopracování může být vyhotoven odpovědný odhad nákladů.

Vážený členové zastupitelstva, dne 24. 9. 2018 byl Radou městské části Brno-střed odhlasován návrh na vypsání výběrového řízení na projektovou dokumentaci podle návrhu, který se v soutěži umístil na druhém místě.

Domníváme se, že Rada rozhodla podle nedostatečných či zavádějících informací o porovnatelnosti obou rozpočtů.

Domníváme se, že rozhodnutí pokračovat v projektu, který se v soutěži umístil na druhém místě je v přímém rozporu s odborným stanoviskem poroty, která hlasovala o vítězném návrhu jednomyslně.

Domníváme se, že je v systému zastupitelské demokracie nepřípustné, aby výsledkem architektonické soutěže na objekt v hodnotě desítek miliónů korun manipuloval, s ročním odstupem, jediný člen poroty, na základě jednoho vágního kritéria, které zcela vynechává kvalitu architektonického díla.

Domníváme se, že neexistuje objektivní překážka, která by znemožňovala vypsání výběrového řízení na projektovou dokumentaci podle návrhu, který se umístil na prvním místě. Argumentaci nižším rozpočtem považujeme za nevěrohodnou. I přes urgence nám tento rozpočet nebyl doposud poskytnut k nahlédnutí.

Domníváme se, že je úkolem zastupitelstva městské části Brno-střed a jeho kontrolního výboru prověřit principiální bezchybnost předmětného rozhodnutí Rady městské části Brno-střed, o což Vás tímto zdvořile žádáme.

Za vítězný tým architektonické soutěže o „Dětské sportovně-kulturní centrum, Staré Brno“

Ing. arch. Petr Čáslava

Ing. arch. Roman Čerbák

Ing. arch. Tomáš Doležal

Ing. arch. Martin Klenovský

Ing. arch. Ivan Palacký

Děčín zná podobu lávky

TISK, Datum: 03.10.2018, Zdroj: Týdeník Děčínsko +2, Strana: 3, Autor: ALEXANDR VANŽURA, Rubrika: Událost týdne

Obsahové duplicity: 26.09.2018 - Děčínský deník, decinsky.denik.cz [URL](#)

Všechny návrhy si mohou lidé prohlédnout v bývalém dětském oddělení podmokelské knihovny.

Místo téměř dvou kilometrů jen o něco málo než půl kilometru.

Nová lávka přes Labe by měla výrazně zkrátit cestu mezi oběma břehy. Podoba budoucího přemostění pro pěší a cyklisty, jež bude součástí železničního mostu, vzešla z architektonické soutěže. Do soutěže se přihlásily čtyři týmy, podle poroty byl nejlepší návrh pražských architektů Alexandra Kotačky, Lukáše Vráblíka a Evy Pykové. Vítězný tým navrhl subtilní konstrukci, která svými rozměry nekonkuruje železničnímu mostu, pod kterým bude zavěšená. „Na levém břehu nevytváří bariéru a umožňuje zde různé způsoby budoucí organizace funkcí. Na pravém břehu lávka nabízí smysluplné propojení všech úrovní,“ popsal vítězný návrh děčínský městský architekt Ondřej Beneš. Na ocelovou konstrukci navrhuje trojice autorů vítězného návrhu umístit dřevěnou mostovku doplněnou dřevěným zábradlím propleteným ocelovým drátem. To by mělo umožnit neopakovatelné výhledy třeba i malým dětem.

„Ocenili jsme i fakt, že konstrukční a materiálové řešení slibuje nízké provozní náklady,“ doplnil Beneš. Kdy by se mohlo podle vítězného návrhu začít stavět, není jasné.

Lávka ale vyjde na desítky milionů.

Jako druhý skončil návrh architektů Pavla Raka, Lukáše Landy a Jiřího Stráského. Třetí se pak umístil návrh Elana Neumana Fesslera mající ambici důsledně naplnit zadání a přinést řadu podnětů pro využití na obou březích. Poslední místo obsadilo řešení společnosti Valbek.

„Soutěž splnila svůj účel.

Umožnila porotě vybrat vítězný návrh a doporučit autory tohoto návrhu zadavateli pro další spolupráci.

Závěrečné doporučení poroty zadavateli je dokladem toho, že zadání bylo formulováno smysluplně a že se soutěžícím podařilo nalézt odpovědi na otázky ze zadání vyplývající,“ řekl předseda odborné komise a architekt Českého vysokého učení technického Radek Kolařík. Ten má s Děčínem bohaté zkušenosti. Byl totiž i předsedou komise, která vybrala návrh na revitalizaci Podmokel, jež se necelých pět let od vyhlášení výsledků rozběhla letos na jaře první etapou věnující se ulici Prokopa Holého a Husovu náměstí.

ÚPRAVA OKOLÍ

Součástí soutěže byla podoba nejen samotné lávky, ale také jejího okolí. „Přestože jsou Děčín a Podmokly už od roku 1942 jedním městem, stále se nemůžeme na nábřežích cítit jako uprostřed města. Přes svou jedinečnost v kontextu celé republiky se dosud přirozenou součástí struktury města nestala,“ vysvětlil Ondřej Beneš, proč měla soutěž širší zadání než jen samotné přemostění řeky.

Na všechny návrhy se mohou zájemci podívat na výstavě v bývalé podmokelské knihovně. Na vernisáži měli zájemci možnost se setkat s posuzující komisí i architekty. „Výstava bude v bývalém dětském oddělení do 4. října, prohlédnout si ji můžete vždy od 10 do 18 hodin,“ uvedla mluvčí magistrátu Markéta Lakomá.

Morový sloup bez lip i Prior jako dům. Jihlava zná možnou podobu náměstí [URL](#)

WEB, Datum: 01.10.2018, Zdroj: idnes.cz, Autor: František Jirků, Návštěvnost: 65 280 239

Promenáda mezi stromy, zahrádky restaurací a místa k sezení, dominantní mariánský sloup nezastíněný lipami a plášť obchodního domu Prior připomínající měšťanské domy z minulosti. Takový návrh zvítězil v architektonické soutěži na přeměnu Masarykova náměstí v Jihlavě.

Vítězný návrh vytvořil pražský MCA atelier. „Shoda na tom, že jde o nejlepší návrh, s nímž máme dál pracovat, byla v porotě jednoznačná,“ uvedla Tereza Kafková, která má na jihlavském magistrátu na starosti komplexní přípravu projektu revitalizace Masarykova náměstí.

Návrh MCA atelieru zaujal porotu tím, že vychází z řádu, který má náměstí od svého založení. Jeho zásadní hodnotou je jeho velkorysost a právě řád.

„Náměstí sice v návrhu na západní straně zužujeme promenádou se dvěma řadami stromů, ale ponecháváme ten velkorysý pohled a prostor,“ líbí se náměstkovi primátora Jaromíru Kalinovi. Tato promenáda podle poroty umožňuje umístění restauračních zahrádek i komfortní pohyb chodců.

Dohromady by mělo na centrálním prostranství být asi o třetinu více stromů, než je tomu dnes. A to i přesto, že lípy kolem mariánského sloupu navrhli architekti pokácet, aby se barokní památka znovu stala dominantou.

Auta by už nejezdila prostředkem náměstí

Architekti se také vypořádávali s dopravní obslužností. Nově by se mohla doprava při vjezdu ze Znojenské ulice rozdělit do dvou proudů. Vpravo, podél východní části náměstí, by jezdila městská hromadná doprava a případně zásobování. Vlevo, na západní stranu, by pak směřovala osobní auta, která by zde měla i parkovací stání.

Úplně by tak zaniklo střední rameno, po němž se v dolní části Masarykova náměstí dnes jezdí. V tomto místě by měl totiž vzniknout jeden velký prostor, který by běžně sloužil jako parkoviště. V případě konání větších kulturních akcí by se však dal využít i pro ně.

„Vlastně bychom tím udělali dolní část náměstí stejně funkční jako horní,“ zmínil Kalina.

Dohromady má na náměstí být po úpravách 220 parkovacích míst, což je zhruba stejný počet jako dnes.

„Architekti nedoporučovali auta z náměstí odstranit,“ pronesl další z náměstků primátora Radek Popelka.

Obchodní dům by fasádou mohl připomínat měšťanské domy

I když to nebyl bod, který měla porota ve svém hodnocení brát na zřetel, vítězná práce se zabírala také obchodním domem Prior, který Masarykovu náměstí dominuje. Tým architektů navrhl změnu jeho opláštění. Více tak připomíná měšťanské domy, které na jeho místě v minulosti stály.

Za cenu jednoho vydání získáte všechny regionální přílohy.

„Ukazuje to velmi dobrý koncept do budoucna, jak s budovou pracovat. Harmonizuje fasádu, aby více komunikovala s okolím,“ uvedla Tereza Kafková.

Obchodní dům a jeho podoba je dlouhá léta tématem řady diskusí. S jeho úpravami má však magistrát svázané ruce. Jedná se totiž o soukromý objekt. I když několikrát představitelé města vedli s majitelem dialog o případném odkoupení, nikdy k tomu nedošlo.

„Když jsem s ním naposledy jednal já, mluvil o ceně 300 milionů korun,“ prozradil Jaroslav Vymazal, který byl primátorem Jihlavy v letech 2006–2014. To je částka, která je zhruba třetinou městského rozpočtu.

Zásobovací rampy Prioru má nahradit výtahová šachta

Nynější politická reprezentace Jihlavy ambice na odkup tohoto objektu nemá.

„Prior je soukromý majetek, ať se o něj vlastník stará, jak uzná za vhodné. Tady ale dostává fantastický návod, jak tu budovu zkrášlit, aby přestala být vředem a stala se dominantou náměstí. A tak dotvořila příjemný prostor. Představte si, že všechna ta okna budou svítit...“ zasníl se u vizualizací Popelka.

Architekti navrhují také zasypat zásobovací rampy Prioru. V první etapě úprav by zůstala zachována pouze ta v jižní části. V ideálním případě by ale i ta později zmizela, nahradil by ji výtah.

O revitalizaci náměstí se ve městě bude ještě diskutovat. Vítězný architektonický návrh bude v následujících týdnech vystaven a veřejnost dostane prostor, aby se k němu vyjádřila. Svá stanoviska ohledně náměstí dají i

dotčené instituce. Odhad ceny navržených úprav veřejných prostranství je 200 milionů korun bez daně. Radnice by změny prováděla postupně.

Volby 2018

Volby do obecních zastupitelstev a do Senátu PČR se konají 5. a 6. října. V pátek se volí od 14 do 22 hodin a v sobotu od 8 do 14 hodin.

Seznamy kandidátů do zastupitelstev jednotlivých obcí Kraje Vysočina dle okresů:

Senátní volby pro Kraj Vysočina proběhnou v obvodu č.53 - Třebíč. Kandidují: Naděžda Dobešová, Marie Dudíková, Vladimír Kotek, Miroslav Michálek, Marek Nevorál, Petr Paul, Michal Šalomoun, Stanislav Zíma a Hana Žáková. Případné druhé kolo senátních voleb se bude konat 12. a 13. října.

Nová podoba jihlavského Masarykova náměstí podle vítězného návrhu pražského MCA ateliéru. / foto: Magistrát města Jihlavy.

Za projekt dopravního terminálu v Jablonci zaplatí magistrát 24 milionů korun [URL](#)

[WEB](#), Datum: 01.10.2018, Zdroj: denik.cz, Autor: Autor:, Jan Sedlák, Návštěvnost: 7 768 045

Projekt v Jablonci nad Nisou zpracuje pražská architektonická kancelář Domyjinak, která vyhrála se svým návrhem architektonickou soutěž na vzhled nového dopravního terminálu.

„Cena je výhodná, je zhruba o čtvrtinu nižší než možná cena podle honorářových řádů České komory architektů,“ poznamenal náměstek jabloneckého primátora Lukáš Pleticha.

Jablonečtí radní potvrdili vítězný návrh na dopravní terminál v centru města. Ten podala architektonická kancelář Domyjinak.

Na stavbu terminálu chce město žádat evropské dotace z Integrovaného programu rozvoje území Liberec - Jablonec. Má stát více než 236 milionů korun. Podle pravidel dotace musí autobusy zajíždět na dostavěný dopravní terminál už v roce 2023.

SKLO, TŘPYT A ZELEŇ

Jablonečané už vědí i to, jak bude terminál vypadat. Bude skleněný, tedy alespoň jeho velké části, které budou opticky navazovat na plánovanou přístavbu Muzea skla a bižuterie, skleněný krystal. „Inspirací pro navrhované řešení je sklo, voda, třpyt a zeleň. Návrh doplňuje existující strukturu města. Terminál je navržený jako transparentní skleněný hranol, který vytváří odezvu nové přístavbě muzea,“ upřesnil architekt Petr Šíkola z architektonické kanceláře Domyjinak.

Tramvaj na současné konečné

O novém dopravním terminálu se v Jablonci hovoří už několik let. Už na jaře roku 2016 odsouhlasili zastupitelé prodloužení tramvajové trati z Tyršových sadů do centra města a umístění dopravního terminálu. Ten má vyrůst mezi ulicemi Kamenná, Lipanská a 5. května pod Dolním náměstím na místě někdejší tržnice. Tramvaj má zajíždět právě až na terminál.

Vítězný návrh vzešel z architektonické soutěže podle pravidel České komory architektů. Ta překvapivě skončila o dost dříve, než se předpokládalo. Z devíti návrhů totiž čtyři vypadly, protože nesplnily požadavky města. A z pěti zbylých byly jen dva tak zpracované, že postoupily do dalšího kola. To se však nekonalo, protože je podmíněno nejméně třemi účastníky. „Porota o vítězném návrhu rozhodla jednomyslně,“ řekl člen poroty Lukáš Pleticha. Projekty hodnotili i odborníci na dopravu či zeleň. Kromě skleněné střechy nabídne terminál také lávku propojující centrum města jak s terminálem, tak s vlakovým nádražím.

Tramvaj přijíždí na Dolní náměstí

Jablonečtí radní potvrdili vítězný návrh na dopravní terminál v centru města. Ten podala architektonická kancelář Domyjinak.

Primátor: Na Vřídlo by měl přispět stát

[TISK](#), Datum: 22.09.2018, Zdroj: Mladá fronta DNES, Strana: 17, Autor: (ple), Vytlačeno: 150 328, Prodáno: 123 870, Rubrika: Kraj Karlovarský

KARLOVY VARY Úvahu o tom, kdo by měl platit obnovu takzvané lázeňské infrastruktury, předložil ministerstvu zdravotnictví karlovarský primátor Petr Kulhánek. Upozornil, že karlovarské přírodní léčivé zdroje jsou v majetku státu a město je má pouze ve správě.

„Stejně jako stát kdysi vybudoval Vřídelní kolonádu a financoval jímání našich pramenů, tak by se určitě i v dnešní době stát měl minimálně nějak podílet na obnově této infrastruktury, která je samozřejmě pro Karlovy Vary zásadní, ale která je za strany státu vlastně péčí o vlastní majetek,“ vysvětlil. Podotkl přitom, že podobným případem je třeba hotel Thermal, který je také majetkem státu.

Obnova lázeňské infrastruktury by se podle primátora týkala opravy celého vřídelního území, včetně definitivního zajištění jímání tohoto nejteplejšího karlovarského pramene. Definitivní jímání je v současné době připravené, ale nedošlo na něj z finančních důvodů. „O jímání Vřídla se říká, že je provizorní, ale je samozřejmě stabilní a nehrozí riziko, že by se přerušila dodávka vřídelní vody. Nicméně odborníci navrhli takové řešení, které by zajistilo udržitelnost vrtu na dlouhá desetiletí,“ přiblížil Petr Kulhánek.

Stát dostává příjmy, které Karlovy Vary inkasují z regulovaných cen za prodej vřídelní vody. Necháávají si z toho pouze malou část na údržbu. Ta ale podle primátora nestačí na zpětné investice. Právě havarijný stav Vřídelní kolonády je již řadu měsíců velkým tématem v Karlových Varech. Město před pár dny zahájilo druhou etapu její opravy a chystá architektonickou soutěž na novou kolonádu. Tu stávající by měla nahradit, až dožije.

Architektonická soutěž je neplatná, rozhodl úřad

TISK, Datum: 19.09.2018, Zdroj: Horácké noviny, Strana: 8, Autor: (mach), Vytiskeno: 25 000, Rubrika: Servis

VELKÉ MEZIŘÍČÍ - O budoucí podobě centra Velkého Meziříčí měla rozhodnout architektonická soutěž. Ta byla vyhlášena v dubnu roku 2016 v době, kdy byl na postu starosty Radovan Necid. Dnes po více než dvou letech Úřad pro ochranu hospodářské soutěže rozhodl, že je soutěž neplatná.

Účastníci soutěže se zabývali budoucí podobou Náměstí a ulic Radnická, Vrchovecká, Komenského, Kostelní a U Bašty. V podmínkách zadání byla redukce stávajících parkovacích míst na Náměstí a současně rozšíření parkovacích ploch v blízkém okolí. Náměstí mělo nadále zůstat centrem dění kulturních akcí, trhů a poutí. Být důstojným místem pro setkávání obyvatel. Součástí projektu mělo být také řešení dopravní obslužnosti i řešení tamní vegetace. Do soutěže bylo přihlášeno šestnáct návrhů, z nichž odborná porota vybrala tři nejlepší. Vítězný návrh brněnského architekta Davida Mikuláška zastupitelstvo však zamítlo a přiklonilo se k podpisu smlouvy na zhotovení projektové dokumentace s druhým v pořadí Miroslavem Cikánem. Současně odmítlo návrh tehdejšího starosty Radovana Necida o vyhlášení místního referenda o vítězném návrhu. Situace kolem architektonické soutěže vyústila v politické půtky. Později vznikla také občanská iniciativa Za Náměstí VM, která začala shromažďovat podpisy pod návrh na vyhlášení referenda.

Autor vítězného návrhu David Mikulášek se obrátil na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže a ten do svého rozhodnutí vydal zákaz městu podepisovat smlouvu na vyhotovení projektové dokumentace s druhým v pořadí Miroslavem Cikánkem. Současně uložil městu uhradit náklady, spojené s řízením, ve výši třicet tisíc korun. Nyní město obdrželo rozhodnutí, vydané Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže ve věci přezkoumání úkonů zadavatele při realizaci zadávacích řízení na zadání veřejné zakázky na zhotovení projektové dokumentace rekonstrukce Náměstí. V tomto řízení Úřad pro ochranu hospodářské soutěže přezkoumal, zda byly ze strany města splněny zákonné podmínky při pořádání samotné architektonické soutěže. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže konstatuje, že ze strany zadavatele – města Velké Meziříčí nebyla soutěž zahájena v souladu s ustanovením § 102 a násl. zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, když její oznámení zadavatel neuveřejnil podle § 104 odst. 1 ve spojení s § 146 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve Věstníku veřejných zakázek, a soutěž o návrh tak nebyla podle uvedeného zákona vůbec zahájena. Na základě tohoto konstatování pak došlo ke zrušení obou navazujících veřejných zakázek.

„Společně s právníky nyní posuzujeme možnost podání opravného prostředku - rozkladu s tím, že o této věci bude informován i sekretář celé soutěže Ing. arch. Petr Velíčka, který měl jako externí dodavatel celou architektonickou soutěž po administrativní stránce zpracovat,“ vyjádřila se místostarostka Jiřina Jurdová. Architektonická soutěž město doposud stála 700 tisíc korun.

Zastupitelstvo uvolní na novou sochu Masaryka čtyři miliony korun [URL](#)

[WEB](#), Datum: 29.09.2018, Zdroj: hranicky.denik.cz, Návštěvnost: 47 692

Návrat sochy Tomáše Garrigua Masaryka na Školní náměstí v Hranicích nabývá opět reálnějších obrysů. Zastupitelstvo na svém zářijovém jednání schválilo, že na sochu uvolní maximálně čtyři miliony korun. Původní návrh přitom počítal s částkou dvakrát vyšší.

Na sochu, která by se měla po čtyřiceti letech vrátit před ZUŠ v Hranicích, již město letos odkleplo 1,4 milionu korun.

Nyní mělo dojít k navýšení částky o dalších 6,6 milionu. Návrh na celkovou sumu osmi milionů podala pětičlenná porota, která bude v připravované architektonicko-výtvarné soutěži vybírat nejvhodnější dílo.

„Odborníci v porotě nám doporučili, mluvím například o řediteli Muzea umění v Olomouci Michalu Soukupovi nebo o uznávaném architektu Petru Jandovi, abychom nastavili finanční limity co nejvolněji, tak aby se nám přihlásilo co nejvíce sochařů. Byla by totiž škoda odradit někoho tím, že naším jediným požadavkem je udělat to co nejlevněji,“ uvedl na jednání zastupitelstva vedoucí odboru rozvoje Marek Kuchta.

Z celkových osmi milionů měly putovat dva miliony na přípravu soutěže a projektové náklady. Na samotné zhotovení sochy a vhodnou úpravu jejího okolí poté šest milionů korun. Tato částka však měla představovat pouze horní limit, nikoliv nutně proinvestované peníze.

„Ta socha zde bude stát mnoho staletí, proto bychom chtěli něco, za co se nebudeme muset stydět. Rádi bychom přilákali do Hranic nějakého špičkového sochaře, který vytvoří skutečně hodnotné umělecké dílo,“ připojil svůj názor člen zastupitelstva i soutěžní poroty Vladimír Juračka.

Lávku v Hlásné Třebani zkusí navrhnout sedm týmů [URL](#)

[WEB](#), Datum: 18.09.2018, Zdroj: archiweb.cz +1, Autor: Zuzana Kučerová, Návštěvnost: 193 815

Obsahové duplicity: 17.09.2018 - asb-portal.cz [URL](#)

Architektonická soutěž v Hlásné Třebani postoupila do své další části. Porota při svém zasedání v pondělí 3. 9. 2018 vybrala dle zaslaných portfolií sedm týmů, které byly vyzvány k podání konkrétních návrhů lávky. Jedná se o

NOVÁK & PARTNER, s.r.o. a Ing. arch. akad. arch. Libor Kábrt

Blank Tej s.r.o.

Stráský, Hustý a partneři, s.r.o.

Ehl & Koumar architekti s.r.o.

Ivan Kroupa architekti

Sdružení Pontex & Atelier 6

Sdružení architektů Jurák-Filsak

Zadavatel obdržel celkem 21 žádostí o účast. Vysoký počet žádostí byl také důvodem pro rozšíření počtu postupujících z předpokládaných šesti na sedm. Vybraní účastníci byli vyzváni k podání návrhů do 31.10.2018. Obec Hlásná Třebaň se nachází na levém břehu řeky Berounky, na druhém břehu leží její „sesterská“ vesnice Zadní Třebaň. Obce jsou propojeny pěší lávkou z roku 1960. Lávka je vinnou špatné údržby a několika povodní ve velmi špatném technickém stavu a bude nutné je v nejbližší době nahradit. Lávka je důležitá především pro obyvatele Hlásné Třebaně, protože ji spojuje s nádražím na druhém břehu, které mnozí využívají pro každodenní cesty do práce nebo do školy. Každý den zde projde mnoho místních, ale i turistů, které zlákala návštěva okolní krajiny náležící z velké části do CHKO Český kras. Po lávce vede i frekventovaná cyklostezka z Prahy do Karlštejna. Je to největší stavba Hlásné Třebaně, která má na tvář obce i okolní krajiny nezpochybnitelný vliv. Předmětem soutěže je zpracování architektonického a konstrukčního návrhu na novou pěší a cyklistickou lávku přes řeku Berounku. Vyhlašovatelem soutěže je obec Hlásná Třebaň. Soutěži byla udělena regulérnost ČKA. Nezávislá část poroty je složena s architektů a odborníků na mostní konstrukce: prof. Ing. arch. Mikro Bauma, doc. Ing. Akad. arch. Jana Šěpky, Ing. Milana Komínka, Ing. arch. Tomáše Pavlase a Dr. Ing. Petra Vítka. Soutěžícím budou rozděleny ceny v hodnotě 585 tis. Kč.

Nymburk bude zdobit nová elegantní lávka pro pěší i cyklisty [URL](#)

WEB, Datum: 16.09.2018, Zdroj: stredoceskenovinky.cz, Autor: (jv,stredoceskenovinky.cz,foto:meunymburk), Návštěvnost: 925

V pátek 14.září vybrala odborná porota vítězný návrh nové lávky přes Labe, která bude stát v prostoru původní zdemolované lávky pro pěší z roku 1985.

„Vítězný návrh nejvíce odpovídal všem hlediskům, která byla hodnocena. Z mého pohledu se mi nejvíce líbí zaústění jak na zálabské straně, tak i na straně města. Architektonicky se jedná o nejjistší provedení a z hlediska funkčnosti má nová lávka nejnižší spády 7,4 procent. Takže bude lehce přístupná pro všechny. Nezanedbatelný je i pohled ekonomický a požadavky na údržbu jsou jedny z nejnižších,“ řekl starosta PhDr. Pavel Fojtík.

Odborná porota složená z architektů, mostních inženýrů i zástupců města v pátek 14. září 2018 posoudila šest návrhů z užšího výběru a vyhodnotila vítěze. Šest návrhů bylo posuzováno anonymně. Porota tak rozhodla o udělení cen a návrhu lávky, který by se měl realizovat.

Vítězem se stal návrh od společnosti Stráský, Hustý a partneři s.r.o. (SHP), Bohunická 133/50, 619 00 Brno. Porota celou dobu nevěděla, kdo je autorem až po vyhlášení vítěze se ukázalo, že se jedná o tuto společnost. Konstrukci nové lávky bude tvořit oblouková konstrukce navržená tak, aby co nejméně konkurovala okolí. Výška oblouku v části nad řekou je situována nad hlavami chodců, tak aby nebránil volnému výhledu z lávky a současně také nezakrýval pohled na historický most. Na obloucích je zavěšena mostovka z předpjatého betonu o šířce 5,3 metrů, světlost mezi zábradlím 4 metry. Mostovka je nesena a předpnuta vnějšími kabely, které lze dopnout, anebo vyměnit. Nová lávka po konstrukční i statické stránce bude využívat stávající pilotové založení původní lávky. Koncové opěry budou situovány v místě původních opěr. Délka lávky od začátku až do konce je 230 metrů.

S vítězem město bude spolupracovat na samotné projektové dokumentaci po schválení zastupitelstvem dne 19. září. Nová lávka by se finančně měla pohybovat kolem 40 mil. bez DPH. Odhadovaný termín realizace je rok 2020.

„Zpracovatele projektu nové lávky hledalo město osvědčenou cestou architektonické soutěže podle zákona o zadávání veřejných zakázek. Soutěž o návrh formou užšího výběru, která zde byla využita, nám umožnila zvolit v červenci ze čtrnácti doručených portfolií šest zpracovatelů soutěžních návrhů a dnes vítězný návrh,“ vysvětlil podmínky soutěže místostarosta Jan Ritter.

Středočeské novinky.cz o tom informoval Mgr. Petr Černošus, DiS., tiskový mluvčí, Městský úřad Nymburk.

Příbor otevře novou lávku přes Lubinu

TISK, Datum: 13.09.2018, Zdroj: Právo, Strana: 23, Autor: Aleš Honus, Vytlačeno: 124 405, Prodáno: 73 570, Rubrika: Severní Morava a Slezsko

S velkým zájmem procházejí obyvatelé Příbora kolem řeky Lubiny, kde v místech bývalé Benátské lávky vyrůstá lávka nová. Unikátní konstrukce, která spojuje historické centrum se západní částí města, už leží na svém místě, ale ještě na ní schází zábradlí, osvětlení i napojení na okolní terén.

K rekonstrukci lávky se město rozhodlo přistoupit poté, co se zjistilo, že původní lávka již dosluhuje a je ve velmi špatném stavu. Nová lávka bude vypadat jako obří kamenný kvádr položený přes vodu. Jako materiál byl použit vysoce kvalitní beton obsahující drobné ocelové drátky, který připomíná spíše lesklý kámen nebo mramor. Hlavní mostní těleso je 36 metrů dlouhé, široké dva a půl metru a váží přes devadesát tun.

„Jde o největší most, který se v České republice dosud postavil z tohoto materiálu,“ říká hlavní technolog společnosti KŠ Prefa Jan Marek. Vzhledem ke svým rozměrům není most postaven z jednoho, ale z pěti navzájem spojených dílců. Jeho životnost by měla daleko předčít klasické železobetonové mosty. „Jde o ultra vysokohodnotný beton, který neobsahuje hrubý štěr, pouze velmi jemné kamenivo, a je vyztužen drobnými drátky o průměru 0,2 milimetru. Jestliže most z normálního betonu by měl bez problémů vydržet zhruba sto let, tento materiál vydrží několik století. I když se životnost těžko odhaduje, protože jde o relativně nový materiál,“ dodal Marek.

Od několika podobných lávek ze stejného materiálu, které již v České republice stojí, se příborská lávka bude lišit nejen svou velikostí, ale i vzhledem. „Jiné lávky z tohoto materiálu jsou shora opatřeny ještě pochozí izolací, která má tloušťku asi pět milimetrů. V tomto případě si architekt přál, aby byl shora stejný povrch jako ze stran. Sice to bude za mokra klouzat o malinko více než běžný beton, ale prováděli jsme testy a zjistili jsme, že je to vyhovující z hlediska předpisů,“ vysvětlil Marek.

Vyměnit Benátskou lávku se město rozhodlo po prohlídce předešlé lávky v roce 2012. Návrh lávky vytvořili architekti Marek Blank a Petr Tej ve spolupráci s Vítězslavem Vackem, Janem Mourkem a Jankem Srnkou. Nemá přitom jít pouze o lávku, součástí bude i velkorysá plocha, která může sloužit jako pódium či prostor pro různé společenské aktivity. V noci bude lávka osvětlená.

„Cesta po lávce není pouhým přechodem přes řeku, ale stává se událostí a láká k zastavení,“ napsala odborná porota o návrhu, který v architektonické soutěži obstál v konkurenci téměř tří desítek návrhů.

Materiál vydrží několik staletí Jan Marek, hlavní technolog KŠ Prefa

Pohled na využití vody v zahradě se mění [URL](#)

[WEB](#), Datum: 01.10.2018, Zdroj: zahradaweb.cz, Návštěvnost: 36 735

Před pěti lety by asi článek o vodě v zahradě vypadal jinak. Majitelé byli zvyklí, že pokud mají dost peněz, nemuseli se trápit se zdrojem vody pro zahradu – připojili se jednoduše na vodovodní řad. Klimatické změny ovšem situaci dramaticky změnily a je nutné se nad tématem zamýšlet jinak.

Úvaha začíná srážkami, které na nemovitost padají. Je možná překvapivé, že od šedesátých let minulého století dopadá na naše území ročně stejné množství srážek (průměrně 683 mm). Mění se ale jejich distribuce, krajina je ve stále horším stavu – důsledkem jsou sucha a povodně. Půda vysychá natolik, že je jen obtížně schopna vodu přijímat. Přijde-li pak přívalový déšť, většina vody bez užitku odteče. Přeplní kanalizaci, čistírny odpadních vod a odteče do vodních toků a ty se rozvodní. Dalším krokem v úvahách je, co by majitel nemovitosti se zahradou chtěl a co lze. Zákaz používání vody z řadu pro zahrady už vydala řada obcí – a netýká se to jen vody z obecních vodovodů, ale i ze studní. Studna je soukromého vlastníka, ale voda v ní je součástí společných podzemních zásob. Dalším aspektem je povinnost zadržet srážkové vody na vlastním pozemku, kapacity kanalizačních sítí a čistíren odpadních vod. Tento problém je zvláště složitý v oblastech s nepropustnými půdami. Proto základem úvah o vodě v rodinné zahradě je hospodaření s dešťovou vodou. Na prvním místě je její zachycování. U velkého domu s plochou střechou se zcela jistě vyplatí zelená střecha. Pokud je provedena profesionálně, nemusí se obyvatelé domu bát protékání. Vegetační souvrství naopak konstrukční vrstvy chrání a samo má termoizolační schopnosti a v létě aktivně dům ochlazuje.

Text a foto

Ing. Jana Pyšková, autorizovaná krajinářská architektka, členka České komory architektů

Celý článek naleznete v časopisu Zahradnictví č. 9/2018.

Španělsko chce zasáhnout proti majitelům prázdných domů [URL](#)

[WEB](#), Datum: 20.09.2018, Zdroj: rozhlas.cz, Autor: Adrianna Calvo, Návštěvnost: 2 643 856

Španělská vláda připravuje zákony, které budou definovat bydlení jako veřejnou službu v obecném zájmu a budou bránit spekulacím s byty a domy.

Španělský statistický úřad v roce 2011 spočítal, že v zemi stojí 3,4 milionu domů, které nikdo neobývá. Patří hlavně developerům a bankám, ale některé jsou i v rukou soukromníků. Ve Španělsku přitom v posledních letech rapidně rostou ceny nájmu a pro mnohé lidi ze středních a nižších vrstev se bydlení stává nedostupným.

Zatímco v Brně funguje úspěšný projekt sociálního bydlení, na celostátní rovině se řešení problémů lidí v bytové nouzi trochu zaseklo. Dokonce se znovu objevily ve hře státem certifikované ubytovny.

Bydlení je právoSoučasná socialistická vláda proto připravuje reformu, která by bydlení učinila dostupné pro všechny a právě využití prázdných domů má být jedním z nástrojů nové bytové politiky. Přinejmenším to vyplývá z interního materiálu Ministerstva pro místní rozvoj, ke kterému se dostal list El País. Dalším vládním

argumentem pro nový zákon o bydlení je skutečnost, že v současnosti spadá bytová politika do kompetencí regionálních vlád, takže například ve Valencii mají občané jiné možnosti než na Baleárských ostrovech. To podle vlády představuje nerovnost, která by měla být odstraněna. Je ovšem otázkou, zda se podaří připravované změny prosadit. Vláda premiéra Sancheze je totiž vládou menšinovou, takže pro prosazení nových zákonů potřebuje také podporu dalších politických stran. Premiér proto navrhuje, aby politické strany uzavřely dohodu, která zajistí bydlení jakožto občanské právo a vyloučí spekulace s ním.

„Adam Gebrian, 3 měsíce v Barceloně“ je událost, kterou na středeční večer připravilo pražské Centrum architektury a městského plánování. Architekt si totiž instagramovým zpravodajstvím z Barcelony získal publikum, které se o tamějším veřejném prostoru chce dozvědět víc, než stačil zaznamenat. Jestli máte do Prahy daleko, pusťte si náš rozhovor, ve kterém popisuje, jak se místní umí starat o své město a díky hustotě obyvatel tu leccos funguje jinak než u nás.

Nájemníci u soudu Jak je situace v oblasti bydlení vážná ukazují i některé soudní pře z nedávné doby. Madridský soud nedávno přijal odvolání podané skupinou občanů proti prodeji 2 935 bytů, které vlastní bývalý Madridský bytový institut. Ten je chtěl prodat investičnímu fondu Encasa Cibeles. Madridští nájemníci totiž mají s prodejem obecních bytů soukromým firmám špatné zkušenosti. Během vrcholící ekonomické krize Madrid prodal některé obecní byty a domy společností Goldman Sachs a Blackstone, které následně zvedly nájemní a vypověděly smlouvy těm, kteří nebyli schopni zvýšené nájemné zaplatit. Není se tedy co divit, že se v případě plánovaného prodeje fondu Encasa Cibeles obyvatelé obrátili na soud. A udělali dobře, protože soudy rozhodly, že obecní domy „slouží sociálnímu účelu“ a že prodej obecních bytů do soukromých rukou porušuje „zásady ochrany rodiny, ochrany nezletilých a práva na odpovídající bydlení“. Jednu lokální bitvu tedy nájemníci vyhráli a budoucnost ukáže, jak to dopadne s právem na bydlení pro všechny.

Článek je součástí rubriky Výběr z médií, kterou můžete slyšet každou středu v 15:20 živě v našem vysílání.

Kotva či Thermal. Architektka brutalistních staveb oslavila devadesáté narozeniny [URL](#)

[WEB](#), Datum: 30.09.2018, Zdroj: lidovky.cz +3, Návštěvnost: 8 085 896

Obsahové duplicity: 04.10.2018 - 24zpravy.com [URL](#), 27.09.2018 - tyden.cz [URL](#), 25.09.2018 - archiweb.cz [URL](#)

Architektka Věra Machoninová je (často se svým manželem Vladimírem Machoninem) autorkou řady významných staveb především ve stylu brutalismu.

K neznámějším patří pražský obchodní dům Kotva, karlovarský komplex hotelu Thermal a československé velvyslanectví v Berlíně. Držitelka řady prestižních ocenění, která se zabývá i interiérovým designem, oslavila letos 27. září devadesátiny.

Rodačka ze Strakonice vystudovala Vysokou školu architektury a pozemního stavitelství při ČVUT v Praze. Poté pracovala ve státním projektovém ústavu v Praze. Odtud v roce 1967 společně s manželem založili vlastní ateliér Alfa. Jelikož manželé nesouhlasili se sovětskou okupací v srpnu 1968, mohli poté tvořit jen omezeně a například se nemohli zúčastnit architektonických soutěží, což vedlo k zániku ateliéru. Machoninová se stala se zaměstnankyní Projektového ústavu hl. m. Prahy, kde především vykonávala dozor nad projekty. Kromě toho se věnovala interiérovému designu. V roce 1991 obnovila Ateliér Alfa, již však bez manžela, který zemřel v roce 1990.

Tvorba manželů Machoninových je ceněna pro svoji nadčasovost, Machoninová proslula experimentováním s novými materiály a technologiemi. Při utváření vlastního stylu vycházeli i ze znalosti světové architektury a z poznatků z cest.

Již několik let po ukončení studií s manželem vyhráli první významnou soutěž, a to na stavbu Domu kultury v Jihlavě. Dalším velkým úspěchem bylo vítězství v soutěži na stavbu mezinárodního hotelu a festivalového kina v Karlových Varech, tedy dnešního hotelového komplexu Thermal.

Krátce po založení ateliéru Alfa dostala nabídku, aby navrhla Dům bytové kultury (DBK) na Budějovické ulici v Praze. Nakonec dala podobu celému okolí, krom DBK navrhla i stanici metra a dvě administrativní budovy. Na podobě náměstí se později podílela i její dcera Pavla Kordovská, která spolu s manželem navrhla místní bankovní budovy.

K největším úspěchům Machoninových patří vítězství v soutěži na obchodní dům Kotva, který byl postaven v

letech 1970 až 1975. Celou budovu poskládali ze samonosných šestiúhelníkových segmentů, čímž vyhověli požadavku na co největší prodejní plochu na poměrně malé parcele. Ve stejné době vyhráli i soutěž na stavbu velvyslanectví ve východním Berlíně, které je dnes ukázkovým příkladem čs. brutalismu.

Po smrti manžela Machoninová dále pracovala, navrhla řadu bytových a rodinných domů i interiérů. K nejvýraznějším jejím realizacím patří úprava centra Jablonce nad Nisou a náměstí ve Štětí.

Machoninová je držitelkou řady ocenění, například v roce 2006 jí byla udělena cena Grand Prix Obce architektů, která je nejprestižnější ve svém oboru v Česku. Loni získala Cenu Ministerstva kultury za přínos v oblasti architektury a v roce 2014 Poctu České komory architektů (ČKA). Podle webu archiweb.cz porota při výběru laureáta tohoto osobnostního ocenění ČKA ocenila zejména nadčasovou kvalitu jejího díla, „jež navíc vznikalo v době, která pro architekturu nebyla zrovna příznivá“. Porota také vyjádřila obavy o osud některých z jejích staveb (Thermal, velvyslanectví v Berlíně, Kotva) s tím, že „cítí povinnost připomenout majitelům a správcům těchto objektů, že se jedná o díla výjimečných architektonických kvalit“.

Věra Machoninová má tři dcery. Kromě Pavly, která je rovněž architektkou, Evu a Annu, obě jsou lékařky.

Grand Prix architektů získává hala, která přes den poslouží žákům a večer kulturním akcím [URL](#)

[WEB](#), Datum: 02.10.2018, Zdroj: novinky.cz, Návštěvnost: 67 165 622

Cena Grand Prix architektů za rok 2018 patří sportovní hale v Dolních Břežanech od studia Sporadical. Mezinárodní porota ocenila stavbu, která navazuje na zrekonstruovaný a rozšířený areál základní školy. Velkorysý interiér haly umožňuje její využití pro pořádání kulturních a společenských akcí.

Ocenění Grand Prix architektů neboli Národní cenu za architekturu, mohou získat architekti, projektanti a výtvarníci. Soutěž vyzdvihuje nejlepší architektonickou práci dokončenou v uplynulém roce. Organizuje ji Obec architektů.

Letos soutěž zaznamenala rekordní účast. Přihlásilo se do ní přes sto šedesát ateliérů s více než dvěma sty projekty realizovanými v České republice mezi lednem 2017 a březnem 2018.

Stavba má působivý futuristický tvar.

Porota vybrala z přihlášených staveb 42 finalistů, ze kterých zvolila celkového vítěze. Ten si z pražského Španělského sálu odnesl legendární cenu, modrou kostku Grand Prix.

Sportovní plocha je dělená příčně na tři části mobilními roletami. Dělení umožňuje paralelní výuku tří hodin tělocviku.

Vítězným dílem se stala Sportovní hala Dolní Břežany od studia Sporadical a autorů Aleše Kubalíka, Josefa Kociána, Jakuba Našince a Veroniky Sávové. Budova má netradiční geometrický tvar inspirovaný prostorovým tělesem - tzv. rotačním elipsoidem.

Interiér zútulňují dřevěné prvky, které mají i dekorativní roli.

Obec architektů vyzdvihla fakt, že Dolní Břežany za poslední roky prošly zásadní proměnou. Vedení obce se podle architektů dlouhodobě zabývá kultivací veřejného prostoru a při vzniku nových projektů klade důraz na architektonické hledisko. Důkazem toho je i tato stavba.

Exteriér halu od školy odlišuje, interiér na ni naopak navazuje kombinací bílých a šedých povrchů a masivního dřeva.

Odborná porota se i letos skládala ze zahraničních architektů a podle tradice v ní zasedl i jeden český porotce. Předsedou poroty byl profesor Ian Ritchie z Velké Británie. Ten je zakladatelem londýnského ateliéru Ian Ritchie Architects. Jeho realizace jsou celosvětově uznávány a vyhrály desítky významných mezinárodních ocenění. V porotě se objevil i známý český umělec František Skála.

Za celoživotní dílo byl oceněn Vladimír Šlapeta

Udělena byla i řada čestných uznání. Cena za životní dílo byla udělena jednadmdesátiletému Vladimírovi Šlapetovi, významnému historikovi a teoretikovi architektury, který napsal mnoho významných publikací o architektuře a urbanismu.

Tvar haly je organicky oblý a hladký. Kovový povrch zrcadlí okolí. Hranice oblohy a střechy je nejasná..

Královna brutalismu

TISK, Datum: 27.09.2018, Zdroj: Pátek Lidových novin, Strana: 12, Autor: Zdeněk Lukeš, Vytlačeno: 69 722, Prodáno: 52 993, Rubrika: Téma

obchodní dům Kotva, hotel thermal v Karlových Varech či kulturní dům v Jihlavě. Jedny z neoriginálnějších staveb v Česku vytvořila architektka věra machoninová, která 27. září slaví devadesátiny. spolu s manželem vladimírem patří k nejvýznamnějším osobnostem české architektury 60. až 90. let. V

ýjimečná architektka Věra Machoninová patří k silné generaci, která studovala na pražské technice po druhé světové válce. Mezi její pedagogy patřila řada výrazných představitelů meziválečné avantgardy, jako byli profesori Kittrich, Honzík, Voženílek, Šnajdr, Kovařík, Černý, Štursa, Janů a další. Po skončení studií v roce 1952 se provdala za svého staršího kolegu Vladimíra Machonina. Společně pak navrhli své první stavby v duchu takzvané sorely (socialistického realismu), tehdy jediného totalitním režimem povoleného stylu. Sem patří družstevní dům na nároží ulic v Holešovicích z roku 1955, který vypracovali v ateliéru Karla Filsaka ve Stavoprojektu, kde tehdy pracovali. První velkou realizací byl pak kulturní dům v Jihlavě, který patří ke kultivovaným příkladům sorely v neoklasicistním pojetí. V podobném stylu navrhli rovněž školu v Praze-Nebošicích.

Výrazné projekty a realizace si mohli dovolit v mnohem svobodnějších šedesátých letech, kdy byla sorela již mrtvá. Machoninovi byli ovlivněni ve své tehdejší tvorbě návrhy západoevropských i japonských architektů ve stylu brutalismu, neomoderny, metabolismu nebo strukturalismu. Založili si vlastní studio Alfa v rámci Sdružení projektových ateliérů Praha a vytvořili si osobitý rukopis, který pracuje s monumentálním měřítkem, moderními materiály, precizním detailem a výraznou barevností. Své stavby tvořili od celku po detail, včetně vnitřního zařízení. Zúčastnili se řady soutěží, v některých uspěli a posléze své vize mohli realizovat. Tak vznikl hotel Thermal s velkým festivalovým kinem a populárním venkovním bazénem v Karlových Varech, obchodní dům Kotva a Dům bytové kultury v Praze nebo československá ambasáda ve východním Berlíně či dům Teplotechy v Ječné ulici na pražském Novém Městě. Některé návrhy zůstaly jen na papíře, jako projekt hotelu do Revoluční ulice, studie koncertního sálu na náměstí Republiky nebo velmi invenční projekt ze soutěže na dostavbu Staroměstské radnice (vše v Praze).

Všechny výše jmenované stavby patří k výrazným příkladům československé architektury té doby. Většina z nich si časem získala značnou popularitu, což platí zejména o obou pražských obchodních domech, méně už o hotelu v Karlových Varech, který – sám o sobě kultivovaný – v dané lokalitě s drobnou historickou zástavbou nasazuje velké měřítko, což budí v tomto lázeňském městě dodnes vášně. Každopádně nyní většina těchto dominantních staveb není v dobrém technickém stavu a volá po rekonstrukci, která by těmto nevšedním objektům umožnila důstojné využití, aniž by došlo nevhodnými zásahy k porušení jejich charakteru, což ovšem není jednoduché ani levné (budovy se potýkají s problémy s korozí, zateplením, provozem a podobně). Vedle těchto monumentálních děl projektovali také rodinné domy, jako je vlastní vila v ulici Na Hřebenkách v Praze nebo nedaleký dům režiséra Otomara Krejči v Bubenči. V letech normalizace byl ateliér manželů Machoninových začleněn do Projektového ústavu hlavního města Prahy. Pro tvůrce nastaly těžké časy, protože nepatřili k prominentům režimu a navíc odsoudili sovětskou okupaci tehdejšího Československa v roce 1968. Věci ještě přitížilo, že Vladimírův bratr, filozof a kritik Sergej Machonin, známý svými břitkými eseji z Literárních novin, byl signatářem komunistickému režimu opoziční Charty 77 a patřil k předním disidentům. Po manželově smrti v roce 1990 obnovila Věra Machoninová studio Alfa, v němž se věnovala některým urbanistickým projektům. Za své dílo získala řadu ocenění: cenu za celoživotní dílo Grand Prix Obce architektů, Poctu České komory architektů nebo cenu ministerstva kultury za architekturu. V roce 2011 představila tvorbu manželů Machoninových Galerie Jaroslava Fragnera. V rodinné architektonické tradici pokračuje i dcera Pavla se svým manželem Petrem Kordovským.

Obchodní dům KOTVA Náměstí Republiky 8, Staré Město čp. 656, Praha 1 1970 až 1974 Asi nejznámější stavba Machoninových. V půdorysu tvoří dům soustava polygonů. Výsledkem je pozoruhodné dílo, které zajímavě

vyplňuje prostor po drobné starší zástavbě při ústí Revoluční ulice do náměstí Republiky. Konstrukčně jde o ocelový skelet se železobetonovými litými stropy nesenými hříbovými sloupy. Plášť tvoří kortenové plechy značky atmofix. Stavba nese rysy japonské architektury metabolismu a je ojedinělým příkladem tohoto typu architektury u nás. Vtipné bylo i barevné odlišení jednotlivých pater. Budovu nyní čeká rekonstrukce.

věra machOninOvá (90) Narodila se ve Strakonících. Po absolvování fakulty architektury a pozemního stavitelství na ČVUT v Praze nastoupila do Státního projektového ústavu tamtéž. Roku 1967 s manželem Vladimírem Machoninem založila Architektonický ateliér Alfa. Po roce 1970 se však kvůli nesouhlasu se sovětskou okupací nesměli účastnit architektonických soutěží. Nastoupila tedy do Projektového ústavu hl. m. Prahy. Po smrti manžela založila roku 1991 vlastní kancelář Ateliér Alfa. Roku 2006 získala cenu Grand Prix Obce architektů, je také laureátkou ceny Ministerstva kultury ČR v oblasti architektury. hoTel Thermal s plaveckým Bazénem I. P. Pavlova 11, Karlovy Vary 2001 1964 až 1977

Projekt vypracovaný na základě vyhrané soutěže z roku 1964 byl realizován v následujících letech. Výškový objekt s ocelovou konstrukcí doplňují organicky tvarované festivalové sály ve stylu brutalismu. Machoninovi navrhli i originální nábytek hotelové lobby. Součástí komplexu byl i plavecký bazén na svahu, přístupný hotelovou lanovkou. Bazén je dnes bohužel nefunkční, samotný hotel, jehož vlastníkem je stát, čeká rekonstrukce. Na výtvarné výzdobě stavby i jejího parkového okolí se podíleli významní umělci, například Stanislav Libenský a Josef Klimeš.

Budova TeploTechny Ječná 39a, Nové Město 243, Praha 2 1975 až 1984 Budova vytváří výrazný kontrast k sousedním činžákům ve stylu historismu. Dům má železobetonovou konstrukci, průčelí, členěné dvojicí arkýřů, je obloženo kovovými deskami modré barvy. Objekt ve stylu brutalismu má v parteru obchody. velvyslanectví ČR Wilhelmstrasse 44, Berlín 1970 až 1978 Původně ambasáda ČSSR ve východním Berlíně je rozlehlý objekt s motivem sešikmených ploch a pásových oken na průčelí. Originální je rovněž řešení interiérů v kontrastních barvách. Konstrukčně jde o betonový monolit, průčelí je kryto deskami z liberecké žuly a eloxovaného hliníku. V posledních letech se jednalo o tom, že se Česko objektu zbaví a postaví si nový, menší dům v jiné lokalitě. Nakonec si ho zastupitelský úřad ponechá, nejdříve je však nutné jej rekonstruovat. Jedná se i o jeho památkové ochrany.

Dům bytové kultury Dbk Budějovická 64, Krč 1667, Praha 4 1969 až 1981 Původně prodejna nadstandardního nábytku dnes slouží jako nákupní centrum. Dispozice byla vyřešena originálně, neboť obě poloviny domu jsou vůči sobě posunuty o půl podlaží a ve střední části je propojuje systém eskalátorů. Konstrukčně jde o ocelový skelet s betonovým jádrem, interiér opět změkčuje mořené dřevo. Plášť je kryt atmofixem. Příjemná piazzetta se vstupem do metra byla bohužel nedávno znehodnocena uzavřením průchodu. Výtvarná výzdoba je dílem Slavoj Nejdla. dům KULTURy a odBoRů JihLava Tolstého 2, čp. 1455, Jihlava 1956 až 1961 Rozlehlý objekt ve stylu pozdní jednoduché sověty, jehož vstupní partie je akcentována vysokým řádem. V areálu je umístěn společenský sál, divadlo, restaurace, salonky i administrativa. Autorka později doplnila budovu o nástavbu.

Bytový dům U Průhonu 20, Holešovice čp. 927, Praha 7 1955 až 1956 Jednoduchá nárožní budova členěná malými okny, jak bylo pro styl takzvané sověty typické podobně jako výrazná korunní římsa. Dům režiséra otomara krejči Štursova 6, Bubeneč 1073, Praha 6 1978 až 1981 Tvarově prostá stavba v malé zahradě je tvořena kubusy krytými tmavočervenou keramikou.

Vlastní roDinný Dům Na Hřebenkách 58, Smíchov čp. 620, Praha 5 1974 až 1978 Dům stojí v prudkém svahu na okraji Petřínských sadů. Z kubusu stavby vystupuje výrazný motiv nárožní terasy. Na průčelí se opět uplatňují rezavějící plechy atmofix, dalšími materiály jsou beton a červené mořené dřevo.

Foto autor: Foto Tomáš Blažek, Pavel Hroch, Yan Renelt

Modrá kostka Grand Prix Obce architektů patří sportovní hale v Dolních Břežanech [URL](#)

WEB, Datum: 03.10.2018, Zdroj: moderniobec.cz, Návštěvnost: 22 704

Letošní Národní cenu za architekturu získala sportovní hala v Dolních Břežanech u Prahy, která je dílem studia SPORADICAL ((Aleš Kubalík, Josef

Kocián, Jakub Našinec, Veronika Sávová). Pětičlenná mezinárodní porota, jíž předsedal profesor Ian Ritchie z Velké Británie, vybrala vítěze ze 42 finalistů. Do 25. ročníku soutěžní přehlídky Grand Prix Obce architektů – Národní ceny za architekturu se přihlásilo přes 160 ateliérů s více než 200 projekty realizovanými v České republice mezi lednem 2017 a březnem 2018.

Dolnobřežanská multifunkční hala ve tvaru rotačního elipsoidu je součástí školního areálu a je využívána pro výuku tělesné výchovy. Hala rovněž slouží k pořádání sportovních a kulturních akcí. Tvar haly je oblý, hladký a abstraktní. Sportovní plocha má velikost 45 x 25 metrů, kapacita tribuny je 250 diváků. Stavba maskuje své skutečné rozměry a působí menší, než ve skutečnosti je. Střešní světlíky umožňují užívat prostor přes den bez umělého osvětlení.

Díky modernímu vzhledu je hala magnetem a inspirací pro své okolí s důrazem na napojení na veřejný prostor. Sportovní hala je největší investiční akcí Obce Dolní Břežany a byla dokončena přesně před rokem.

„Z ocenění máme samozřejmě radost a zároveň mne velmi těší, že obec dala šanci mladým architektům, kteří ukázali, že i v České republice je možné za veřejné peníze postavit stavbu, která zcela jistě snese srovnání se současnou světovou architekturou. Architektonické pojetí haly je opravdu velmi unikátní a vzbudilo obrovský zájem u odborné veřejnosti. Projekt byl publikován v prestižní Ročence české architektury 2016 – 2017. V letošním roce byla hala nominována také na Českou cenu za architekturu a získala i nominaci na titul Stavba roku 2018, zda jej získá, se dozvíme již zítra,“ sdělil Věslav Michalík, starosta obce Dolní Břežany.

Posláním soutěžní přehlídky Grand Prix Obce architektů – Národní ceny za architekturu je prezentace současné kvalitní architektury vznikající v České republice. V loňském ročníku této prestižní soutěže získal ocenění Břežanský hřbitov autorů Zdeňka Sendlera a Václava Babky (1. místo v kategorii krajinná architektura).

Pořadatelem soutěže je Obec architektů, která vítěznému projektu uděluje tradiční modrou kostku Grand Prix. /zr/

K foto:

Sportovní hala v Dolních Břežanech stojí na hraně zastavěného území v těžišti velké rozvojové plochy. Atraktivní architektonický koncept – prostorový objekt ve tvaru rotačního elipsoidu – reaguje na současné požadavky i neznámou budoucnost. Realizace a provoz haly mohou být impulsem a inspirací pro další růst obce, proto má vazba na okolí a veřejný prostor stejný význam jako přirozené napojení na základní školu

Foto: archiv obce

Rozhovor s Petrem Hájkem

RÁDIO, Datum: 21.09.2018, Zdroj: ČRo Radiožurnál, Strana: 1

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Hezký pátek, je šest minut po deváté hodině, se mnou ve studiu je Architekt roku 2018, Per Hájek, vítejte tady, dobrý den.

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Dobrý den.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Já jsem prostudovala vaše stavby a různé stavební úpravy a návrhy a říkala jsem si, to je všechno nesmírně zajímavé, velmi pestré, velmi různorodé, ale vlastně úplně ze všeho nejvíce by mě zajímalo, v čem bydlíte vy?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Já bydlím na Letné v bytě, kterému se říká obytné kontejnery, možná právě proto, že to kontejnery připomíná.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

A nejsou to kontejnery?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Nejsou, mají dřevěnou konstrukci, jenom obklad z plechů a proto to ty kontejnery připomíná.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Uměl by jste bydlet ve všech domech, které jste kdy navrhl?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Uměl, dokonce je to tak, že pokud postavíme dům a i pokud je to veřejná budova, tak tam jednu noc přespím, abych věděl, jak ten dům funguje.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

A která noc to je, je to noc ještě před kolaudací, noc po, chcete tam být sám v tom místě?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

To záleží, jak mi to ten investor nebo stavebník umožní, ale spal jsem ve všech domech.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

No, možná nejzajímavější noc, alespoň podle toho, jak ty domy vypadají by asi byla v domě Periskop ne?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

To je pravda, v té věži jsem nespal.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

To je velká škoda, spal jste v Krtkově v ekocentru ve Vrchlabí?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Spal ano.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Byl jste tam sám?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Byl jsem tam sám.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

A chcete tam být sám, když tam vlastně spíte tu jednu noc?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

No, mě zajímá, jak ten dům funguje ve chvíli, kdy je v klidu, protože můžete slyšet i různé zvuky z konstrukcí, které tam jsou, pnutí a podobně, mě to zajímá, je to určitá kontrola jakosti té stavby a také zážitek.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

To by mě zajímalo, jak tam ta noc vypadá kdekoli v tom novém domě?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Zajímavá noc byla v domě v Berouně, je to taková prostorová klec, vypadá trošku jako rubikova kostka a ten dům má ocelovou konstrukci a ta konstrukce prochází celým tím domem a my jsme si už na začátku říkali, že by to mohl být problém s hlediska akustiky a byl, protože tam slyšíte skrz ten dům vlastně on kompletně vede jako zvukovod ten provoz, který se tam odehrává, tak je v tom domě slyšet.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

To bych jako architekt byla asi dost nešťastná.

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Tak má to svoji hranici, takže je to asi jiné než v cihelném domě, ale není to nějaký problém, který by se musel řešit.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Spíte tam normálně v nějaké posteli, nebo si architekt přinese vlastní karimatku, spacák a natáhne se na podlahu na tu noc?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Já už si to nepamatuji, ale myslím si, že jsme tam spali v posteli v jedné z těch ložnic pro děti.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Petr Hájek je Architekt roku 2018, budeme mluvit o jeho práci, budu se ptát na jeho názory a ptát se můžete také vy, zkuste webovou stránku Radiožurnálu a nebo naší elektronickou adresu dotazy@rozhlas.cz.

/ Písnička /

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Petr Hájek je Architektem roku 2018 a také dnes Hostem Radiožurnálu, tak blahopřeji k ocenění.

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Děkuji.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Co si člověk po několika nominacích na cenu Architekt roku řekne, konečně?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Ono tu cenu vždy dělá porota a ta má těžký úkol vybrat z těch nominací, častokrát se účastním podobným porot a vím, že pokud tam máte 10-12 nominací a vy víte, že by si tu cenu zasloužili všichni, tak musíte zohlednit určitá kritéria, protože tou cenou také dáte nějaké sdělení, není to jenom ocenění konkrétních zásluh, ale můžete v tom konkrétním roce vypíchnout věc, která je pro vás důležitá, třeba to, že architektura je velice široký obor, takže v těch minulých letech byli oceněni i ti, kteří architekturu nedělali aktivním způsobem, nestavěli a myslím si, že to bylo správné.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Je architektura jako móda, totiž že mladý člověk velmi snadno podlehne, protože mu někdo namluví, že tohle je zrovna trendy?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Ano, architektura, móda se takto často navrhuje a řekl bych v uvozovkách, že se tak konzumuje, že často se ty domy proměňují negativně a přestavují nebo bourají, protože zkrátka a dobře v té konkrétní době je jiná představa, jak ty věci mají vypadat a fungovat.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Jeli architektura jako móda, tak je to vlastně hrozně nefér, protože člověk si pořizuje první bydlení jako mladý, kdy vlastně ještě nemůže vědět, co chce, jak to chce, nemá vytříbený vkus a tak dále?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Já bych řekl, že pokud budeme mluvit konkrétně o Praze, tak je velmi obtížné pro mladého člověka sehnat bydlení vůbec jako takové a to si myslím, že tento problém předchází těm ostatním, jak si to bydlení představují, je to o té dostupnosti.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Já jsem si o vás přečetla, když vás vlastně oceňovali jako Architekta roku, že jste také vlivný pedagog, což může znamenat mnoho věcí v našem dvojsmyslném jazyce, ale já si chci pořád představovat, že vlivný pedagog znamená, že máte prostě skvělý vliv na svoje studenty, čtu to dobře?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Já myslím, že úkolem učitele je ty studenty nadchnout pro tu práci, aby ta práce jim ukradla v uvozovkách život,

aby jí propadli a dostali na ni určitou závislost, aby potom mohli se rozhodnout a obětovat jí víc, než si na začátku představovali.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

A to se dá naučit, já si myslím, že když člověk sám nehoří pro tu věc, není zapálen, tak prostě nikdy se nedostane do toho stádia, že dá všechno.

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Já myslím, že to je o tom čase, který ten věci věnujete a ten je přímo navázaný potom jednak na výsledky a jednak na to, jak vás ta činnost pohltí, myslím si, že to je společná linka pro všechny obory.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

A vám architektura ukradla život?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Ano, v některých obdobích více, myslím si, že s věkem přichází také to, že to fyzicky nezvládnete být několik nocí vzhůru, je to znát ve 30 letech se cítíte úplně jinak, vidím to i na svých spolupracovnících, že ty fyzické dispozice jsou úplně jiné.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Ale vy to říkáte, že vám architektura ukradla život s takovým úsměvem, tak možná problém v tom slově ukradla, protože já nechci, aby mi někdo ukradl můj život a přitom v rádiu to mám velmi podobně. Je to určité smíření se s faktem, že architektura nepřináší jenom tu tvorbu a ty hezké věci, dá se to nějak rozdělit procentuálně, kolik je radosti a kolik potom je takového toho denního chození do práce?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Aby stavba vznikla, tak je to mnoho let práce a ta práce je těžká v tom, že vy sami neovlivňujete ten výsledek, že do toho vstupuje řada vlivů, které tomu brání tu vaši představu zrealizovat přesně tak, jak chcete, ale neřekl bych, že je to špatně, většinou ty omezení jsou ku prospěchu věci, protože pomáhají ten problém intelektuálně obrábět a najít to nejhodnější řešení, ale k tomu, aby se stavba postavila, tak je potřeba řada dokumentů, řada jednání s tím investorem, protože vždycky je ta stavba nějakým originálem, o kterém přemýšlíte pokaždé znova a s jiným týmem ve smyslu toho, že ten investor je někdo jiný, musíte si také zvyknout na to, jak vzájemně komunikovat a musíte sladit ty třeba i rozdílné cíle v ten jeden.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Velmi náročná disciplína, architektura dnes si ve studiu Radiožurnálu povídám s Petrem Hájkem, je Architektem roku 2018.

/ Písnička /

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Za mimořádný přínos architektuře v posledních 5 letech získal ocenění Architekt roku Petr Hájek, dnes je

Hostem Radiožurnálu, pomohl k tomu mnohé z vašich staveb a realizací, mimochodem i takzvaný Krtek ve Vrchlabí, což je nádherné ekocentrum, nápaditá a svým způsobem nenápadná stavba, kde většina je zahlobena v zemi a ten vrchol, co ční nad povrch trošku připomíná hřebeny Krkonoš, já si říkám, ten nápad, jak to vzniká, ten architekt si jde na to místo, sedí tam, dívá se na to prázdné místo, nebo chodí po té krajině, jak to je?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Je to výslednice jednak nějakých pocitů z toho místa, limitů, zadání, představ a zadání investora a my jsme tu debatu o tomto vzdělávacím centru začali, kdy vyhořelo obdobné centrum kousek dále v tom vrchlabském parku a my jsme věděli, že tou novostavbou nechceme konkurovat krásnému zámku, který tam stojí, navíc ten prak je chráněn a představou investora správy národního parku bylo to, že by chtěli dům, který byl zároveň učební pomůckou, aby sám inspiroval k přemýšlení o přírodě a když jsme to dali dohromady, tak nakonec vznikla stavba, která v sobě spojuje krajinu, protože ten dům je takovým hybridem mezi domem a krajinou, jak je zakopaný pod zemí a tu střechu tvoří louka, ale ta louka má geometrii hor, které jsme přenesli právě do toho jednoho místa, tak zároveň ten dům může sloužit jako taková pomyslná laboratoř pod širým nebem, protože ta přenesená geometrie má stejnou orientaci ke slunci a k takové té vesmírné konstalaci a umožňuje těm ochranářům přírody sledovat určité procesy, které se týkají třeba biodiverzity, nebo můžou sledovat různé rostliny na jednu místě právě v tom centru na té střeše.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Mě jenom zajímá, jak to vzniká. Vy to zadání prostě víte, znáte ho, ale jestli je mylná ta moje představa, že ten architekt prostě jde s tou židličkou, sedne si někam, nebo i někde jenom tak na kus louky a dívá se a tak si jako dělá nějaké skici a přemýšlí, když už vlastně to zadání zná a ví všechno, co se po něm chce a nebo jestli je to úplně mimo?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Ten postup je různý, to, co se asi neliší, je určitá metoda práce, která vychází ze zkušenosti a je velice individuální a záleží na tom, kdo tu práci navrhuje, my pracujeme tak, že dáme na stůl všechny informace, které máme a snažíme se v té první fázi všechno analyzovat a najít nějaký racionální řešení, které by umělo obrátit ty nevýhody té situace ve výhodu.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Já jsem zjistila, že vy vůbec rád vyhlížíte do krajiny, protože jsem se dívala na jinou realizaci, je to dům, který se jmenuje Periskop, takový úzký dům, který skutečně vypadá jako periskop, ale já jsem vůbec netušila, že ten periskop je i uvnitř, to si myslím, že je velmi originální, vlastně mít takové okno, které je schopno nahlížet do různých směrů, jak jste na to přišel?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Tam byl problém, že rodina, která nás oslovila, aby jsme jim navrhli rodinný dům, tak si zakoupila opravdu pěkný pozemek na hraně s výhledem do Šáreckého údolí, ale byl tam jeden problém, aby bylo do toho údolí vidět, což oni chtěli, tak by jste tam musela postavit dům, který by měl čtyři až pět pater a vy by jste z toho vrchního patra potom do toho údolí viděla, což nebylo možné a tak jsme hledali způsob, jak bychom to mohli udělat a nakonec jsme zvolili princip právě periskopu a investovali jsme do toho domu dvě velká zrcadla, ale opravdu velké velikosti na šířku obytného pokoje a dosáhli jsme toho, že ten obraz toho údolí se potom přenášel až do přízemí toho domu, takže vy potom můžete sedět zároveň v zahradě a zároveň si vychutnat ten krásný pohled do toho

širokého okolí.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Jestli vás zajímá, o čem mluvíme a máte na to dnes chvilku času, zkuste to, podívat se do vyhledávače, zadejte Petr Hájek, Architekt roku, dům Periskop a nebo třeba centrum Krtek ve Vrchlabí.

/ Písnička /

/ Zprávy /

/ Písnička /

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Architekt roku 2018, Petr Hájek, pedagog, je Hostem Radiožurnálu, já jsem se dívala na vaše navrhované koleje v kontejnerech, nesmírně krásný a zajímavý návrh a říkala jsem si, když to není realizováno, jestli člověka nakonec mrzí to, že to nakonec není, může se ten nápad ztratit?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

No, nás to samozřejmě mrzí, že se ta věc nezrealizuje, ale nedá se říct, že by se ten čas ztratil, protože vy se při zpracování té soutěže také naučíte řadu věcí a také si jich můžete řadu i vyzkoušet a vždycky je potřeba si uvědomit, že pokud chcete soutěžit, tak musíte umět prohrávat a v těch architektonických soutěžích to platí tak, že jich musíte udělat velmi mnoho, myslím si, že jsme to spočítali tak, že na 30 uspějeme tak v jedné.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

A je ten nápad vlastně přenosný, můžu si ho jako architekt nést sebou a pak někde prostě po 10 letech to ovoce sklidit?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Můžete, nám se to častokrát stává, když jste zmiňovala ten dům Periskop, tak nakonec se ten rodinný dům nebude stavět, ale použili jsme ten princip na vodárenskou věž pro Prahu 7, je to stavba z konce devatenáctého století, která původně stála osamoceně a zajímavé na ní bylo, že kromě vodárenské věže plnila také funkci observatoře a ta vodárenská věž v sobě měla komín od parního stroje, který čerpal vodu nahoru do toho vodojemu a my jsme ten komín využili k tomu, aby jsme té věži vrátili zrak, instalovali jsme do něj periskop a v současné době, kdy je ta věž obestavěná a není z ní výhled do krajiny, tak když se podíváte do toho periskopu, tak ho vidět můžete, ale zároveň můžete používat, trošku jsme to vylepšili, tu optiku k tomu, aby jste se podívala i na jiné světy, jako jsou třeba planety Jupiter, Mars, můžete se podívat na krátery na Měsíci.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Takže je to observatoř vlastně?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Vrátili jsme tu funkci té observatoře zpátky té věži.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Všiml jste si toho někdy, nebo řekl vám někdo, že o těch objektech mluvíte jako o živých bytostech?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Ne.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Mluvíte, vy jste řekl, my jsme té věži vrátili zrak, už několikrát jste použil podobné spojení v souvislosti vlastně s architekturou a domem, jsou to živé bytosti?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Nedívám se na to tak, je to pro mě podobenství, abych dokázal třeba vysvětlit, proč jsme zvolili tento princip. Možná je to asi zvyk takhle o těch věcech mluvit, ale nepovažuji je za živé bytosti.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Já jsem si, když jsem se připravovala na rozhovor vzpomněla a vím přesně proč, na Jana Wericha, jak mluvil o návštěvě lenigradské armitáže s Jiřím Trnkou a řekl doslova tuhle větu: „Trnka mi na obrazech ukazoval věci, které bych sám nikdy neuměl vidět, léčil mě z laické barvosleposti, kterou trpí většina návštěvnictva galerií, vodil mé oči po barvách, odstínech a rukopisech mistrů. Tak jsem si říkala, kde já bych našla takového architekta, který by mě to samé naučil ve vztahu k architektuře?”

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Navrhovat architekturu, mluvit o ní, nebo učit, to jsou úplně rozdílné kompetence, můžete mít navržený geniální dům od někoho, kdo ty základní principy třeba neumí ani verbálně pojmenovat, jako učitel působíte zase jako překладаč, že musíte umět vysvětlit text, který nikdo neumí přečíst, protože ten jazyk je pro něj neznámý, musí se ho naučit a vy mu musíte zprostředkovat jednak tu zkušenost, popsat mu, na co se kouká, nebo co by měl vidět a zároveň umět mu vysvětlit ty principy toho nového jazyka a to se všechno dá naučit a přenést.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Jak to že vy umíte všechno? Teď jste tady jmenoval ty funkce a já z toho, co jsem viděla, z realizací i z toho, co říkají vaši studenti, tak to vypadá, že umíte všechno?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Já myslím, že nikdo neumí všechno, nebo ten kdo umí všechno, nemusí umět nic pořádně, takže já se snažím dělat každou tu součást té své práce, což je práce učitele, práce architekta v architektonické kanceláři a také práce pro nadační fond, který máme, tak ten čas rozdělit tak, abych se mohl věnovat každé té složce tak, abych ji dělal co nejlépe a k tomu ale potřebuji hodně spolupracovníků a kolegů, kteří mi s tím pomohou, abych ten čas mohl rozdělit a abych to zvládl.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Petr Hájek, je dnes Hostem Radiožurnálu.

/ Písnička /

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

S Architektem 2018 Petrem Hájkem se ještě s dovolením vrátím do leningradské ermitáže, můžu?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Jistě.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Je architektura umění?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Já myslím, že je, častokrát se mluví o tom, že architektura je něco na pomezí umění a techniky, já si myslím, že architektura je čisté umění, podobně jako umění funguje, nelze říci, jestli katedrála nebo současná železobetonová konstrukce je lepší architekturou, obě dvě stavby z hlediska uměleckého přínosu existují mimo čas. Techniku považuji za součást té věci, která jenom umožní tu realizaci, nebo je určitým prostředím jak se ty věci v určité době dělají, jak se staví.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Takže svým studentům říkáte, že jsou to budoucí umělci?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Říkám jim, že jsou to budoucí architekti a že se mají dívat na architekturu a na věci, které dělají jako umění.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Vy jste v roce 2016 vydal knihu Anastomosis - propojené město, je to nesmírně zajímavá myšlenka a právě tedy v souvislosti s touhle myšlenkou jsem si někde četla, že město se dá komponovat stejně jako hudba, zase jsem zpátky u umění a že se o to už někdo pokoušel, můžete říct, jak ten experiment vypadá?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Je to myšlenka rakouského teoretika Jana Tabora, který ve své době pracoval na projektu, který nazval Urbokune, což se dá přeložit jako město společně a on s vídeňským Klangforum což je jedno z nejvýznamnějších hudebních těles na interpretaci současné hudby se začal zabývat myšlenkou komponovaného města, které nevzniká na základě regulací, nýbrž se komponuje podobně jako hudba, přestože to zní velice zvláště, tak ta myšlenka je velice jednoduchá, srozumitelná, já se ji pokusím vysvětlit. Vídeňské Klangforum použilo jako hudební partituru skici architektky Zahy Hadit a aby je mohlo zahrát, tak se muselo dohodnout, co ty jednotlivé čáry a barvy znamenají a pak je mohli použít jako noty a zahrát jako jeden ancábl.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Jak to znělo?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Znělo to jako krásná hudba, ale zajímavější na tom bylo, že ten princip se dá přenést do architektury, protože vy můžete za předpokladu, že se dohodnete na hodnotách, které pro ty hudebníky znamenají ty barvy a ty čáry a potom je dodržovat, aby jste mohli zahrát právě jako jedno těleso a podmínkou je, aby jste ty základní hodnoty, které jste na začátku stanovíte, tak aby jste je dodrželi a podobně, když se plánuje město, tak vy si musíte na začátku říct hodnoty, které stojí za to a které v tom městě chcete mít a potom je dodržovat a důsledně je uplatňovat, což se častokrát v tom územním a nebo obecném plánování nic neděje, protože do toho vstupuje celá řada názorů, které rozmělní tu základní ideu a pak se nestane nic a nebo ten výsledek není dobrý, takže on skrze tu hudbu jako určité podobenství prezentoval právě tuhle tu myšlenku, jak by architekti, urbanisté, mohli postupovat a inspiroval se tím u hudebníků.

/ Písnička /

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Architekt roku Petr Hájek je dnes Hostem Radiožurnálu, vrátíme se ještě ke Krtkovi, což je ekocentrum ve Vrchlabí, my jsme si tady teď během písničky povídali o tom, jak jste vlastně nahrávali tu stavbu chronologicky a na Youtube jste umístili ten zrychlený záznam, jak je možné z skrze hudbu analyzovat problémy na stavbě?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

My jsme nevěděli, že by to tak bylo, protože tím hlavním cílem, který jsme měli, bylo najít hudbu k tomu časoběru, jelikož v průběhu té stavby docházelo ke snímkování, aby jsme potom mohli nakonec vidět, jak ty jednotlivé stavební práce probíhaly, aby jsme z toho mohli sestříhat dokument a když jsme hledali hudbu pro ten dokument, tak se nám žádná nezdála taková, aby vystihovala ten princip toho stavění, nakonec jsme nahráli zvuk z mraveniště, bylo zajímavé, že při stavbě toho mraveniště dochází k zvukovým frekvencím, které když se potom sladí s tím časoběrem, což je možné si dohledat na Youtube pod KCEV zkratkou a poslechnout si jak to funguje dohromady, tak jsme úplně čistou náhodou, když se ten film střihal, tak jsme zjistili, že lidské ucho může slyšet ve velice krátké době, protože ta stavba se stavěla dva roky, snímkovalo se to dva roky a vy potom, když ten film vyrábíte, tak sestříháte celé to období do dvou minut a zároveň to doplníte tou hudbou, tak dokážete, pokud převedete ty obrazy na zvuk a porovnáte to s tou výstavbou toho mraveniště, tak dokážete odhalit velice přesně anomálie, které dochází přitom přehrávání té zvukové stopy a když jsme zpětně vyvolali to místo a ten obraz a zkonfrontovali jsme to s aktuálním problémem na té stavbě, například, když se rozbil jeřáb, tak půl dne se tam nestavělo, tak vy to dokážete sluchem zachytit.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Takže najednou prostě tu chybu slyšíte. Kdo dělá více chyb při stavbách, mravenci a nebo lidé?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Mravenci jich dělají méně, oni přece jenom na to měli několik milionů let evoluce, aby se to naučili.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Říká Architekt roku Petr Hájek, chtěl jsem s vámi ještě mluvit o tom, co se aktuálně z vaší strany zajímavého děje v Peci pod Sněžkou, ale k tomu se asi dostaneme, až přijдете podruhé a možná muzeum živiů už bude stát, kdy bude stát?

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Já doufám, že do dvou let a je to zajímavá stavba v tom, že součástí rekonstrukce lanové dráhy, kde je unikátní stroj ze Švýcarska se bude budovat přístupová stezka, která je zajímavá tím, že v těch zlomových bodech budou umístěny objekty, kterým říkáme kaple a které vám umožní zprostředkovat a zesílit určité zvuky z přírody, například uslyšíte téct řeku, která se nachází 4 km pod povrchem a ten objekt natolik zesílí ten zvuk tak, že ho budete moci slyšet, když budete uvnitř.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Těším se na to, Petr Hájek, Architekt roku 2018, Host Radiožurnálu, děkuji za váš čas, za mnohá vysvětlení, ať se vám daří.

Petr HÁJEK, Architekt roku 2018

Děkuji za pozvání.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Lucie Výborná přeje krásný víkend, ať se daří i vám.

Eva Jiříčná: Kreslit si do šuplíku nestačí [URL](#)

WEB, Datum: 14.09.2018, Zdroj: neovlivni.cz, Autor: Adam Junek, Návštěvnost: 372 909

Je první dámou české architektury. Nositelkou Řádu britského impéria. Její práci můžete najít v Londýně, New Yorku – i ve Zlíně. Eva Jiříčná.

Komunisti ji vyštvali z vlasti, kam se dnes pravidelně vrací. A navzdory renomé a celosvětovému zájmu zůstává skromná; chce, aby její projekty hlavně dělaly lidem radost. Nemá touhu postavit si „pomník“ na zelené louce. „Když už toho máte za sebou víc, zjistíte, že historie je jedna nedělitelná linka a my jsme její neoddělitelnou součástí, ať už je jakkoli klikatá. Já ráda navazuji na něco, co nám bylo zanecháno předcházejícími architekty, umělci nebo jejich klienty. Ráda se cítím součástí toho procesu, že historie někde začala, někam směřuje a já jsem její malý dílek.“ Kam tedy vlastně směřujeme?

Chladné sklo a tvrdý beton. To jsou materiály typické pro díla světově uznávané architektky Evy Jiříčné. Ona sama taková není. Působí křehce, mluví tiše, o svých slovech přemýšlí. A nerada vynáší tvrdé soudy. „Mě by zajímalo, zda mohli architekti těchto projektů vůbec stvořit cokoliv jiného než sedlovou střechu,“ odpoví na otázku, zda o špatném českém vkusu svědčí rozrůstající se satelitní městečka.

Nejvíce do úzkých ji dostanete, když se zeptáte na stavbu, která je podle ní v Česku nejkrásnější. „Nejhorsí jsou vždycky superlativy. Jeden den se vám líbí víc něco a druhý něco jiného. Člověk sám dorůstá. Když jsem studovala, tak secese byla pro mě nejhorší architektonický styl, protože je příliš zdobná a mě učili minimalisty. Ale když dnes vidím Obecní dům, tak každý detail je propracovaný. A hlavně vidíte i za tu stavbu, jak se vyvíjel ten konkrétní styl, z čeho vycházel...“ začne obšírně a vy ztrácíte naději, že by dospěla k jediné budově. Ale nakonec se projeví jako správná rodačka ze Zlína. „To, co vytvořil Tomáš Baťa díky tomu, že si přizval nejlepší architektky, bylo úžasné. A pokud bych musela vybrat jedinou budovu, tak zlínský Památník Tomáše Bati, který vznikl po jeho smrti, je pro mě jednou z nejgeniálnějších staveb, která ve své době neměla ve světě obdoby,“ říká dáma, která tvrdí, že nostalgii nepropadá, ale že si ji užívá.

Neo: Většinu času trávíte v Londýně a do Prahy sice často, ale jen dojíždíte. Je nějaké místo, kam vždycky zajdete, protože je pro vás zamilované?

Víte, že ne? Já se snažím přijet vždy na celé dva dny, aby to stálo za tu cestu. A pak jsem v jednom kole.

Většinu času jsem v kanceláři, nebo jedu někam udělat prezentaci nového projektu, jako teď do Frýdku-Místku.

Takže čas na návštěvu zamilovaných míst nemám. To bych mohla dělat, kdybych se jednou dostala do stavu, kterému se říká penze. Třeba pak budu chodit po svých oblíbených místech.

Ale mám je. Jsou většinou spojená s nějakou vzpomínkou. Někde jsem si hrála s tatínkem, jinde jsme objevovaly Prahu s mojí kamarádkou. To jsme mimochodem dělaly tak, že jsme četly Staré pověsti české a pak se šly podívat, jestli se to místo v nich popsané dá ještě objevit.

Ale asi nejraději to mám na Letné. My jsme tam bydleli. Chodila jsem na Letenskou pláň, kde stál cirkus, krmil zvířata. Ten pak vyhořel a za zpěvu budovatelských písní „tak už máme, co jsme chtěli“ se pláň přebudovávala. A pak nás v roce 1951 vystěhovali. Tehdy ministerstvo vnitra zabíralo tamní byty pro své lidi, aby to měli blízko. A náš byt se jim hodně zamlouval, protože jej zařizoval můj tatínek, který byl také architekt. Využili tehdy chvíle, kdy byla moje maminka v porodnici s bratrem. Přijeli s nákladáky, a co se jim nehodilo, odvezli. Mě a sestru si k sobě vzala babička, a pak jsme dlouho vlastně nebydleli nikde. A přes to všechno je pro mě Letná nejhezčí. Moc ráda se tam vracím, protože miluju tamní výhled na Prahu, byť tam pak zacláněl Stalin.

Neo: Ten je naštěstí pryč a krásný výhled na panorama Hradčan zůstal. Ten obdivuje snad každý, kdo do Prahy zavítá. Ale to je věc, která tu stojí skoro stovky let. Je tu nějaký dům, budova, kout, která podle vás stojí za to a jejíž věk se nepočítá na staletí?

Já když studovala, tak mě učili profesori, kteří byli součástí českého funkcionalismu a konstruktivismu, tedy do meziválečné epochy. Třeba Jaroslav Fragner, který postavil palác Dunaj na Národní třídě. Nebo krásné budovy dalších architektů na Václavském náměstí, než je zničili. Teď je to katastrofa. Ale byla to nádherná přehlídka starých a nových budov. Dům Baťa nebo Bílá labuť, to byly nádherné ukázky pokrokového architektonického myšlení. Z období funkcionalismu má Praha velké množství krásných budov, které naneštěstí byly zničeny až po komunismu, než začal být Památkový ústav schopen zkázu zastavit. Ukázkovým příkladem toho, jak poničit krásnou budovu, je Daxex přímo na Václavském náměstí. Je to pro mě vlastně strašně bolestné o tom mluvit.

Neo: A co budovy, které vznikají dnes?

Staví se docela hodně – byty, kanceláře –, třeba na Žižkově. Ale to jsou věci, které architektonicky nemají žádnou hodnotu. Do dějin architektury určitě nevstoupí. Myslím si, že je to i tím, že komunismus zničil několik generací architektů. Oni se začali učit, jak na to, až po roce 89. A druhá věc je, že systém povolování staveb a ochrana památek je takovou svěrací kazajkou, že se tu těžko něco pokrokového tvoří. Takže když někdo přijede do Prahy a chcete mu ukázat něco neotřelého, tak ho vezmete k Tančicímu domu, a pak ho vezmete k Tančicímu domu, a nakonec ho vezmete k Tančicímu domu.

Ale nechci být jen pesimistická. Je fůra věcí, které jsou takzvaně dobré. Ale nad hranicí průměrnosti nevyčnívá nic.

Neo: Vyčnívají ale budovy na Pankráci a kvůli nim nám UNESCO hrozí, že vyjme Prahu ze svého seznamu kulturního dědictví...

Já tomu moc nevěřím. UNESCO se dívá na věci velice logicky. Já se potkala s několika představiteli této organizace. Určitě se nedívají na moderní architekturu jako na zlo. Jim nevadí, když je budova vysoká nebo moderní.

Když byla soutěž na novou budovu Národní knihovny, kterou nakonec vyhrála takzvaná Chobotnice Jana Kaplického, tak v té komisi se mnou seděla německá architektka jako reprezentantka UNESCO. A ta byla velmi dlouho proti Kaplického projektu a důsledně proti němu hlasovala. V poslední fázi najednou hlasovala pro Kaplického. Já se jí pak překvapeně ptala, co se stalo, co se změnilo. A ona mi řekla: „Já jsem o tom přemýšlela, chodila každý večer Prahou, pozorovala ji. A pak jsem si řekla, proč by Praha vlastně nemohla mít jednu legrační moderní budovu.“

Takže když slyším, že nám UNESCO něčím hrozí, tak tomu moc nevěřím. Podle mě jde spíš o to, kdo s kým mluví. A jestli si to umí vzájemně vysvětlit. Nechci nikoho osočit, ale překvapilo by mě, kdyby jim skutečně vadil Pankrác, který se památkové zóny vlastně vůbec nedotýká.

Neo: Vy jste řekla „legrační budova“. Tedy něco, co by narušovalo tradiční architekturu. Je to něco, čeho se my v Česku bojíme, a lpíme si možná nostalgicky na konzervativních stavbách?

Víte, když já přišla před 50 lety do Anglie, tak to byla, co se stavitelství týče, nejkonzervativnější země vůbec. Můj první projekt byla dvoupatrová budova na břehu Temže. A museli jsme z ní tehdy udělat jednopatrovou, protože zazněl názor, že vyšší by mohla zakrývat výhled na katedrálu svatého Pavla. A na tu jsou tam extrémně

pyšní. A když se podíváte na Londýn dnes, tak je skoro jako New York. Plný moderních vysokých budov. A rozhodně to neškodí starému Londýnu, který kvůli tomu nezanikl, naopak. To se podařilo díky mladší generaci, která nebyla tolik konzervativní. Zkrátka společnost se postupně vyvinula. Někomu to může být líto z nostalgických důvodů, ale málokdy potkáte někoho, kdo by řekl, že Londýn je ošklivé město. A takový vývoj snad nastane i u nás. Stačí pochopit, že čas můžete zastavit jen na malou chvíli. Jinak každé město je jako kynuté těsto. Ono kyne, a i když se ho snažíte nacpat zpátky do hrnce nebo sudu, tak vám vykyne na jiné straně. A Praha je teď právě na začátku toho pochopení. S novým metropolitním plánem se zdá, že se trochu pootvírají dveře modernějšímu uvažování.

Příkladem, že to jde, je třeba Karlín. To byla příšerná část Prahy. Pak ale přišla povodeň a z místa, kam nikdo nechtěl zavítat, je moderní čtvrť. Teď je jen třeba přijmout fakt, že to musí jít i bez té potopy.

Neo: Je to opět jakási daň za 40 let totality, že jsme nejenom neměli prostor pro architekty, ale sami jsme si neměli jak vypěstovat nějaké architektonické cítění?

Určitě to je jedním z faktorů. Ono tehdy jsme si spíš všichni přáli, aby se nic moc nebudovalo, protože to, co vznikalo, za moc nestálo. Třeba takový hotel Internacionál, kdyby padl, tak neuroním ani slzu. Já když tam procházela interiéry, tak to pro mě byla čirá hrůza. Ale jsou lidé, třeba mladí studenti architektury, kteří si myslí, že to je to pravé. A byla by škoda, kdyby se nám všem líbilo totéž.

Jenže když se nic moc nestavělo, tak se architekti neměli na čem učit. A učíte se jen na dokončeném projektu. Když si kreslíte do šuplíku, moc se neposunete. Zároveň když se nestaví zajímavé stavby, tak se to nenaučí ti další – stavitelé, statici, dodavatelé a tak dále. Celý ten mechanismus byl rozbitý a dodnes se dává dohromady. A druhá věc je, že stará Praha byla po celou tu dobu jediná hodnota, kterou jsme měli. Proto se jí mnoho lidí zarytě drží i dnes. Já samozřejmě nic ničit nechci, ale každé město musí mít možnost se rozvíjet, jinak umírá. A byla by velká škoda, kdyby se z Prahy stal jenom skanzen pro příští generace.

Neo: Přesto v řadě lidí nostalgie po těch časech přežívá. Vy jste řekla, že pro Internacionál byste neplakala, ale našla byste nějakou stavbu z té doby, která přece jen byla zdařilá?

Když si odmyslím ten příšerný bazén, který byl k němu přistavěn, tak hotel Intercontinental na Dvořákově nábřeží a na něj navazující hotel President. To je vidět, že tam byl schopný architekt. Nebo třeba obchodní dům Kotva byl ve své době velmi cenný. Dnes jen sešel časem a použitím.

Takže ne všechno bylo špatně. Ale budova Federálního shromáždění vedle Národního muzea nebo Nová budova Národního divadla... to jsou naopak věci, pro které by mi slza vážně neukápla.

Neo: Už jste zmínila Kaplického chobotnici. Teď se mluví o vzkříšení tohoto projektu, že by měl přece jen, byť v upravené verzi, vzniknout. Jak se na to díváte vy?

Já se domnívám, že ten projekt byl udělán v určité konstelaci, politické, společenské, historické. Udělal jej na Letenské pláni a první náčrt toho „oka nad Prahou“ vznikl v době, kdy na Hradě byl Václav Havel, kterého Kaplický velmi obdivoval. A to oko se dívalo právě na Hrad.

A hlavně byla to knihovna. Teď se mluví o tom, že by tam Národní knihovna něco možná skladovala, ale má mít více účelů. A to je velmi obtížné. S tím projektem by se dalo pracovat, pokud by to skutečně měla být knihovna, na tom samém místě. Problém je ten, že si málokdo uvědomuje, že vyhrát soutěž je jen začátek trnité cesty. To je jako s šaty. Když si koupíte látku a uděláte si výkres, jak mají vypadat, tak to je jako vyhrát architektonickou soutěž. Ale při šití změníte tu šev na rameni, tu délku sukně a někdy i víc, když zjistíte, že látka pracuje jinak, než jste čekali. Kdyby teď na tom Kaplický se svou kanceláří pracoval, bůh ví, jak by to vypadalo. Třeba by to vypadalo přesně tak, anebo by se budova zásadně změnila.

A další otázkou je, kdo to zaplatí. Musí to mít jasného investora, který bude připraven na to, že cena, která tehdy byla v projektu, už vůbec nemusí odpovídat realitě.

Já bych Praze velice přála, aby se takový moderní projekt zrealizoval, ale je otázkou, zda by se s tím ztotožnil Jan Kaplický a zda se toho ujme někdo seriózní, aby se to povedlo.

Neo: Bylo by to možná i trochu nostalgické. Propadáte vy sama někdy nostalgii?

Já jí nepropadám, já si ji užívám.

Neo: Já se ptám proto, že vy jste řekla, že raději pracujete se starobylými domy, ke kterým dotváříte nové stavby. V čem je to pro vás lákavější než stavět na zelené louce?

Když je člověk mladý a vyjde ze školy, tak si myslí, že může změnit svět tím, že postaví novou budovu na zelené

louce a všichni tam budou chodit a obdivovat ji, jak je to unikátní dílo. Když už toho máte za sebou víc, tak zjistíte, že historie je jedna nedělitelná linka a my jsme její neoddělitelnou součástí, ať už je jakkoli klikatá. Já ráda navazuji na něco, co nám bylo zanecháno předcházejícími architekty, umělci nebo jejich klienty. Ráda se cítím součástí toho procesu, že historie někde začala, někam směřuje a já jsem její malý dílek.

Neo: Je pro vás rozdíl tvořit pro malé město nebo pro velkou metropoli?

Není. Vždycky je to úkol a vždycky jde o lidi. Jestli jsou z velkoměsta, nebo z vesnice, je jedno. Všichni si zaslouží, aby se jimi někdo zabyval a udělal pro ně to nejlepší, co je v jeho silách. Zadání se může lišit podle velikosti, ale odpovědnost je stejná. A na konci je vždy jediná věta, a to, jestli jsem schopna těm lidem, pro které je stavba určena, přinést radost.

Neo: Platí při tom zadání, o kterém mluvíte, že jednou z našich národních vlastností je touha nevyčnívat? Tak nás totiž často hodnotí cizinci, kteří zde žijí...

Já mám pocit, že to je spíš u veřejných staveb a týká se to těch, kteří je schvalují. Nechtějí, aby něco moc vyčnívalo nebo vybočovalo, protože obhájit si to je velká zodpovědnost.

Neo: A jaký podle vás máme my Češi k architektuře vztah? Vycházím z takové drobnosti. Když vyjedete za hranice na západ nebo Pobaltí, tak graffiti nenajdete na historických opravených budovách... zdobí industriální stavby nebo zříceniny...

To podle mě opět souvisí s komunismem, kdy byli všichni proti všemu. A zůstává to v nás, že všechno je špatně a je proti tomu třeba bojovat. Tady když sednu na letišti do taxíku, tak hned mi taxikář začne vyprávět „paní, tady to stojí za houby, jeden den prší, jeden den fouká vítr, jeden den je vedro, paní, to je bláznec...“

Každý národ má svoje. Třeba v Americe je to druhý extrém. Všecko je úžasné. Podle nich Donald Trump zastavil jadernou válku, byť vůbec nehrozila. A když vás poprvé potkají, hned vám povyprávějí, v čem všem jsou dokonalí. Tady v Česku je to opačně, tady se dozvíte, co vše je špatně.

PRVOREPUBLIKOVÉ SKVOSTY: Tyršův dům, fénix z ruin Michnova paláce. Otevíral ho Masaryk

URL

WEB, Datum: 21.09.2018, Zdroj: lidovky.cz, Návštěvnost: 8 085 896

PRAHA Vyrostl na zdevastovaných barokních základech dříve honosného paláce, za první republiky se ale stal jednou z dominant zdejší sokolské tradice.

Skrývá například nejstarší plavecký bazén v Praze a s patřičnou pompou ho v roce 1925 otevíral dokonce prezident T.G. Masaryk. Server Lidovky.cz vám ve spolupráci s festivalem Open House Prague přináší první díl seriálu Prvorepublikové skvosty, který vás zavede do zákoutí architektonických pražských pokladů, které vznikaly za první republiky a do nichž se běžně nepodíváte.

Běžného chodce během procházky Újezdem tato stavba asi na první pohled nezaujme, za nevyčnívající fasádou s nápisem „Česká obec sokolská“ (ČOS) se však skrývá areál na pražské centrum pozoruhodné velikosti a značné architektonické hodnoty. Stačí jen zahrnout do Všehrdovy a po pár desítkách metrů se otevře pohled do rozsáhlého dvora, dnes využívaného především k parkování. Tyršův dům by však kolemjdoucí opomenul naprávem.

Open House Prague

Festival, který otevírá zajímavé budovy, do kterých by se lidé běžně nedostali.

Při příležitosti stého výročí založení republiky připravili organizátoři festivalu vstup do budov spojených s velkými jmény prvorepublikové architektury.

Program vyvrcholí 28. října otevřením desítky budov.

Aby se mohl Tyršův dům stát Tyršovým domem, musel ale ale nejdříve doslova povstat z ruin Michnova paláce, který tu stál dříve. Ten byl po konci první světové války kategorizován jako ruina. Ačkoliv byl palác předán Praze c.k. rakouským erárem již v roce 1914, mohla ho metropole spravovat reálně až od roku 1921, kdy budovu bývalé zbrojnice vojáci skutečně opustili.

V téže roce budovu od Prahy koupila Československá obec sokolská za cenu jen lehce přesahující dva miliony, která se rozhodla na barokní areál v tristním stavu vypsát architektonickou soutěž. V té zvítězil secesně

smýšlející František Krásný, český žák slavného rakouského architekta Otto Wagnera.

Krásný stál v roce 1922, kdy s ním obec uzavřela smlouvu, před dvěma úkoly. Jednak zachovat architektonickou hodnotu Michnova paláce, jednak k němu přistavět část pro potřeby sokolů. Nově přistavěná část tak pojmla velkou tělocvičnu se sokolskými reliéfy, kuchyni, jídelnu, výstavní síň či ubytovací prostory.

Ve sklepeních pak vznikl historicky první zimní dvacetimetrový bazén v Praze, později pro potřeby akademiků z Karlovy univerzity prodloužený o pět metrů. Dnešní čistící bazénové systémy ale byly ještě v nedohlednu, provoz bazénu se tedy dělil na dvě etapy. Čtrnáct dní se tu plavalo a čtrnáct dní se bazén čistil. Vodu do něho sokolové přivedli z vlastního vrtu na Petříně. Dílo se Krásnému vyvedlo a v roce 1925 slavnostně Tyršův dům otevíral mimo jiné prezident T.G. Masaryk.

Doba, kterou bylo nutné přežít

Podobně jako zbytek republiky čekaly začátkem čtyřicátých let těžké časy i Tyršův dům. Sokolové přerušili svou spolkovou činnost a začali se připravovat na obranu republiky. Patnáctého března však raději veškeré materiály o spolupráci se složkami organizujícími odpor ničí.

Několik sokolů zahynulo v Mathausenu, Berlíně či Praze.

V roce 1941 zanikla nařízením říšského protektora veškerá oficiální sokolská činnost, samotný „Tyršák“ byl od té doby využíván k rozličným účelům. Sokolská výzdoba byla zlikvidována a objekt dostal hned několik různých nájemníků. Mezi nimi třeba Německá pracovní fronta (nacistická obdoba odborů), NSDAP, Hitlerjugend či Ředitelství pošt. Později během války vyrostly ve sklepeních ještě kryty, ke konci války sloužil areál jako lazaret prominentních vojáků.

Konec války ale renesanci sokolské tradici nepřinesl. ČOS se odmítla podvolit snahám režimu o sjednocování tělovýchovných organizací, Tyršův dům ale osidlům rychle se sovětizující státní správy neušel. V roce 1949 byla původní Ústřední škola Československé obce sokolské přejmenována na přípustnější Státní výbor pro tělesnou výchovu a sport, kterou už o čtyři roky později nahrazuje

Institut pro tělesnou výchovu a sport.

Kvůli spodní vodě bylo potřeba nejdříve vytvořit pod bazénem velkou železobetonovou vanu.

Až do devadesátého roku pak prostory využívala Fakulta tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy – ta ostatně dodnes téměř denně využívá krytý bazén ve sklepení. Po revoluci byl o komplex Tyršova domu silný zájem, tělocvičné aktivity se v něm ale udržely do dnešních dní. Jeho roční provoz vychází na 35 milionů. To je jistě úctyhodná suma, zvláště když si kromě příspěvku z magistrátu na svůj provoz celý areál vydělá sám, neboť pro ČOS by jeho spravování bylo přílišnou zátěží.

Michnův palác – před sokoly ruina

Ještě než byl ve své dnešní podobě otevřen pod jménem zakladatele české sokolské tradice, byl Michnův palác honosné sídlo, jakých v Praze nebylo mnoho. Na místě Michnova paláce byl vystavěn v 16. století Janem Vchynským z Vchynic letohrádek navržený italským architektem Ulricem Aostallim de Sala.

První zmínky o osídlení v těchto místech jsou až z dvanáctého století.

Několik dalších šlechtických majitelů na něm provádí různé úpravy, až se celá stavba dostane v roce 1623 do rukou Pavlu Michnovi z Vacínova, od něhož dostane svůj název. Český šlechtic nechal celý letohrádek kompletně přestavět a výsledkem byl na svou dobu honosný palác.

Už v roce 1767 ale šťastné dny pro budoucí Tyršův dům skončily. Dostal se totiž do rukou státní správy, která z něj udělala zbrojnici. Následujících patnáct dekad až do konce první světové války se na jeho stavu neblaze podepsalo, což vyústilo v dezolátní stav objektu těsně před tím, než se dostal pod správu České obce sokolské. Její dominantou zůstává dodnes.

Tyršův dům bude pro veřejnost otevřen 30. září a 28. října vždy mezi 10:00 až 18:00, prohlídky budou probíhat ve dvouhodinových intervalech.

Další díl seriálu vyjde 28. září a bude se věnovat historii Domu zemědělské osvěty na Vinohradech od architektů Kavalíra a Orta.

Nejlepší stavby z nejlepších let české architektury

TISK, Datum: 26.09.2018, Zdroj: Respekt Speciál, Strana: 46, Autor: KAROLÍNA VRÁNKOVÁ, Rubrika: Respekt Speciál 1918 -

1938

Budování státu

Dne 22. prosince 1918 pronáší prezident Tomáš Garrigue Masaryk na Pražském hradě řeč nazvanou První poselství. Vznešený obsah kontrastuje s kulisou – Hrad tou dobou nevypadal zrovna důstojně. Stačí se podívat na dobové fotografie: budovy s opadanou omítkou, rozbité dláždění, zpustlé zahrady. Ve Zlaté uličce bydlela chudina a sušilo se prádlo, ve středověkých sálech královského paláce byly erární sklady.

Obnova Hradu započala záhy, cíl stanovil přímo Masaryk – Hrad musí být podle jeho slov proměněn z „monarchistického na demokratický“: „Celá úprava Hradu zvenčí a uvnitř musí být prostou, ale umělecky ušlechtilou, symbolizující ideu státní samostatnosti a demokracie.“ Jelikož Hrad byl převeden pod přímou správu prezidentské kanceláře, bylo to na prezidentovi a začít se mohlo bez prodlení.

Taktéž hlavní město mělo být vylepšeno, dostavěno, zušlechtěno, mělo se stát skutečnou metropolí, a ne už jen druhořadým městem monarchie. To však už byl komplikovanější proces. Pro začátek došlo ke sjednocení Prahy a okolních obcí pod společnou správu – zákon o Velké Praze, platný od roku 1921, připojil k sedmi stávajícím částem dalších sedmatřicet. Rovněž byla založena Státní regulační komise, podřízená ministerstvu veřejných prací, která měla vypracovat plán další výstavby a začala pořádat soutěže na význačné budovy.

Vzniklo několik ministerstev – stavěly se monumentální úřady, které jako by chtěly být ještě důležitější než ty vídeňské. Byly postaveny nové fakulty Karlovy univerzity a české techniky, Strahovský stadion, technické a zemědělské muzeum, letiště ve Kbelích, plynárna v Michli, budova Elektrických podniků v Holešovicích. Většina návrhů vzešla z architektonických soutěží a přinášela kultivované stavebnictví. „Společnost včetně nejvyšších politických míst brala architekturu jako nástroj své reprezentace. Na rozdíl ode dneška,“ shrnuje tehdejší atmosféru historik architektury Rostislav Švácha.

Nebyla to jen Praha – moderní stát budoval moderní výstavbu: školy, bytové domy, spořitelny, celé čtvrti. V Hradci Králové, Brně, Zlíně, Užhorodě i v menších městech, jako jsou Mladá Boleslav nebo Prostějov, se nové architektuře dařilo.

Názor na to, co je skutečně moderní, se ovšem rychle měnil: „Nikdy dřív se za tak krátkou dobu nevystřídalo tolik stylů,“ říká historik umění Richard Biegel. Od neoklasicismu přes poetismus, purismus až po funkcionalismus. Plus svérázné výboje, jako byl takzvaný národní styl, vycházející dílem z kubismu a dílem z dekorací lidových chalup. „Byla to doba velkého hledání,“ říká Richard Biegel – a právě to ji podle něj dělá tak zajímavou.

„V dějinách české architektury existují tři údobí, kdy čeští architekti dávali evropské stavební kultuře víc, než si z ní v jiných dobách brali,“ píše Rostislav Švácha v knize Od moderny k funkcionalismu. První dvě období podle něj jsou pozdní středověk za Karla IV. a Jagellonců, pak vrcholné baroko. „Potřetí se česká architektura pozvedla nad evropský průměr v prvních čtyřech desetiletích století dvacátého,“ píše. Zvláště silně rezonoval funkcionalismus, za svůj si ho vzala tehdejší střední třída: „Snad nikde v Evropě by se nenašlo tolik funkcionalistických staveb jako u nás,“ říká Švácha.

Avantgardní vření přerušil protektorát, myšlenky i stavby ale zůstaly. „Bruselský styl a architektura šedesátých let by nemohly vzniknout, kdyby nebylo předválečné avantgardy,“ upozorňuje Richard Biegel. Tehdejší dědictví zůstalo v povědomí, při životě ho udržovali i konkrétní tvůrci. „A šedesátá léta, to je předpokoj současnosti,“ dodává. Skutečně – česká architektura se ještě dnes trochu sentimentálně ohlíží za první republikou jako za nejlepšími léty, která jako by ani nebylo možné překonat.

Hlavní město mělo být vylepšeno, dostavěno, zušlechtěno, mělo se stát skutečnou metropolí, a ne už jen druhořadým městem monarchie.

Bitzan

1917

Československý demokratický žeh

Architekt Rudolf Bitzan – Krematorium v Liberci

Dne 28. října 1918 došlo ještě k jedné události, která měla mít vliv na život a hlavně smrt v Československu. V novém krematoriu v Liberci proběhl první oficiální pohřeb žehem v českých zemích. Aktivistické spolky se snažily o uzákonění kremace v Rakousku-Uhersku nejméně dvacet let, ovšem marně. Československo mělo zákon již 1. dubna 1919. Vznikla řada krematorií, mnohá krásná, třeba krematorium v Pardubicích od Pavla Janáka či v Brně od architekta Ernsta Wiesnera. Další vznikla například v Nymburce, Mostě či Českých Budějovicích. Pohřbů žehem přibývalo, přispěly k tomu posmrtně i osobnosti veřejného života, které se nechaly zpopelnit (Alois Rašín, Karel Václav Rais, Alois Mrštík). A to navzdory katolické církvi, která kremaci svým stoupencům opakovaně zakazovala. Historička Milena Lenderová cituje Technický slovník Teysslerův a Kotyškův z roku 1932: „Zpopelnění je pro všechny stejné. Stejný kremační přístroj, stejný žár, stejný koks či plyn na vytápění žároviště a stejné je i jeho množství.“ Pohřeb žehem se prostě stal hygienickým, moderním a demokratickým způsobem, jak sprovodit ze světa svou tělesnou schránku. Plečnik

1924

Asketický čtenář TGM

Architekt Josip Plečnik – Byt prezidenta Masaryka na Pražském hradě

Na Pražském hradě přebývala ze státníků naposledy Marie Terezie. Chtěl-li nový prezident Tomáš Garrigue Masaryk Hrad důstojně obydlet, bylo třeba „postavit“ nový prezidentský byt. Po delším váhání si Masaryk v roce 1920 vybral slovinského architekta působícího v Praze Josipa Plečnika. Ten přebudoval za tím účelem místnosti ve druhém patře Nového paláce s výhledem na Prahu; Masaryk tady žil nejprve se svou ženou, po její smrti pak s dcerou Alicí, která plnila roli první dámy. Byly to soukromé místnosti i salony pro přijímání návštěv, vše střízlivé a jednoduché, ovšem s pečlivě tvarovanými detaily a smyslem pro harmonii. Vše bylo provedeno českými řemeslníky z materiálů z různých částí Československa, což mělo „symbolicky vyjádřit, že na budování sídla hlavy státu se podílí celá země“, píše Zdeněk Lukeš v knize Pražský hrad za T. G. Masaryka. Vrcholem jednoduchosti byla Masarykova pracovna – byly tu jen mahagonové police s knihami od podlahy až ke stropu, psací stůl, židle a čtenářský stolek. „Má jediná nákladnější záliba jsou knížky,“ vysvětloval Masaryk žurnalistům, překvapeným vzhledem jeho kabinetu. „Masarykův asketismus byl Plečnikovi velmi blízký: sešly se tu dvě osobnosti s podobnými názory na život,“ píše Lukeš – jakkoli Masaryk byl zřejmě ještě o něco dál; jak Plečnik později glosoval, prezident jedl tak málo, že od společného stolu odcházal většinou hladový. Nicméně: jednoduchost, cit pro materiál a detail, osobitá fúze starobylého a moderního, to vše Masaryk i Alice Masaryková obdivovali. Jelikož právě za Masaryka Hrad přešel pod přímou správu prezidentské kanceláře, úplně to stačilo – prezident dával architektonické zakázky podle svého uvážení a vkusu. Plečnik pracoval na Hradě až do roku 1934, upravil Jižní zahrady, třetí nádvoří, postavil řadu drobných staveb a solitérů, kašny, obelisky, pergoly a třeba i medvědinec v Jelením příkopu pro medvědy, poněkud neskladný dar od obyvatel Podkarpatské Rusi. K historickému prostředí choval úctu, i když některé jeho zásahy by dnes nejspíš neprošly – například kvůli Sloupové síni nechal vybourat tři patra Tereziánského křídla Starého královského paláce.

Gočár

1924

Banka s kolečky

Architekt Josef Gočár – Banka československých legií

V listopadu 1918 vznikla v Irkutsku Banka československých legií. První dva roky své existence hospodařila přímo v Rusku zmítaném bolševickou revolucí – sloužila legionářům k ukládání jejich úspor, zároveň zde byl uložen výtěžek z úspěšného podnikání legie – obchodovala s kovy, vlnou, kožešinami i vojenskými zásobami. Spekulovalo se, že v jejich depotech skončila také část zlatého ruského pokladu – to se však nikdy nepotvrdilo. V roce 1920 se banka spolu s legionáři přesunula do Československa a nechala si zbudovat vlastní bankovní dům v novém národním stylu. Architekt Josef Gočár již delší dobu experimentoval s odkazy na národní ornamenty a bezstarostnými „lidovými“ barvami. Tady je poprvé uplatnil na velké a důležité stavbě a ve velkém měřítku: barvy, obloučky a válce se opakují na fasádě, ve výzdobě interiéru i na nábytku, ovlivnily křesla i věšáky na noviny. Budova se líbila, pouze architekti mladé generace nebyli spokojeni s jejím národním svérázem. „O zduchovnění, o kterém snil kubismus, není potuchy. Spíše vlny nacionalismu se obrazily v české architektuře,“ napsal architekt Jan E. Koula. Ještě přísnější byl po letech teoretik Karel Teige, který se folkloristickým tendencím posmíval: „Moderní architekti projektují slovácké almáry a barokní bedny.“ Fuchs

1928

Nejužší hotel

Architekt Bohuslav Fuchs – Avion v Brně

Brno je domovem stovek modernistických budov a v době mezi dvěma válkami čisté funkcionalistické linie formovaly celou zdejší estetiku – od tramvajové zastávky (dochovala se jedna od Oskara Poříšky na Obilním trhu) přes kavárny (například obnovená kavárna Era od Josefa Kranze) až po výstavní pavilony (Pavilon A na výstavišti); brněnský funkcionalismus je mezinárodní pojem. Špičková ukázka je hotel Avion, který navrhl talentovaný architekt Bohuslav Fuchs jako sotva třicetiletý. Výsledkem je racionální půdorys, kde se na parcelu, širokou jen osm metrů, vešlo padesát pokojů. Hlavním heslem je funkčnost, což ovšem neznamená, že by architekt rezignoval na estetický účinek. Nejsilnější byl v kavárně, která se klenula přes tři patra a působila majestátně, ačkoli se nacházela v „nejužším hotelu ve střední Evropě“. Hotel Avion je spolu s vilou Tugendhat jedinou funkcionalistickou stavbou v Brně prohlášenou za národní kulturní památku, momentálně však chátrá. Hypšman

1929

Místo vorů ministerstva

Architekt Bohumil Hypšman – Ministerstvo sociální péče a zemský úřad na náměstí Pod Emauzy

Vltavské břehy v Praze byly dlouho vyhrazeny vorařům, jejich ohradám s dřívím, rybářům, prادلénám. Pak i veslařům a plovárnám. Jak ukazují dobové fotografie, kolem řeky vládl malebný a trochu ušmudlaný chaos. Od poloviny 19. století se však zacházení s řekou měnilo. Vznikala moderní nábřeží oddělená od vody mohutnou zdí. V roce 1906 byl proražen tunel pod Vyšehradem a současně vzniklo i nové nábřeží – dnes Rašínovo. V roce 1926 byly zbourány poslední domky vorařského Podskalí. Pozemky kolem řeky byly určeny pro výstavbu reprezentativních budov, mimo jiné nových československých ministerstev. Většinu z nich projektovali osvědčení konzervativní architekti se zálibou v klasicistickém stylu s jeho symetrií, kázní a monumentalitou. Takové je ministerstvo dopravy (architekt Antonín Engel), ministerstvo průmyslu a obchodu (Josef Fanta) i dvě budovy ministerstev na náměstí Pod Emauzy od architekta Bohumila Hypšmana. Cení se zejména jejich urbanistický koncept s úctou k historii – centrem kompozice zůstává věž starobylého Emauzského kláštera.

Bertl Berek Polívka Brožek

1929

Největší zahradní město

Architekti Josef Bertl, Josef Barek, Karel Polívka, Vlastimil Brožek – Spořilov

Bydlení, to byl ve dvacátých a třicátých letech klíčový problém. Jedním z řešení byla bytová družstva, která s využitím společného kapitálu členů budovala bytové domy nebo kolonie rodinných domků. Nebylo jich málo, například mezi lety 1921–1923 postavila bytová družstva více než padesát procent všech novostaveb v Praze. Praha i další města je podporovala levným odprodejem pozemků, snižováním poplatků či daní, hlavně když stavěla pro „osoby méně zámožné“. Za těchto okolností začal vznikat Spořilov, vůbec největší družstevní projekt v Praze. Iniciativa vzešla od Václava Skleničky, vrchního ředitele Městské spořitelny na Královských Vinohradech. Družstevníky měli být střadatelé spořitelny, zájem byl obrovský – počítalo se s výstavbou 1500 domů, počet žadatelů dosáhl několika tisíc. Mělo jít o ekonomickou, efektivní výstavbu – domky byly jednoduché, družstvo využívalo vlastní výrobu škvárocementových cihel, typizovaných oken či dveří. Když byla stavba v plném proudu, pracovalo tu i několik tisíc dělníků v nepřetržitém provozu. Postupně se však organizace stavby začala zadržovat a prodražovat, vypukla hospodářská krize, družstvo nakoupilo další pozemky, ale jejich zástavbu už nebylo schopno financovat, a nakonec skončilo v likvidaci, která se táhla až do roku 1941. Výsledek ale zůstal, zahradní město s více než tisíci domy s velkorysími zelenými plochami a vlastním kostelem připomíná ideál první republiky: dostupné a zdravé bydlení pro každého. Karfík

1937

Valašská Amerika

Architekt Vladimír Karfík – Správní budova firmy Baťa ve Zlíně

V Praze i Brně se dlouho spřádaly plány na výškové budovy, první mrakodrap ovšem nemohl vzniknout jinde než ve Zlíně – ve městě, které vyrostlo během několika desetiletí na zelené louce, odkud se posílaly miliony párů bot do celého světa a kde nic nebylo nemožné. Vyprojektoval ho architekt Vladimír Karfík, který se ostatně s bratry Baťovými seznámil v USA. Pracoval tam u architekta Franka Lloyda Wrighta – a právě u něj získal potřebné technické znalosti. „Americký mrakodrap“ firmy Baťa je vysoký 70 metrů, má 16 podlaží, stavělo se efektivně, jedno patro za deset dní. Uvnitř žádné příčky, jen velký prostor a v něm řady úřednických stolů. Budova byla plně klimatizovaná, elektrické vedení a telefonní kabely vedly v podlaze. Vrcholem všeho byla kancelář Jana Bati, vybudovaná přímo ve výtahu, aby mohl být pohodově ve spojení s kterýmkoli pracovištěm ve správní budově – ovšem i ve výtahu tekla voda a místo e-mailu se používala potrubní pošta. Osud sebevědomé valašské Ameriky se však tou dobou už nachyloval. V roce 1939 Jan Antonín Baťa emigroval do Brazílie a v jeho výtahu skoro po celou válku zasedal protektorátní ředitel Albrecht Miesbach.

Rosenberg

1938

Vše na elektřinu

Architekt Eugen Rosenberg – Bytový dům Ve Smečkách

Třicátá léta byla dobou mnoha experimentů ve snaze najít ideální bydlení. Byt, kde bude vzduch, světlo, teplo a čisto. Jednou z cest byla elektřina. Poté co Elektrické podniky snížily sazby pro domácnosti, mohlo dojít k

pokusným stavbám elektrifikovaných domů. Výhody byly oslnivé: topilo se elektrickými akumulacími kamny nebo přímotopem, někde párou z blízké elektrárny. Místnosti byly kvalitně osvětleny vícebodovým světlem,

vařilo se na elektrickém sporáku, v lepších bytech byla lednička. Nájemníkům sloužil elektrický výtah, prádelna a žehlárna. Jak píše Nikola Tora Dvořáková, obavy panovaly hlavně z vysokých účtů „v plně elektrizované domácnosti“. Elektrické domy zůstaly spíše luxusním bydlením. Právě takové, luxusní, vytříbené a elektrické, jsou domy investora Ferdinanda Baumanna poblíž Václavského náměstí v Praze. Zadal je u architekta Eugena Rosenberga, který si přinesl mnohé finesy přímo z praxe u Le Corbusiera, kde několik let působil. Elegance je patrná i v pasáži s mramorovými stěnami a stropem z luxfer, kterou lze projít i dnes mezi ulicemi Štěpánskou a Ve Smečkách.

O autorovi: KAROLÍNA VRÁNKOVÁ, Použitá literatura: Nikola Tora Dvořáková: „Elektrické domy“ – architektura a vybavení progresivních činžovních domů v Praze druhé poloviny třicátých let 20. století – bakalářská práce / Ivonna Fričová: Legiobanka, Praha 2015 / Jiří Kovtun, Zdeněk Lukeš: Pražský hrad za T. G. Masaryka, Praha 1995 / Zdeněk Lukeš: Splátka dluhu. Praha a její německy hovořící architekti 1900–1938, Praha 2002 / Damjan Prelovšek: Josip Plečnik. Život a dílo, Brno 2002 / Radomíra Sedláková, Pavel Frič: 20. století české architektury, Praha 2006 / Spořilov, největší zahradní město Velké Prahy, Praha 2015 / Markéta Svobodová: Krematorium v procesu sekularizace českých zemí 20. století, Praha 2013 / Rostislav Švácha: Od moderny k funkcionalismu, Praha 1995

Praha nacistická: Drastická proměna pod taktovkou Hitlera!

TISK, Datum: 03.10.2018, Zdroj: Epocha, Strana: 15, Autor: Karolína Steinbergerová, Vytisknuto: 91 647, Prodáno: 59 071, Rubrika: Metropole, jak ji neznáme

Chtějí stavět izolované komplexy, chybí však potřebná německá komunita
Metropole, jak ji neznáme

„Třetí říše se stane říší staveb, nebo zapadne stejně jako říše Štaufů či Hohenzollernů,“ hřímá Adolf Hitler. S každým dalším podrobeným územím jsou jeho vize odvážnější, útoky agresivnější. Demonstrace nadřazenosti je pro něj klíčem k ovládnutí světa.

Je stověžatá, protkaná malebnými uličkami, ale hlavně – je naše. Praha svoji osobitou architekturou uchvacuje miliony návštěvníků ročně. Po vyhlášení protektorátu Čechy a Morava v roce 1939 si ale její jádro touží Adolf Hitler (1889–1945) předělat k obrazu svému. Obrazu, který zadupe českou identitu do země. A zplnomocní k tomu ty nejlepší z nejlepších. Umíte si představit centrum města například bez Obecního domu nebo Petřínské rozhledny? Památka Otce vlasti Od dob, kdy Karel IV. (1316–1378) rozhodne ve 14. století o stavbě Nového města, zůstává metropole stavebně nepolíbená. „Rozsah, který byl tehdy dán městu, byl tak ohromný, že stavební vývoj po pět století vystačil s plochou určenou Karlovými hradbami,“ uvádí ve své knize Protektorátní Praha jako německé město (2013), Miloš Hořejš (*1976), vědecký tajemník Národního technického muzea. Změnu s sebou přináší až 19. století spolu s rozsáhlou industrializací, stavbou železnic a rozmachem hospodářství. Právě tehdy se prostý lid konečně nechá zlákat městem a všemi výhodami, co nabízí. Počátky urbanistického plánování se ale pojí až se založením Velké Prahy, která oficiálně vzniká k 1. lednu 1922. Město začíná nabírat druhý dech, aby si nakonec měli okupanti na čem budovat svůj apetit. Kouzlo majestátu Architektura nacistického režimu je totiž podle vůdce nejlepším možným ukazatelem moci a vlivu. Už jen proto, že je s politikou třetí říše v dokonalé symbióze. Když tedy Hitler začíná spřádat své plány na ovládnutí světa, vidí Říši, v jejímž jádru se vyhrívá Německo zvětšené o Rakousko, české země a západní část Polska. Základní dokument, který má všemu napomoci, je tzv. Generální plán Východ (Generalplan Ost des Reichsführers SS), vznikající z popudu Heinricha Himmlera (1900–1945) 15. července 1941. Základní text je pečlivě strážnou záležitostí, jejíž vyznění by skončilo smrtí. I když pravděpodobně nepřežije precizní čistky na konci války, některé dokumenty o jeho obsahu přece jen vypovídají. Dá se například odvodit, že český národ v něm není

zprvu jasně uveden. Zato rasové čistky, plán genocidy obyvatelstva a germanizace tu své místo mají. Hybatel všech plánů Zlomovou událostí a hybným kamenem je až nástup Reinharda Heydricha (1904–1942) na post zastupujícího říšského protektora roku 1941. Právě on totiž rozdmýchá diskusi na germanizaci protektorátu spolu s nutnou stavební restrukturalizací. Do Prahy přijíždí s velkou slávou v ranních hodinách 27. září 1941, aby ještě téhož odpoledne začal s chutí úřadovat. Kromě toho, že ze své funkce nařizuje zavést němčinu jako jedinou jednacím řeč, je to právě on, kdo napojuje Prahu na Generální plán Východ. Ve změti všech Heydrichových myšlenek a nápadů jasně vystupuje ten, ve kterém se metropole mění v klenot, který se zařadí hned za Berlín a Vídeň. Hitler nadšeně souhlasí. Ruka v rukávě K tomu, aby vize dostala šťávu a mohla nabývat konkrétních obrysů, je potřeba odborník. Bez většího přemýšlení volba padá na generálního stavebního inspektora Alberta Speera (1905–1981), pro kterého Heydrich nechává poslat. Speer pozvání přijímá, i když je k Heydrichovým politickým ambicím dost skeptický.

Spolu s ním přicestuje 4. prosince 1941 také první předseda Plánovací komise pro hlavní město Prahu, Reinhold Niemeyer (1885–1959). V 8 hodin už stavební inspektor obdivuje majestátní interiéry Pražského hradu, kde s Heydrichem snídá. Někdy mezi 11.–13. hodinou vyráží, za hojného doprovodu, na komentovanou prohlídku města. Z fotodokumentace gestapa vyplývá, že navštíví funkcionalistickou kolonii Baba v Dejvicích, památník na Vítkově i Rudolfinum. Po celodenní ideologické masáži se Speer nakonec rozhodne upsat ďáblu. Nadšený Heydrich okamžitě posílá depeši do Německa, v níž stojí, že „generální stavební inspektor dostane do jara ke svým tvůrčím stavebním silám 15 000 vyučených i nevyučенých stavebních dělníků“. Podle německého historika Roberta Gerwartha (*1976) touží Heydrich Prahu přeměnit v prosperující německé město, které má v novém kabátě sloužit jako brána do nově vzniklé nacistické říše.

Sportem a zelení ku zdraví Ve stavební revoluci se ale nejvíc angažuje Plánovací komise, která vzniká roku 1940, když nahrazuje Státní regulační komisi. V jejím čele stane právě Niemeyer, který funkci zastává až do roku 1941. Předseda je od počátku proti architektonickému pohledu třetí říše, bojuje zejména proti Speerovým a Hitlerovým podnětům. Potenciál vidí hlavně v úpravě městské zeleně, stávající vzhled podle něj pochází ještě z dob baroka. Důležitá zelená jádra spatřuje hlavně na západních březích Vltavy spolu s Kampou. Jeho myšlenky plynule přecházejí od přírody k problematice sportovišť. V Niemeyerově hlavě se proto dokola točí vize na velkolepé sportoviště spojené s univerzitní čtvrtí. Jablko sváru Na stole Plánovací komise se ve stejné době nacházejí i plány na přeměnu severní části Střeleckého ostrova za účelem stavby reprezentativního domova a sportoviště Hitlerjugend, spolu s internátem Kinderlandverschickung. Podle zástupce primátora Josefa Pfitznera (1901–1945) stavba Hitlerových domů tolik chtěnou germanizaci jen urychlí. Ve své měsíční zprávě proto navrhuje plynulé sloučení stavby domu Hitlerovy mládeže se stavbou Německé ubytovny, na kterou město plánuje přispět z pokladničky částkou 3,5 milionu korun. Tím ale kousne do kyselého jablka, Niemeyerovi se totiž větší zásahy do Střeleckého ostrova nezamlouvají. Spor nakonec rozsekne až Heydrich, který o mnoho let později podpoří Plánovací komisi. Dům Hitlerovy mládeže živě vidí o kousek dál, na Kampě. Ani jeden z projektů však nakonec nedojde svého naplnění.

Nádraží tu nechceme S proměnou centra se ale nekončí... První stavbou na demolici je Hlavní nádraží, jehož poloha je podle nich absolutně mimo mísu. Navrhují proto jeho přemístění do prostor mezi ulicemi Hybernská a U Bulhara, spolknout má stavba i část starého depa Masarykova nádraží. Architektonické návrhy dostávají na starost Josef Gočár (1880–1945) a Josef Marek (1889–1965). V Gočárových nákresech se nádraží mění v jednoduchou funkcionalistickou budovu s pásovými okny, doplněnou o vysokou štíhlou věž. V případě realizace by se ale mnoho Pražanů muselo rozloučit nejen se svými domovy, ale především s Masarykovým nádražím. Pád secesního klenotu Další lokality, které jsou za protektorátu častým předmětem architektonických soutěží, jsou hned dvě významná náměstí – náměstí Republiky a Staroměstské. Prvnímu jmenovanému má vdechnout nový, elitnější vzhled hned několik renomovaných jmen v čele s Emanuele Hruškou (1906–1989) či Fritzem Lehmannem (1889–1957). Z původní podoby má být zachován pouze dům U Hybernů, vše ostatní se má proměnit v hromadu sutin. Zmizet má především secesní Obecní dům. Z architektury v secesním slohu se totiž nacistům zvedá žaludek. Součástí přeměny má být rovněž i nová budova Opery. Výstavbě majestátního kulturního klenotu je vyhrazeno období mezi lety 1943–1944, nakonec mu ale říšské ministerstvo financí dává stopku. Svědkovi mnoha významných historických událostí, Staroměstskému náměstí, naproti tomu hrozí, že přijde o svou velkou dominantu. Žhavým kandidátem na změnu je tu především Staroměstská radnice. Nejenže

má dostat nový kabát, ale její okolí se má proměnit v centrum všech radničních úřadů. Osloveni jsou Erich Langhammer (1921–2003), František Šrámek (1884–1952) a světově proslulý Paul Schmitthenner (1884–1972). Trojice si mezi sebou ostře konkuruje, co návrh, to osobitý styl. Zatímco jeden cítí úspěch v gotice, další v neoklasicismu. Bez objednávky nakonec vítězí návrh čtvrté osoby, Bohumila Hypšmana (1878–1961). Rozpracována je jeho studie z roku 1939.

Ošklivá zmenšenina Největší architektonický problém se však nenachází v centru města, nýbrž na jednom z kopců. Hitler přijíždí 15. března 1939 do hlavního města, aby si podmanil Pražský hrad a pokochal se „svým novým majetkem“. Další den ráno se mu málem zastaví srdce hrůzou a žaludek obrátí nechutí. Okamžitě si nechává na Hrad zavolat druhého muže Sudetoněmecké strany a pozdějšího německého státního ministra pro Čechy a Moravu, Karla Hermanna Franka (1898–1946). „Ta rozhledna na tom přilehlém kopci musí zmizet. Kazí celkový dojem z pohledu,“ prikazuje muži před sebou mocenským tónem. S čistými germánskými liniemi tato podivná, malá zmenšenina Eiffelovy věže nemá absolutně nic společného, tudíž musí pryč. Nechť si nakonec spraví výhledem na nádvoří, kde na něj čeká početný zástup hajlujících Němců. Tehdy ještě netuší, že jeho přání nikdy nikdo nevyšlyší. Jen o kousek dál, na rozsáhlém pozemku jižně od Strahovského kláštera, plánuje velkolepou stavbu i architekt Diez Brandt (1901–1985). Muž stojící za návrhem domu Hitlerovy mládeže na Kampě se pouští do mnohem kontroverznějšího projektu, kterým má být společný rozlehlý univerzitní kampus nazvaný „Neue Burg“. Proplouváme krajinou Zvláštní pozornosti komise neuniknou ani dálniční tahy, které mají usnadnit návštěvníkům příjezd do novotou blýskající se metropole. I když Hitler za revoluční myšlenkou dálnic nestojí, rád ji ve své hlavě patřičně rozvíjí. Velké projekty leží v německých šuplících už od dob Výmarské republiky, stačí pro ně jen sáhnout a vytáhnout na denní světlo. Jedno však Hitlerovi nelze upřít. Poprvé v dějinách se silnice mají stát nejen obyčejnou dopravní tepnou, nýbrž uměleckými díly trvalé hodnoty. Mají se stát „pojítkem národní pospolitosti a nástrojem k utváření Říše“. Účelem už není jen suchá přeprava z místa na místo, ale především možnost obdivovat krajinu spolu se zdejší architekturou. „Plán říšská dálnice“ spadne na bedra patnácti oddělení pro vrchní stavby, které mají působnost od Kolína nad Rýnem po Královec a od Altony po Mnichov. A že plán rozhodně nejede v malém měřítku, dokazují i vize na 7000 kilometrů komunikací, jejichž cena se šplhá k 6 miliardám říšských marek! Do roku 1942 je pak předáno na 3800 kilometrů. Dalších 3000 bylo ke stavbě buď připraveno, nebo se na jejich finální podobě stále dřelo.

Domečky pro německou elitu Aby se nacisté jen neopíjeli mocí a nevznášeli v říši fantazie, valí před sebou i pořádný problém. Kam vlastně umístit všechny nově příchozí německé úředníky, příslušníky wehrmachtu a SS nebo studenty? Nejskloňovanějším řešením je výstavba uzavřených sídlišť, do kterých bude mít přístup jen německá rasa. Pouze výjimečně a po pečlivém zvážení se do nich budou moct stěhovat i „rasově hodnotní“ Češi. Záměr nacistů má odstartovat vyčlenění severovýchodní části Dejvic a celé Bubenče, na což později navážou kosmetické úpravy v podobě zkvalitnění technické vybavenosti. Elitářská představa ale nemá příliš šancí na úspěch. Masové přesuny by totiž brzy odstartovaly nepokoje. Metropoli paradoxně chybí potřebný počet německého obyvatelstva. Pozornost se tedy obrací k „obyčejnému“ přidělování bytů. „Nové byty měly být podle Hitlerova výnosu přidělovány výhradně Němcům a Čechům měly být přenechány byty staré,“ popisuje v knize Hořejš. Byty jsou zabavovány zejména židovskému obyvatelstvu, jako lokality jsou pak vybírána hlavně zajímavá a moderní místa. Žádané jsou zahradní vily nebo činžovní domy s dobrou dostupností.

Epocha dodává:

Radní a vrcholní představitelé se mohou na židlich u nákrešů potit, jak chtějí, veškeré jejich plány překazí vládní nařízení o zákazu novostaveb, které vchází v platnost 7. května 1941. Na něj navazuje i omezení drobných stavebních aktivit. Ve třetí říši je ještě doplňuje zákaz o jakémkoliv plánování, čímž se veškeré rozjeté projekty dělají potají a na koleni. Je zkrátka nutné počkat na rozhodující triumf Německa, než se začne architektům od tužek pěkně kouřit. K tomu nakonec nedojde. Svědkem tehdejšího velikášství jsou tak dnes pouze nákrešy a dochované záznamy.

„Čechy jsou kastelem (opevněním) Evropy, kdo je má ve své moci, vlastní celou Evropu.“ Adolf Hitler „Z Prahy je potřeba zříditi organismus mimořádné jasnosti a krásy.“ Reinhold Niemeyer

NÁVRH MOSTNÍ DOMINANTY

S výstavbou dálnic úzce souvisí i projekt tzv. transversály, víceproudové komunikace, protínající se v severojižním směru Prahy. Součástí studie je mimo jiné i Nuselský most.

Myšlenka na přemostění Nuselského údolí však není nová. První koncept pochází od inženýra Jaroslava Marjanka, který hotový návrh představuje pražskému Magistrátu už v roce 1903. Oficiální soutěže se ale konají až v letech 1926–1927 a 1933. Tehdy se do soutěže zapojuje i Stanislav Bechyně (1887–1973) a Bohumír Kozák (1885–1978). V obou návrzích se objevuje zabudovaná podzemní dráha.

Příchod 2. světové války ale veškeré projekty zastaví. Teprve až rok 1950 dopuje myšlenku novou energií. Stavět se pak začíná roku 1967, aby se Pražané z výsledku těšili v roce 1973. Od počátku sní Hitler o vlastním městě jménem Germania. Jeho pozůstatek je dnes k vidění na jižním okraji Berlína. Jde o betonový válec měřící přes 30 metrů, z něhož se má pod taktovkou Speera vyklubat Vítězný oblouk.